

MAGNETOFONSKI SNIMAK
26. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 18.10.2000. godine, s početkom u 11.40 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
HALID GENJAC

Gospodo poslanici, poštovani gosti, otvaram 26. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Poštovane kolege poslanici, obavještavam vas da su na sjednicu pozvani: predsjedavajući i članovi Predsjedništva BiH, predsjedavajući i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnik PHARE projekta, predstavnik ombudsmana za BiH. Pozvani su, naravno, i predstavnici sredstava javnog informiranja. Sve prisutne srdačno pozdravljam i zahvaljujem se što učestvuju u radu i prisustvuju radu ove sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i posebno pozdravljam gospodina Franka Ortuna, ombudsmana za BiH.

/aplauz/

Cijenjene kolege, obavještavam vas da, prema izvještaju Sekretarijata, sjednici prisustvuje 27 poslanika. Prema tome, imamo kvorum za rad i pravovaljano odlučivanje.

Izostanak sa sjednice opravdali su poslanici: Ivo Mijačević, iz zdravstvenih razloga, Ana Havel, Ibrahim Đedović i Edhem Bičakčić.

U međuvremenu su stigla još dva poslanika, tako da imamo 29 ukupno prisutnih. Odmah da vam napomenem i da vas upozorim, dobili ste glasačke kartone. Danas ćemo ih koristiti prilikom glasanja, kako je to jedna od mogućnosti predviđena Stalnim poslovníkom i molim vas ujedno da kartone po završetku sjednice ostavite, kako bi bili sačuvani za dalju upotrebu i za naredne sjednice.

U pozivu za ovu sjednicu dobili ste prijedlog dnevnog reda. Kao što se to obično dešava i zbog okolnosti koje su u međuvremenu nastale, mi smo jutros održali sjednicu Kolegija Predstavničkog doma na kojoj je usaglašen nešto izmijenjeni dnevni red. Usaglasili smo se da kao prvu tačku dnevnog reda uvrstimo Potvrđivanje imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i članova Vijeća ministara BiH, zbog novonastale situacije, rotacije u Predsjedništvu BiH i potrebe da se to uskladi sa odredbama Zakona o Vijeću ministara BiH., član 6., stav 3.

Također smo se usaglasili da kao 8. tačku uvrstimo davanje saglasnosti Federaciji BiH za sklapanje Sporazuma o kreditu za obnovu obrazovanja sa Fondom OPEK.

Kolegij je, također, potigao saglasnost da se sa dnevnog reda skine tačka 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi, iz tehničkih razloga, jer je tarifa, koja je sastavni dio Zakona, stigla nešto kasnije i nije ispunila poslovničku proceduru da se cjelovit tekst zakona u dovoljnom roku nađe kod poslanika prije zasjedanja i početka sjednice.

Prema tome, novi prijedlog dnevnog reda, koji je usaglašen na današnjoj sjednici je sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Potvrđivanje imenovanja**
 - a) predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH**
 - b) članova Vijeća ministara BiH;**
- 2. Prijedlog izmjena i dopuna Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2000. godinu;**
- 3. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2000. godinu;**
- 4. Prijedlog zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora;**
- 5. Prijedlog zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH – predlagači poslanici Sejfudin Tokić i Ivo Lozančić;**
- 6. Nacrt osnovnog zakona o ombudsmanu BiH, predlagač poslanik Edhem Bičakčić;**
- 7. Prijedlog rezolucije, predlagač poslanik Ibrahim Spahić**
- 8. Davanje saglasnosti Federaciji BiH za sklapanje Sporazuma o kreditu za obnovu obrazovanja sa Fondom OPEK;**
- 9. Odgovori na poslanička pitanja i pitanja poslanika.**

Prije nego što otvorim raspravu o dnevnom redu, želim da upozorim na odredbe Stalnog poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, u kojem je navedeno da u situaciji predlaganja dnevnog reda rasprava je ograničena do tri minute. To je, također, i u situaciji poslovničkih intervencija, ispravljanja krivih navoda i primjedbi na zapisnik.

Molim vas da imate ovo u vidu i da prilikom predlaganja tački dnevnog reda, dopune dnevnog reda ili eventualno skidanja neobaveznih tački, prijedlog iznesete u predviđenom roku, koji je ograničen Poslovníkom, i da pri predlaganju dnevnog reda ne ulazite u bit prijedloga i same tačke dnevnog reda, kako je to predviđeno u Poslovníku, da se ne može ulaziti u bit prijedloga, nego obrazložiti prijedlog u trajanju do tri minute.

Kao što vam je poznato sindikat je putem javnosti poslao zahtjev da se na sjednici Predstavničkog doma razmatra socijalno-ekonomsko stanje u BiH. Mi danas na dnevnom redu imamo Prijedlog rezolucije koja tretira pitanje socijalnog i ekonomskog stanja u BiH, u okviru te tačke se može obaviti rasprava o pitanju socijalno-ekonomske situacije, s tim što je obaveza Vijeća ministara BiH, kao što je to Kolegij oba doma već ranije zaključio, da dostavi tekst kao uvodni materijal o

socijalno-ekonomskoj politici iz nadležnosti BiH, dostavi, i da se ta rasprava obavi na Predstavničkom domu.

Kao što sam rekao, Prijedlog zakona o carinskoj tarifi je saglasno skinut s dnevnog reda iz razloga koje sam naveo i ovo je prijedlog dnevnog reda koji je usaglašen od Kolegijuma.

Sad otvaram raspravu o dnevnom redu i još jednom pozivam poslanike da se pridržavaju poslovnčkih obaveza, a ja ću upozoravati na vrijeme u saradnji sa Sekretarijatom i tehničkom službom.

Gospodin Spahić.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo dozvolite da interveniram u vezi sa prijedlogom Sindikata BiH, sa jednim zahtjevom da Vijeće ministara BiH materijal koji je stavilo u proceduru u Vijeću ministara, obavezno dostavi Sindikatu i sindikalnim organizacijama, granskim koje postoje u cijelom BiH i da ga dostavi poslodavcima, asocijacijama poslodavaca, koje postoje u BiH u oba entiteta. Prepreka je što danas nemamo mogućnosti da kažemo da dajemo to Sindikatu BiH, koji je konstituiran na osnovu Zakona u BiH o nevladinim organizacijama i fondacijama i prepreka je što ne možemo reći poslodavcima, udruženju njihovom iz BiH, gdje su oni konstituirani samo na entitetskim nivoima, jer nemaju zakonsko uporište. Zato, tim povodom, tražim dvije intervencije u vezi sa dnevnim redom. Prva se odnosi na to da uvažimo zahtjev, kako je gospodin Genjac predložio, da se u okviru rasprave o Rezoluciji i ekonomsko-socijalnoj politici, obavi dio rasprave i otvori, praktično, rasprava o tim pitanjima, a druga da se naloži nadležnim institucijama da osiguraju da ovi dokumenti dopru do onih kojih se tiču. I podloga za to bi morala biti uvezani rad na izradi zakona o nevladinim organizacijama i udruženjima građana i fondacijama, na čemu insistira i više stotina nevladinih organizacija u BiH koje su potpuno blokirane i djeluju mimo zakona na razini BiH. To im otežava rad na unutrašnjem planu i na vanjskom planu. Dakle, pokazalo se da povodom ekonomske i socijalne politike, dvije važne asocijacije na nivou BiH, nemaju zakonsko uporište, jer nemamo zakon o nevladinim organizacijama i fondacijama. To je u vezi sa prvom intervencijom.

Posljednja jeste zahtjev da se pored ovog zakona, koji bi trebalo ubrzati, jer znam da ima već mnogo prijedloga i nacрта, potrebno je da stavimo na dnevni red raspravu o intervenciji koja je nužna da bismo opet u ekonomskoj i socijalnoj politici napravili prodor, ne reda radi, to je zakon o Sudu u BiH, jer mi taj zakon moramo imati na dnevnom redu, i makar se ova sjednica produžila, dakle, predlažem tačku dnevnog reda zakon o Sudu u BiH, jer je poznato da je Vijeće ministara BiH prošlo svoju proceduru i nakon što završila radna grupa posao i ne vidim zašto taj zakon danas nije tu. To su dvije intervencije da pokušamo ...

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Malkić.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Uvaženi poslanici, Predsjedništvo, ja bih htio predložiti da predloženi Nacrt zakona o ombudsmanima, mi danas o njemu raspravljamo u formi prijedloga, odnosno da se usvaja po hitnom postupku iz sljedećeg razloga.

Obzirom da je Dejtonskim sporazumom ombudsman imenovan na pet godina, a period funkcionisanja ističe u decembru, 15. decembra, stoga, po članu 14. Aneksa VI, neophodno je da Vlada BiH, odnosno Predstavnički dom, ima već Nacrt zakona o ombudsmanu.

HALID GENJAC

Hvala. Sljedeći se javio gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, ja predlažem da se kao tačka 9. i 10. uvrsti Prijedlog zakona o praznicima BiH i Nacrt zakona o sportu. Navedeni zakoni su u parlamentarnoj proceduri već dugo, a Prijedlog zakona o praznicima BiH je prihvaćen u formi nacrtu u ovom Predstavničkom domu. Da ne bih obrazlagao potrebu donošenja tih zakona, mislim da je svima prisutnim poznato, ali bih istakao da su navedeni zakoni predviđeni u okviru Programa rada Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, a predlažem na kraju dnevnog reda današnje sjednice, da bi eventualno ljudi koji treba da se podsjetite teksta tog zakona, obzirom da smo dobili u materijalu znatno ranije, mogli biti informisani i blagovremeno se izjašnjavati o prijedlogu tih zakona. Hvala.

HALID GENJAC

Hvala. Gospođa Muminagić.

SUADA MUMINAGIĆ

Ja se javljam za riječ zbog upozorenja predsjedavajućeg da se držimo Poslovnika i da će postupati strogo po Poslovniku. Ako bismo postupili strogo po Poslovniku, pola ovih tačaka ne bi moglo da uđe u dnevni red, zato što ovdje imamo proceduru da se prvo izjašnjava Ustavna komisija, pa petnaest dana rok, pa onda ove komisije radne, ovlaštene, trebaju da rade, pa onda da se daju amandmani. Ja sam za to da radimo. Ako ćemo tolerisati ovo prvo, slažem se s tim, onda da tolerišemo poslanicima da mogu amandmane dati u toku rasprave.

HALID GENJAC

Gospođa Muminagić je u pravu, samo uz jednu ispravku. Ja sam naglasio poslovničko regulisanje predlaganja dnevnog reda i ostalih tačaka i zamolio da se u pogledu predlaganja dnevnog reda vodi računa o ograničenju. O ostalim dijelovima Poslovnika ću nakon završene ove rasprave reći par uvodnih napomena koje smo se dogovorili na da Kolegiju kažemo, upravo u pravcu ovoga što je gospođa Muminagić rekla. Ima li još neko prijavljen za diskusiju o dnevnom redu? Hvala. Koliko vidim, nema.

Idemo redom prijedloge. Dakle, ovim proglašavam da je rasprava o dnevnom redu zaključena i prelazimo na izjašnjavanje o pojedinim prijedlozima.

Gospodin Spahić je imao dva prijedloga. Jedan je da se u okviru rasprave o Rezoluciji raspravi i rasprava o socijalno-ekonomskoj situaciji. Prema Poslovniku, tokom rasprave o Rezoluciji, uvodničar ima dvadeset minuta pravo da govori, a diskutanti po deset minuta. Prema tome, to se podrazumijeva i svi poslanici imaju mogućnost, ukoliko žele, da iskoriste ovu tačku i da vode raspravu. Prema tome, ovo mislim da ne treba, da nema potrebe stavljati na glasanje jer se podrazumijeva.

Drugi prijedlog je da se dnevni red današnje sjednice dopuni Zakonom o Sudu BiH.

Ove prijedloge o pojedinim dodatnim tačkama stavit ćemo na prijedlog, nakon glasanja o prijedlogu Kolegija, kao što je to uobičajeno.

Prijedlog dnevnog reda koji je usaglasio Kolegij ste vi dobili i ja ću ga staviti na usvajanje, a nakon toga prijedloge pojedinih poslanika u smislu dopune dnevnog reda, koji bude usvojen, ili ne bude usvojen od strane onog što je predloženo od strane Kolegija.

Dakle, pozivam poslanike da se dizanjem zelenog kartona izjasne, ko je za to da se usvoji.

/GOVORNIK SA MJESTA/

Zašto zelenog?

HALID GENJAC

Zato što je zeleni za. Prihvaćam primjedbu. Pozivam poslanike da se dizanjem kartona, na kome piše „za“ izjasne ko je za to da se prijedlog Kolegija, prijedlog dnevnog reda usvoji.

Molim, ko je za?

Ko je protiv, molim vas? Hvala.

Ko je uzdržan?

Ima uslova za glasanje po entitetima.

Iz Federacije BiH, ko je za? Hvala.

Iz RS, ko je za?

Od prisutnih 30 poslanika, za je glasalo ukupno 25. Protiv nije bio niko i suzdržanih 4. Iz Federacije BiH za je glasalo 16 – iz RS 9. Prema tome, Prijedlog Kolegija je usvojen potrebnom kvalificiranom i entitetskom većinom. Ujedno da naglasim da je pitanje boje kartona regulisano Poslovníkom kojeg smo mi usvojili.

DESANKA RAĐEVIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

HALID GENJAC

Primjedbu sam uvažio.

Sljedeći prijedlog je da se dnevni red dopuni, kao što je gospodin Spahić predložio, prijedlogom Zakona o Sudu BiH. Molim vas, ko je za? Poslovnička intervencija, gospodin Kadić, izvolite.

RASIM KADIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, po mojim informacijama, Kolegij Predstavničkog doma je dobio Zakon o Sudu, odnosno Prijedlog zakona o Sudu, urađen u Uredu visokog predstavnika, a po zaključku ovog Predstavničkog doma, nakon što je predlagač dr. Haris Silajdžić odustao od svog prijedloga, a u korist da OHR predloži zakon. Ja sam na prošloj sjednici, a ponukan i insistiranjem visokog predstavnika da se taj zakon usvoji u ovom domu, a pošto nismo imali nikakvih informacija o tome u kojoj je fazi taj zakon, pitao Kolegij o tome u kojem se statusu danas nalazi taj zakon. Smatram da bi prije izjašnjavanja Kolegij trebao da da informaciju poslanicima da bismo se mogli kvalitetno izjasniti, s tim da ja, naravno, podržavam prijedlog gospodina Spahića. Hvala.

HALID GENJAC

Sa aspekta Poslovnika i poslovničke procedure, ovaj prijedlog nije ispunio uslove da se uvrsti na dnevni red. Gospodin Spahić je predlagao da se obavi rasprava o tom pitanju. Imajući u vidu da sam zakon nije ispunio pitanje predlagača, još nije ustanovljena procedura od nadležne komisije, Ustavnopravne, 30 dana, sve to nije ispunio da bi se Prijedlog zakona našao na dnevnom redu. To su tehničke okolnosti. Molim predlagača, imajući u vidu ove okolnosti, da se izjasni da li ostaje pri prijedlogu ili mijenja prijedlog?

IBRAHIM SPAHIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, ja sam rekao da ću pažljivo čitati Poslovnik, koji mi se jako dopada, dio V – hitni postupak, članak 104. Kad iznosim prijedlog zakona, dakle, u ovom slučaju, predlagač može zatražiti da se prijedlog zakona razmatra po hitnom postupku. U tom slučaju, on je obavezan da posebno obrazloži razloge hitnosti, opravdanosti hitnog postupka, itd. Zašto sam ja otvorio ovu debatu povodom dnevnog reda? Ako mi danas ne konstatujemo hitnost i važnost tog zakona za BiH, ne samo u vezi sa ekonomijom, nego u vezi sa cijelom strukturom bh. društva, mi ćemo doći u poziciju da ćemo blokirati, faktički, jedan rad, i ovaj parlament u ovom sazivu neće se moći izjasniti o važnom zakonu koji je, kao što ste sami rekli, stigao do Kolegijuma, a ja imam sasvim jasne informacije da je i Vijeće ministara BiH završilo svoj posao usaglašavanja i radi se sada o jednom procesu koji treba deblokirati. Moj je prijedlog inspiriran samo jednom činjenicom. Ako danas to stavimo na dnevni red, po hitnom postupku, onda mi stvaramo uvjete da održimo još jednu sjednicu prije isteka mandata i razmotrimo i usvojimo taj zakon, jer to je zakon sistemskog karaktera. To je prva stvar.

Povodom Vaše intervencije, gospodine Genjac, u odnosu na moje izjašnjavanje, u vezi sa zahtjevom sindikata. Ja prihvatam Vaše obrazloženje, s tim što naglašavam, ja sam rekao, kao i Vi, da počinje rasprava o tom pitanju, s tim da molimo da Vijeće ministara BiH da dokument koji je uradio na osnovu interpelacije i na osnovu zahtjeva oba doma, i dostavi nadležnim institucijama, uz prijedlog zakona

o nevladinim organizacijama i fondacijama. To sam rekao zbog toga da učinimo legitimnim dijalog između sindikata, poslodavaca i vlade. Samo kao obrazloženje.

HALID GENJAC

Od predlagača nemamo zahtjev da se razmatra po hitnom postupku, imajte to u vidu, molim vas.

Gospodin Banjac se javlja, poslovnička intervencija.

MIRKO BANJAC

Molim vas, dame i gospodo, ne vidim razloga da stvarno se ne poštuje poslovnik i da već uporno postaje praksa da se čita, i da bez ikakvog obrazloženja šta se čita, nastoji se iznuditi nekakvo rješenje. Ovdje se govori o predlagaču.

U članu 104. govori se o predlagaču. Predlagača nema. Predlagač ne može biti niko izuzev Savjeta ministara BiH, poslanika ili delegata u Domu naroda. Molim vas, predlagača nema.

Druga stvar, obzirom da nema predlagača, mi smo na Kolegijumu, ja ne znam, gospodine Genjac, vjerovatno ste Vi zaboravili reći, da smo, raspravljajući na Kolegijumu o hitnosti donošenja ovog zakona, upoznati da će OHR tražiti od Savjeta ministara BiH da oni budu predlagači. Evo, gospodin Raguž odobrava ovo što sam rekao. Ja sam jutros razgovarao sa gospodom iz OHR-a, nije postignuta zasad saglasnost da se to učini i, prema tome, to nije urađeno.

Druga stvar, ja vas molim da pročitate dalje član 104. u kome se kaže, ako se odluči da je hitnost neophodna. Samo se rokovi skraćuju na pola, ništa drugo, gospodo draga, i zašto ne poštuju Poslovnik? Nije mi jasno da se uporno odbija poštovati Poslovnik koji smo donijeli i dajte, molim vas, kad se pozivamo na Poslovnik da to bude korektno.

HALID GENJAC

Hvala. Molim vas, u pogledu ovog pitanja, iskoristili ste pravo za poslovničku intervenciju. Javlja se neko ispred nadležnog ministarstva, a zatim gospodin Tokić, intervencija poslovnička, i ova rasprava će biti zaključena.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja se izvinjavam, gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege poslanici, uvaženi gosti, ja se javljam kao poslanik, a ne ispred Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice.

Vidite, gospođa Muminagić je bila u pravu kad je rekla da smo mi Predstavničko vijeće koje ne poštuje vlastiti Poslovnik. Primjenjivati jedan aršin, dio tačaka koje smo usvojili, a ne primjenjivati drugi, nije dobro.

No, ono što me je ponukalo za diskusiju jeste da se radi o ozbiljnim zakonskim projektima, dakle, napominjem o ozbiljnim, i ako je po hitnom postupku, to podrazumijeva da su poslanici upoznati sa zakonskim projektima i mislim da je gospodin Spahić bio u pravu kada je otkrio namjeru. Dajte da nabacamo 5-6 tačaka dnevnog reda kako bi ovo zasjedanje trajalo upravo do izbora i po tome ćemo biti jedinstven parlament u Evropi i svijetu gdje težimo da sjednice mjesec dana neposredno pred izbore traju i pretvaraju se u priredbu. Moj glas protiv stavljanja u dnevni red jeste zato što se radi o ozbiljnim zakonskim projektima, zato što oni traže ozbiljnu raspravu i usvajanje u interesu građana BiH.

Vidite, čini mi se da ni prevod se još osušio nije. Ja bih volio stvarno da mi neko od poslanika uspije objasniti šta su konture zakonskog projekta od kojeg se traži da uđe po hitnom postupku. Nije to dobro za BiH. Postajemo smiješni saradnici i OHR-u i međunarodnoj zajednici, budite ubijeđeni u to, jer su se ljudi uvjerali da su pasivizirali parlamente u BiH, ovakvim načinom.

Postoje zakonski projekti koji su prošli ovdje bez rasprave i usvojeni su. Pokazuje se u životu da to nije dobro. Dakle, ja hoću samo da skratim i da kažem, nisam za to, nije prošlo Vijeće ministara BiH, to je jedna stvar, nema predlagača, to je druga stvar, i ako znamo ko je predlagač i za mnoge druge zakonske projekte, to je tehnička stvar, barem je postala tehnička stvar za ovaj parlament, i nije dobro, i nisam za to da naše sjednice u nastavcima traju u nedogled. Dobro bi bilo da smo smogli snage za ovu sjednicu, da smo jednostavno odlučili šta je bitno da se završi danas, ali da se stvarno danas završi. Sve su ovo bitni zakonski projekti koji će doći na dnevni red sjednica, da li u ovom ili u drugom sazivu. Hvala vam lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici – poslanici, moja se intervencija odnosi na logiku upotrebe ovih glasačkih listića. Kad se pristupa glasanju, svako diže onaj listić kako se izjašnjava i to jedino ima svrsishodnost upotrebe ovih listića, a službe broje crvene, zelene i bijele kartone i tako ubrzavamo rad sjednice i tako je u Poslovniku naznačeno.

HALID GENJAC

Vrlo kratko, imajte u vidu ono poslovnčko ...

IBRHAIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, ukoliko smo danas u toku ove rasprave o dnevnom redu konstatovali da nije identifikovan predlagač, da li znači izjava, dobro sad više nije predstavnik Vijeća ministara. Da li možemo dobiti izjavu predstavnika Vijeća ministara BiH da oni preuzimaju odgovornost, da su predlagači ovog zakona, moramo identifikovati ko je predlagač. Gospodin Banjac je rekao: “Nema uslova, jer se ne zna ko je predlagač”. Ja kažem, ovaj zakon je, javno zahtijevam da, ukoliko nema identifikovanog predlagača, da to bude tačka dnevnog reda, da se izjasnimo.

HALID GENJAC

Gospodin Banjac, poslovnička intervencija.

MIRKO BANJAC

Molim Vas, gospodine predsjedavajući, poštujujte Poslovnik i nemojte dozvoliti da čovjek govori dva puta po istom pitanju. Nema uslova da se ova tačka stavi na glasanje. Ne postoje uslovi.

HALID GENJAC

Hvala. Ne postoje zaista uslovi da se ova tačka dnevnog reda nađe danas iz poslovnčkih razloga i ja takav prijedlog ne mogu staviti na glasanje.

Sljedeći prijedlog, gospodina Malkića, da se Nacrt zakona o ombudsmanu, preorjentiše u formu Prijedloga zakona o ombudsmanu. Sugerišem da gospodin Malkić odustane od prijedloga, jer će u međuvremenu nadležne komisije zasjedati, o čemu ćemo kasnije govoriti kad dođemo na tu tačku dnevnog reda, nakon rada komisije, ustanovit ćemo da li ima uslova da se nacrt pretoči u formu prijedloga. Da li se može sugestija uvažiti, gospodine Malkiću?

ABDURAHMAN MALKIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

HALID GENJAC

Naravno, mislimo na prvo i drugo čitanje, kad govorimo o nacrtu i prijedlogu, po Poslovniku, prvo i drugo čitanje. Dakle, iz razloga koji su vezani za rad komisija, koji su nastali, mislim da bi bilo bolje da se o ovom prijedlogu izjašnjavamo kad dođemo na tačku dnevnog reda. Sugerišem predlagaču da prihvati ovo i da odustane. Dakle, da se izjašnjavamo o prijedlogu kad dođemo na tačku dnevnog reda. Je li može gospodin Malkić prihvatiti ili insistirate na prijedlogu?

ABDURAHMAN MALKIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

HALID GENJAC

Dobro,hvala. Gospodin Tokić je imao dva prijedloga. Jedan je da se na dnevni red uvrsti, kao tačka 8., Prijedlog zakona o praznicima. Ja vas moram informisati da je Nacrt zakona koji je na Predstavničkom domu prihvaćen kao osnova za izradu prijedloga, na Domu naroda nije prihvaćen, odbijen je. Dom naroda nas nije pismeno obavijestio o tome, ali to je, prema informacijama kojima raspolažemo, tako bilo i, prema tome, ovaj nacrt nema uslova za dalju proceduru.

Nacrt zakona o sportu je dostavljen nadležnoj, Ustavnoj i nadležnoj komisiji, čiji je rok razmatranja predviđen Poslovnikom već počeo, i kad se ispune ti rokovi, postojat će pretpostavke da se ovaj prijedlog nađe na dnevnom redu kao obavezan prijedlog. Tako stoje stvari i ja moram, u skladu sa Poslovnikom, tako i postupiti.

Gospodin Kadić, pretpostavljam poslovnička intervencija.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, s obzirom na ovako obrazloženje gospodina predsjedavajućeg, a s obzirom na činjenicu da sam ja uredno, kao predsjedavajući Ustavne komisije, sazvaio sjednicu Ustavne komisije danas u 9 sati i da nakon sat i po vremena, osim gospode Tokića, Bogičevića i mene, nije se pojavio nijedan član Komisije, tražim od predsjedavajućeg da da pauzu da bi mogla održati sjednicu Ustavnopravna komisija, koja će razmatrati prijedloge zakona, između ostalog, i Zakon o sportu, kako bi se stekli uvjeti da se može glasati o tome da li Predstavnički dom prihvaća ili ne prihvaća da u dnevni red uvrsti ovaj zakon. Hvala.

HALID GENJAC

Molim vas, obzirom na okolnosti koje su vezane za ovu sjednicu, termin održavanja ove sjednice, za rad komisija, koji je do sada bio uobičajen, a koji očigledno mora pretrpjeti promjene, zbog zahtjeva koji se ispostavljaju Stalnim poslovnikom, da bismo, na neki način, osigurali da današnja sjednica, da se uradi posao koji je predviđen i pored okolnosti koje su nastale vezane za rad komisija, ja ću predložiti da se nakon usvajanja dnevnog reda da pauza od najmanje sat vremena, na kojoj bi nadležne komisije razmatrale sve zakone koji su usvojeni kao tačke današnjeg dnevnog reda.

Ono što je predloženo na današnjoj sjednici od strane Kolegija za dnevni red, to su tačke koje su ispunile ostale pretpostavke, u smislu vremena dostavljanja, u smislu predlagača, u smislu razmatranja prethodnog od strane predlagača, u smislu prvog čitanja, u smislu drugog čitanja i mi smo se rukovodili time kad smo ustanovili prijedlog koji je, kao prijedlog Kolegija, danas ispostavljen.

Međutim, komisije nadležne nisu u propisanom roku razmatrale, prije održavanja sjednice, razmatrale ove zakone, i poslanici nisu imali mogućnost da komisijama ulože amandmane, kako bi komisije razmatrale predložene amandmane, obavijestile poslanike, a kako bi se onda poslanici mogli opredijeliti da li ostaju pri amandmanima. Da bismo osigurali tu mogućnost poslanicima, ovu pauzu ćemo dati da bi to komisije uradile, a u međuvremenu, pozivam sve poslanike koji imaju amandmane na zakone koji su danas na dnevnom redu, na tačke dnevnog reda, da dostave nadležnim komisijama, a onda će nas, kad budemo išli tačku po tačku dnevnog reda, nadležne komisije informisati, podnositi, naravno, svoj izvještaj, u skladu sa Poslovnikom, podnijeti informaciju koje su amandmane podnijele i poslanici će imati priliku da se ponovno izjasne da li ostaju pri amandmanima ili ne ostaju. Na ovaj način, dajemo mogućnost poslanicima da dostave amandmane, ne uskraćuje im se mogućnost i pravo da podnose amandmane i na prijedloge.

Dakle, to je dogovor i to je dogovor Kolegija da se tako uradi, zbog okolnosti koje, ja mislim, možete uvažiti. Poslije prve tačke. U međuvremenu, svi poslanici da podnesu amandmane nadležnim komisijama, a ja ću pročitati koja je komisija nadležna za koji zakon o tački dnevnog reda.

Ostaje nam tu dilema oko Nacrta zakona o sportu. Gospodin Tokić se ponovo javlja.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, ja podržavam trend da se uozbilji rad sjednice ovog Predstavničkog doma, ali vas molim da budete vrlo konzistentni i da ne upadamo u zamku insistiranja na poštovanju Poslovnika, a poslije insistiranja da ne poštujemo Poslovnik, u tom kontekstu govorim o amandmanima. Mislim da za amandmane je sad, u principu, dosta kasno. Nemojte da sad pravimo neozbiljnost s aspekta ovih zakona koji su predloženi od strane Kolegija, ali ja sam se prvenstveno javio da bih izrazio svoj stav vezano Vaš komentar Zakona o praznicima. Moramo biti jasni, ja prvi put čujem od Vas to da taj nacrt zakona nije prihvaćen od Doma naroda. Kao poslanik koji je podnio ovom Predstavničkom domu zakon koji je usvojen, ja ću odustati od insistiranja da danas bude tačka dnevnog reda, sa zaključkom da Kolegij obezbijedi stav, vezan za ovaj zakon, s aspekta Doma naroda, i omogućiti meni, kao poslaniku, bez problema, obzirom da sam ja mijenjao navedeni zakonski projekat, da u formi prijedloga podnesem taj zakon kao novi zakonski projekat na narednoj sjednici Predstavničkog doma. Mislim da ovakvim zaključkom obezbjeđujete dignitet poslanika, jer ovako ulazimo u vrlo neozbiljan rad, a Vi kažete: “Ja sam čuo da to nije usvojeno u Domu naroda i da u ovom trenutku o tome ne možemo raspravljati“. Jedino sa ovim zaključkom, ja sam spreman povući svoj prijedlog, da se o njemu ne izjašnjava. Što se tiče Zakona o sportu, on se nalazi jako dugo u proceduri. Nisam siguran da li je bio na Ustavnoj komisiji, ja mislim da je čak bio na Ustavnoj komisiji, da je Ustavna komisija, doduše po starom Poslovniku, ali sad ulazimo u nešto što, ako bismo ušli u raspravu o tome, teško bismo izašli i smatram da u formi nacrta on može biti uvršten kao tačka dnevnog reda, pogotovu što će biti na kraju dnevnog reda i što otvara proces rasprave o tom bitnom segmentu i što je kao tačka Programa rada Predstavničkog doma uvršten i usvojen od strane ovog visokog doma, što na određen način postoji stav Doma da se Predstavnički dom treba baviti tim zakonom o sportu.

HALID GENJAC

Hvala. Kolegij mora preuzeti obavezu da poslaniku dostavi zaključak Doma naroda o sudbini zakona koji je poslanik podnio i tu nema spora i preuzimamo tu obavezu, uz obavezu da se utvrdi zašto Dom naroda do danas nije dostavio taj zaključak, jer ne može Kolegij preuzimati odgovornost i za šta jeste kriv i za šta nije. Dakle, da se utvrdi zašto do današnjeg dana Dom naroda nije dostavio zaključak o sudbini ovog zakona, jer meni je iz sredstava informisanja poznato, oko ovog zakona, kakva je sudbina bila na Domu naroda.

Javio se gospodin Deretić.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolege predsjedavajući, kolege poslanici, ja bih još jednom ovdje apostrofirao, radi zaista ekspeditivnog vođenja ove sjednice, da se zaista držimo dnevnog reda. Po ne znam koji put smo se dogovorili da ćemo poštovati dnevni red i materijale koje dobijamo za zakazane sjednice dnevnog reda. Nažalost, mi dolazimo u

poziciju da, kad dođemo na sjednicu, budemo bombardovani zaista sa prijedlozima koji nemaju nikakvog uporišta u pravilniku, odnosno Poslovniku o radu Predstavničkog vijeća, s druge strane, dobijamo brda naknadnih materijala o kojima se trebamo izjašnjavati na samoj sjednici. Mislim, u svakom slučaju, da takvo pripremanje sjednica dovodi nas u poziciju da su one u iks navrata neproduktivne, jako dugo traju, itd.

Što se tiče prijedloga, odnosno Nacrta zakona o sportu, sulud je, malo je možda ovaj termin pregrub, ali mi je apsurdno da mi raspravljamo o jednom zakonskom propisu koji je još uvijek, on je, istina, jako dugo u proceduri, ali Ustavnopravna komisija se još uvijek o njemu nije izjasnila, s jedne strane. Dakle, ne može ni u jednoj varijanti se on danas naći ovdje na dnevnom redu. Prema tome, dajte, molim vas, ja ovdje prije svega apelujem na vas predsjedavajuće da vodite računa o tome i da se striktno pridržavate odredbi pravilnika, da svaki neutemeljeni prijedlog u startu, molim vas, presiječete.

HALID GENJAC

Hvala. Samo trenutak. Na jednoj od posljednjih sjednica Kolegija, mi smo sve ono što je prispjelo u proceduru u Parlamentarnu skupštinu BiH, prema odredbama Stalnog poslovnika, usmjerili na nadležne komisije i na Ustavnopravnu komisiju. Prema tome, nijedan prijedlog, nijedan projekat koji je poslanik podnio neće doći u situaciju da ne dođe na dnevni red Parlamentarne skupštine BiH, budući da nakon isteka roka propisanog za komisijsku fazu, po Poslovniku, to postaju obavezne tačke dnevnog reda Predstavničkog doma. Mi se neminovno nalazimo u ovom periodu između primjene jednog Privremenog poslovnika i jednog poslovnika koji se zove stalni, projekti koji su podneseni u vrijeme važenja Privremenog poslovnika, završavaju se u vrijeme važenja Stalnog poslovnika i kako god mi htjeli, mi moramo ovaj prelazni period odvesti u formu da sva prava poslanika budu zadovoljena, a da se, ipak, poštuje forma. Ponekad je to vrlo teško. Ponekad skoro nemoguće. Ponekad je podvrgnuto kritici poslanika koji traže da se poštuje jedno ili drugo, naša, ili barem moja namjera, je da se ispoštuje pravo svakog poslovnika i da se što je moguće više Stalni poslovnik poštuje. Dakle, to su nam kriteriji. I molim vas da to imate u vidu. Svaki prijedlog tretirat ćemo ravnopravno, uostalom, drugačije se i ne može.

Gospodin Tokić se javio.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja bih, zaista, zamolio da se grube riječi ne koriste za jedan zakonski projekat koji se nalazi mjesecima u parlamentarnoj proceduri, utoliko prije od zastupnika koji se poziva na mišljenje Ustavnopravne komisije, a nije došao na sjednicu Ustavnopravne komisije, jutros u 9 sati, što automatski otvara prostor da se radi o svjesnom sprečavanju, opstrukciji da jedan zakon prođe normalnu proceduru, bez obzira kakvo će krajnje izjašnjenje Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH biti o tom zakonu. Stoga, nakon ove diskusije, a bojeći se da će opstrukcija rada u komisijama trajati, i pozivajući se na pravo poslanika, grupe poslanika koja je predložila ovaj zakon, ja vas podsjećam, zakon je predložen od grupe poslanika iz Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH i iz Predstavničkog doma, iz stranaka iz oba bosanskohercegovačka entiteta, sa

sjedištem u oba bosanskohercegovačka entiteta i predstavlja snažan interes građana, naroda, a pogotovu ljudi organizovanih u sportske asocijacije, da se izjasnimo o prijedlogu gospodina Kadića, da se napravi pauza i da se otkloni pravno-formalna procedura, vezano za stavljanje nacrtu zakona o sportu u ovom Predstavničkom domu. Inače, plašim se da ni sljedeći puta kad Kadić bude sazvaio komisiju, Ustavnopravnu komisiju, neće biti kvoruma i da će ovakav trend dobiti karakteristike svjesnog sprečavanja i onemogućavanja da određeni prijedlozi zakona poslanika, grupe poslanika, dođu do svojeg krajnjeg izjašnjenja.

Tražim da se izjasni o prijedlogu gospodina Kadića, obzirom da je onemogućeno jutros izjašnjenje o ovom zakonu i pozivam ponovo sve prisutne da imaju u vidu da je ovaj zakon zaista više od sedam mjeseci u parlamentarnoj proceduri i da se ovim vi, kao Kolegij, stavljate u poziciju da niste obezbijedili grupi poslanika iz oba doma da budu ravnopravno tretirani u procesu donošenja jednog zakona, odnosno predlaganju nacrtu, a potom i prijedloga ovog zakona.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Banjac, poslovnička intervencija.

MIRKO BANJAC

Ja, naravno, nemam ništa protiv predloga, bilo čijeg, i ne osvrćem se, dakle, na prijedlog. Ponovo kažem da se mi nalazimo u specifičnoj situaciji, a to je kad nisu ispoštovani uslovi, procedure koja je Poslovnikom propisana i mi se moramo dogovoriti kako ćemo to riješiti za jedan broj zakonskih projekata koji stvarno čekaju, to je činjenica. Vi znate put. Put je da se zakon dostavlja predsjedavajućem i to je za ovaj zakon ispunjeno. Možemo prihvatiti da je ispunjeno, ali, postoji obaveza, i to je Kolegij već odradio. Gospodin Genjac je rekao da smo mi sve zakone koji su do sada prispjeli uputili nadležnoj komisiji i Ustavnoj, jer se Ustavnoj svi dostavljaju, ali, kod ovog zakona, čini mi se, ako se ne varam, da smo nadležnost stavili Ustavnoj komisiji. Znači, nije dovoljno da se Ustavna komisija ovog momenta samo izjasni o tome. Treba da se toj istoj komisiji dostave i amandmani na taj zakon, da se ponovo ta ista komisija izjasni o, poslovnički je tako.

Molim vas da pročitate. Da se izjasni o amandmanima pa da vrati mišljenje poslaniku o amandmanima i gdje je propust napravljen. Trebalo je uputiti poslanicima, ja vas molim, ako hoćete da saslušate gdje je propust napravljen. Trebalo je uputiti, gospodine Halide, to smo mi i naša služba zatajili, svim poslanicima je trebalo uputiti dopis da se zna koji su sve zakoni upućeni u komisijsku fazu i koja je komisija nadležna da bi poslanici mogli upućivati amandmane toj komisiji. Vi znate da je rok od 48 sati najmanji rok kad komisija, prije zasjedanja, treba obavijestiti poslanika jesu li mu prihvaćeni amandmani ili nisu prihvaćeni. Ja nisam ovdje izašao da pametujem, nego da kažem kako da premostimo ovaj period i nije to jedan zakon u pitanju. U pitanju je još, mislim, oko 20-ak zakona, u istoj sudbini. Mi se moramo dogovoriti kako premostiti ovaj period. Zato ja mislim da bi bilo dobro, pa, ljudi moji, zar nemamo danas na dnevnom redu veoma važne zakone, gdje smo se saglasili kako ćemo. Hajde da se i za ovo saglasimo kako ćemo i za narednu sjednicu vidimo šta da uradimo.

HALID GENJAC

Hvala. Prije nego što gospodin Tokić, kao predlagač, dobije riječ, ja sugerišem jedno moguće rješenje. Budući da je zakon u proceduri sedam mjeseci, budući da je u formi nacrt, budući da je dostavljen Ustavnoj komisiji, budući da ćemo imati ovu pauzu za komisije i budući da, ako se usvoji u dnevni red, da će poslanici imati priliku da komisiji dostave amandmane, ako se usvoji na dnevni red, bilo bi moguće staviti prijedlog oko usvajanja ove tačke. Naravno, ukoliko se tačka usvoji na dnevni red, imat ćemo i priliku da i komisijsku fazu zadovoljimo i da se osigura mogućnost poslanicima da podnesu amandmane.

Drugim riječima, ako bi prijedlog bio prihvaćen i ako bi ova tačka bila uvrštena na dnevni red, komisija bi, osim ovih zakona koje smo već usvojili, razmatrala i ovaj zakon koji je u prijedlogu, ako bi bio uvršten u dnevni red, i molim vas da prihvatimo ovo i da konačno riješimo pitanje. Pitam članove Kolegija možemo li tako.

Gospodin Tokić. Hoćete li sačekati Tokića ili ćete odmah? Gospodin Deretić se javio za repliku prije, a nakon toga.

MIODRAG DERETIĆ

S obzirom da je moj nedolazak jutros protumačen od gospodina, koji, inače, daje sebi za pravo da tumači nečiji nedolazak kao opstrukciju, što apsolutno nije tačno. Ja sam jutros došao pravovremeno u Sarajevo, imao sam namjeru, jer sam dobio poziv, da prisustvujem sjednici Ustavnoj komisije. Nažalost, meni se nešto neplanirano desilo, što je vezano sa Konzulatom u holandskoj ambasadi, gdje sam morao neizostavno doći u 9 i ja ću odmah na prvoj pauzi, jer nisam uspio o tome čak ni predsjednika Ustavnoj komisije obavijestiti. Dakle, moj dolazak, nedolazak na sjednicu, nije izraz opstrukcije, kako to gospodin Tokić navodi, nego objektivnog razloga, a ja sam sigurno jedan od poslanika koji, i Ustavna komisija može bez mene raditi, jer nas ima devet u Ustavnoj komisiji, a za donošenje validne odluke je potrebno pet prisutnih. Dakle, Deretić nije taj koji opstruiše rad Ustavnoj komisije, a iz objektivnih razloga jutros nisam bio prisutan, o čemu ću na prvoj sjednici predsjednika Ustavnoj komisije, i razlog radi čega sam izostao, informisati.

HALID GENJAC

Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja sam govorio o mogućoj opstrukciji i nisam govorio samo o navedenom poslaniku, nego grupi poslanika koja je onemogućila da imamo kvorum, ali želim ovim samo Kolegij još jedanput zamoliti. Vaša osnovna funkcija jeste da obezbijedite jednakopravnost, jednakost prava svih poslanika. Vi sad dolazite u svojevrstan paradoks. Jutros na Ustavnoj komisiji, koja nije održana, bio je, gospodine Banjac, Nacrt osnovnog zakona o ombudsmanu BiH. O njemu se nije izjasnila Ustavna komisija. A vi ste već to prihvatili da bude tačka dnevnog reda. Bio je i Prijedlog zakona o postupku zaključivanja, izvršanja međunarodnih ugovora, i to je

bilo. Ustavnopravna komisija se nije izjasnila, a već ste prihvatili da to bude tačka dnevnog reda. Prijedlog zakona o izmjenama i Zakona o izvršenju Budžeta institucija i da ne nabrajam sve. Ja vas molim da imamo jednak pristup svim zakonskim projektima, i vi se opredijelite koji ćete pristup odabrati, ali ne može se o istom pitanju, na istoj sjednici, sa dvostrukim kriterijima razmatrati određeni zakonski projekat.

HALID GENJAC

Hvala. Imajući u vidu rečeno, mislim da nemamo drugog izlaza, jednak tretman, okolnosti koje postoje imajte svi u vidu. Ja ću staviti prijedlog na izjašnjavanje. Ukoliko se prijedlog prihvati, imamo mogućnost da poslanici i komisija urade svoj posao, ukoliko se ne prihvati, prijedlog nacrt ide po proceduri koja je urađena, kako je Kolegij dodijelio nadležnim komisijama i tu nema problema.

Molim vas, ko je za to, izjašnjavamo se istovremenim dizanjem, izjašnjavanjem svih opcija, za, protiv, uzdržanih. Molim vas da se izjasnite o prijedlogu da se na današnju sjednicu uvrsti i tačka...

MIRKO BANJAC

Ne može, poslovnička intervencija. Ja se izvinjavam, poslovnička intervencija. Ne može se tako izjašnjavati, molim vas. Mora se izjašnjavati za, protiv, uzdržan. Nemojte da dižemo kartone i tu pravimo zbrku. Piše tamo.

HALID GENJAC

Hvala. Zaista, ja koliko sam razumio u Poslovniku da se izjašnjava dizanjem jedne po jedne opcije. Tako sam razumio. Gospodin Tokić je predlagao da se malo racionalizira vrijeme, da se istovremeno to uradi. Pošto je gospodin Banjac intervenirao poslovnički, pristupamo glasanju, jedna po jedna opcija. Dakle, prvo se izjašnjavamo i pozivam poslanike da se izbroji ko je za prijedlog gospodina Tokića da se na današnju sjednicu uvrsti Nacrt zakona o sportu?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Idemo po entitetima. Federacija BiH, ko je za?

Iz RS, ko je za? Hvala.

Od prisutnih 30 – za je glasalo 16, protiv 12, suzdržanih 2. Iz Federacije BiH 13 – iz RS 3. Prema tome, prijedlog nije prihvaćen jer nije dobio potreban broj glasova iz jednog od entiteta.

Konstatujem da smo usvojili dnevni red kako je predložen od strane Kolegija, sa 9 tačaka ukupno i pristupamo radu po dnevnom redu. U ovom trenutku ponavljam najavu, iz razumljivih razloga, da ćemo nakon završene prve tačke dati pauzu od sat vremena, na kojoj će komisije, nadležne za pojedine zakonske projekte, razmatrati prijedloge, odnosno nacрте, to ujedno znači da poslanici u ovom vremenu mogu svoje amandmane podnijeti nadležnim komisijama, a nadležne komisije su, da podsjetim ipak, za budžet institucija i Zakon o izvršenju budžeta, Komisija za finansije.

Prijedlog zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, Komisija za vanjske poslove. Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH, Ustavnopravna komisija, Nacrt osnovnog zakona o ombudsmanu, Komisija za ljudska prava. Ovo ujedno znači da će navedene komisije imati svoje sastanke u ovoj pauzi koja će uslijediti. Poslanici neka pripreme svoje amandmane, ukoliko ih imaju, i neka ih blagovremeno dostave komisijama da bi ih mogle razmatrati.

Poslovnička intervencija, gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, čisto principijelno, ne insistirajući više na tom pitanju, želim reći da ovo što je gospodin Banjac rekao, vezano za dizanje listića, odnosno kartona za glasanje, nije tačno i da je Poslovnikom, članovi 66., 67., 68. i 69. definisano glasanje, između ostalog, i na način kako sam ja to naveo, a da ne bismo vodili raspravu o tome, jer ne smatram bitnim, predlažem Kolegiju da iščita i sa službama protumači ovaj član adekvatno da ne bismo palijativno, kako, inače, imamo često tumačenje Poslovnika, od strane pojedinih članova Kolegija, pristali na to. Predlažem da u pauzi Kolegij iščita i uz stručnu službu izjasni.

HALID GENJAC

Hvala, molim vas da se prilikom citiranja odredbi Poslovnika, ograničimo isključivo na odredbe Poslovnika, bez dodatnih nepotrebnih kvalifikacija koje utiču na efikasnost rada parlamenta. Pozivanje na Poslovnik ima isključivo cilj povećanje efikasnosti rada. Ako to pozivanje nosi sa sobom kvalifikacije koje otežavaju rad, neće to doprinijeti radu ovog Predstavničkog doma. Dakle, možemo se pozvati na poslovničke odredbe, bez nepotrebnih kvalifikacija, ja ću morati intervenisati, budući da predsjedavam u tom smislu, i opominjati.

Pristupamo radu prema utvrđenom dnevnom redu.

Ad. 1. Potvrđivanje imenovanja

a) predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH

Poštovani poslanici, mi smo dobili od Predsjedništva BiH jedan dopis koji ste vi svi dobili, ja ću ga pročitati, u kome se navodi da je u subotu, 14. oktobra ove godine, kao što vam je poznato, izvršena redovna smjena dužnosti predsjedavajućeg Predsjedništva BiH.

Pošto je Zakonom o Vijeću ministara BiH i o ministarstvima BiH, propisano da predsjedavajući Predsjedništva BiH i predsjedavajući Vijeća ministara BiH ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda, prema članu 6., stav 3. Zakona o Vijeću ministara BiH koji smo mi usvojili, molim vas da se u dnevni red prve naredne sjednice ovog visokog doma uvrsti davanje odobrenja na imenovanje predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.

Dostavljamo vam Odluku, usvojenu na 83. sjednici Predsjedništva BiH, održanoj 29. septembra ove godine o imenovanju gospodina Martina Raguža, ministra za ljudska prava i izbjeglice, za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.

Ovu odluku prijedloga imenovanja vi ste dobili već ranije i, imajući u vidu novonastalu situaciju, ukazala se potreba da se stanje predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, uskladi sa odredbama važećeg zakona i člana 6., stav 3. Zakona o Vijeću ministara BiH.

Vi ste, kao što rekoh, dobili utvrđen prijedlog od strane Predsjedništva BiH za gospodina Raguža, dobili ste, takođe, ... gospodina Raguža i mislim da u ovom trenutku možemo dati riječ predloženom gospodinu Ragužu da se obrati Predstavničkom domu i iznese svoj kraći ekspozé. Gospodine Raguž, izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Dame i gospodo, poštovani zastupnici, štovano Predsjedništvo, poštovani gosti, predstavnici sredstava informiranja. Ja imam pripremljen jedan kraći programski okvir koji vam mogu dostaviti trenutno u pismenoj formi, ako želite, a ja bih kratko interpretirao, u nekom prikladnom vremenu, moje viđenje dosadašnjeg rada Vijeća i budućeg, na način koji može doprinijeti stabiliziranju zajedničkih institucija, jačanju povjerenja svih ljudi i naroda u BiH.

Dakle, na osnovu članka 6. Zakona o Vijeću, Predsjedništvo BiH je potvrdilo moju kandidaturu, a na vama je danas da je potvrdite, ili prihvatite ili ne prihvatite, s tim da, sukladno članku 6. Zakona o Vijeću i sukladno članku 5., stavak 4. Ustava, ja trebam vama predložiti na odobravanje, također, i sastav Vijeća, što ja mislim sve učiniti u okviru ove točke dnevnog reda.

Dozvolite mi da samo istaknem kako ja vidim prioritete u radu Vijeća, zajedno sa svim kolegama, članovima Vijeća, u narednom periodu. Period će, naravno, biti određen i izbornom matematikom, izbornim rezultatima i pozitivnim zakonskim propisima u tom smislu.

Prvi prioritet bit će jačanje institucionalnog okvira, odnosno, jačanje zajedničkih institucija, kao temeljnog preduvjeta za postizanje stabilnog i samoodrživog mira u BiH. U tom pogledu, zalagat ću se za dnevnu komunikaciju i otvorenost između zajedničkih institucija, njihovu prohodnost i učinkovitost, na temelju Ustava i obveza koje je BiH u tom smislu preuzela.

Zalagat ću se za poboljšanje komunikacije između Vijeća ministara BiH, ovog visokog doma, kao i između Parlamenta BiH i Predsjedništva BiH, ali i funkcionalnu povezanost i komunikaciju između svih zajedničkih institucija.

Posebno će biti fokusirano pitanje koordinacije sa vladama entiteta, kao jednog od preduvjeta harmoniziranja i usklađivanja inicijativa, reformi, projekata i odnosa, jer je samo na taj način moguće realizirati velike zahtjeve i voditi procese od interesa za sve ljude u BiH.

Ono što bih posebno pred vama želio naglasiti jeste načelo ... odnosno preuzimanja odgovornosti od strane nadležnih institucija i predstavnika svih razina vlasti u BiH. Na tome ću posebno insistirati i nadam se da će ovo Vijeće ministara BiH pokazati da može tom izazovu odgovoriti. Mislím, kako se nalazimo na prekretnici poslije koje ćemo, ili pokazati da možemo odgovorno i kompetentno realizirati obveze i preuzimati odgovornost, i na taj način postati dostojanstven i ravnopravan dio međunarodne zajednice, ili će sve više jačati tzv. alibi politika u kojoj će se odgovornost prebacivati između predstavnika međunarodne zajednice i domaćih predstavnika vlasti. U takvom kontekstu, gubit ćemo kredibilitet i odgovornost legitimno izabranih nositelja, a što je najvažnije, sve više će biti upitna naša sposobnost da igramo aktivnu ulogu i na domaćem i na međunarodnom planu.

Programski prioriteti.

Prvi, svakako će biti ubrzavanje i dovršavanje strateških, gospodarskih i socijalnih reformi, bez kojih BiH objektivno ne može ubrzano završiti tranziciju, te postati država otvorena za strateška ulaganja i investicije. Jednostavno rečeno, bez ovih reformi nema novog razvojnog ciklusa, niti otvaranja perspektive, a bez toga jednostavno bit će teško zadržavati mlade, obrazovane i sposobne ljude, kojih u BiH ima dovoljno.

Usvajanje cjelovite strategije gospodarskog razvitka, pri čemu će nositelj biti Vijeće ministara BiH, o čemu postoje već inicijative unutar ovog visokog doma, bit će jedan od prioriteta i bit će koordinirano sa vladama entiteta i vrhunskim ekspertima iz ovih oblasti.

Kroz ovu strategiju treba definirati realnu budućnost zemlje, odnosno, u konačnici, njenu samoodrživost.

U gospodarskom pogledu, bit će nužna nadogradnja određenih postojećih zakonskih akata, kao i donošenje novih, na način koji će pratiti evropske standarde u funkcionalnom i praktičnom pogledu, a na način da se aktiviraju resursi koje BiH ima, i to u onim segmentima gdje su njeni potencijali neupitni, kao što su poljoprivreda, energija i slično.

Jasno je da realiziranje ovih prioriteta mora biti usklađivano sa ključnim međunarodnim institucijama. Zbog toga će posebna pozornost biti posvećena ostvarivanju novih, povoljnijih aranžmana sa Svjetskom bankom, MMF-om i drugim međunarodnim finansijskim institucijama koje mogu pomoći bržem oporavku gospodarstva i stvaranju uvjeta za njegovu samoodrživost. Krajnje je vrijeme da se, nakon isteka *standby* aranžmana, a to je peti mjesec iduće godine, sklopi novi povoljniji aranžman sa MMF-om za period od najmanje tri godine. Početna spremnost od strane MMF-a postoji, a radni okvir za taj sporazum biće dalji razvoj i aktiviranje svih potencijala BiH i smanjenje njenog siromaštva.

Kada je u pitanju odnos Vijeća prema pravnoj državi, Vijeće će preuzeti inicijativu i u ovom vrlo važnom segmentu na način da vlastitim radom, te zakonskim rješenjima i odlukama, pokaže kako razvoj demokracije i izgradnja demokratskog društva nisu samo puka proklamacija, nego visoki cilj, a i realna mogućnost.

U tom smislu, poštivanje sloboda i prava čovjeka, te ostvarivanje potpune jednakopravnosti konstitutivnih naroda, trebaju biti temeljna načela u radu svih institucija. Način na koji je to moguće promovirati jeste harmoniziranje i usklađivanje interesa, tolerancija, dijalog, argumenti i javnost. Puno poštivanje slobode vjeroispovijesti, sukladno međunarodnim standardima, kao i načela jednakosti vjerskih zajednica pred zakonom, odvojenosti od države, načela su na kojima će biti postavljena ova platforma.

Zaštita ljudskih prava, sukladno međunarodnim konvencijama, kao pitanje održivog povratka izbjeglih i raseljenih, biće snažno fokusirano od strane Vijeća i to na način da se harmoniziraju propisi u oba entiteta, pojača učinkovitost nadležnih institucija i implementiraju odluke koje donose nadležna tijela. Održivi povratak, a ne samo gola rekonstrukcija, je načelo na kojem će ovo biti realizirano. Prema razgovorima koje sam do sada vodio, realno je očekivati da već od iduće godine nadležno ministarstvo, zajedno sa Uredom visokog predstavnika, predsjedava ključnim tijelom koje koordinira sve međunarodne i domaće napore po ovim pitanjima.

Pitanje slobode medija, njihove kvalitetne i neovisne pozicije kod pripreme neophodnih akata, biće predmet rada ovog vijeća.

Dozvolite mi još kratko da se osvrnem na vanjskopolitičke prioritete, bez kojih niti BiH niti njene institucije, objektivno, ukoliko ih kvalitetno realiziraju, ne mogu očekivati da uskoro postaju dio tog međunarodnog okružja.

Oni su sažeti u krajnji cilj, a to je jačanje i proširivanje kvalitetnih odnosa sa međunarodnom zajednicom u cjelini. U tom smislu, svakako da odnosi sa susjednim zemljama, kao i priključivanje Evropskoj uniji, imaju posebno mjesto. Zbog toga će se intenzivirati aktivnosti na bilateralnom i multilateralnom planu, a potencijali će biti usmjereni na realiziranje suštinskih ciljeva i to:

1. Prijem BiH u VE i Svjetsku trgovinsku organizaciju, kao i otvaranje procesa za priključivanje Evropskoj uniji, tj. izrada studije, ... studije;

2. Usklađivanje napora na provedbi Mirovnog sporazuma, te aktivan odnos u okviru Pakta stabilnosti i afirmaciji BiH u okviru UN-a i jačanje partnerskog odnosa u okviru OSCE-a.

Za kraj, najznačajniji strateški cilj na vanjsko-političkom planu je svakako žurno uspostaviti ugovorne odnose sa EU, najprije kroz sporazum o stabilizaciji. U tom smislu, intenzivirat će se politička i stručna komunikacija na svim razinama, ali znatno kvalitetnije raditi na ispunjavanju uvjeta i kriterija u gospodarskom, demokratskom i pravnom okviru, izgradnji društva, kao i regionalnoj stabilnosti i suradnji. Intenzivirat će se aktivan odnos BiH u zajedničkoj konsultativnoj skupini, i u tom smislu, osposobljavanje svih državnih ministarstava za proces pridruživanja i prilagođavanja bit će osiguran. U okviru Pakta, izvjesno je da postoji prostor za aktivniju i kreativniju ulogu BiH, u okviru sva tri radna stola, a posebno u smislu kandidiranja projekata koji su od strateškog interesa za BiH i čitavu jugoistočnu Evropu.

U funkcionalnom smislu, Vijeće će ojačati svoju koordinirajuću ulogu u odnosu na nadležne državne institucije, direkcije, agencije i vlade entiteta, a priprema zakona koji su u nadležnosti BiH, i njihova usklađenost sa dostignutim međunarodnim standardima, biće, u praktičnom smislu, naša dnevna zadaća, i u tom smislu, Vijeće će preuzeti odgovornost za poštivanje rokova utvrđenih od strane ovog doma.

Ja želim još jednom opetovati svoju spremnost na kvalitetnu komunikaciju i suradnju i otvorenost Vijeća prema ovom domu, prema Predsjedništvu BiH, prema svim nadležnim institucijama. Želim reći, kad je u pitanju personalni sastav Vijeća, uz jednu kvalitetniju koordinaciju on može osigurati realiziranje ovog programskog okvira. Želio bih se zahvaliti gospodinu Tuševljaku na njegovoj ulozi u ovom periodu koji nije bio niti dovoljno dug, niti optimalan da bi se realizirale do kraja određene programske naznake koje je on iznio, ali želim mu se zahvaliti na energiji, naporu i načinu na koji je komunicirao sa nama. Možda je to nekad bilo nekonvencionalno, ali, dozvolite, svako od nas ima svoju individualnost i stil i ja mislim da je njegov angažman značio jedan doprinos u aktiviranju Vijeća, nakon pola godine sušnog rada i vakuma, a ja se nadam da, ukoliko dobijem vaše povjerenje, ovo vijeće može pokazati da način na koji ćemo raditi može izdržati kriterije koje zahtijeva i javnost bosanskohercegovačka, i međunarodna zajednica, i ovaj visoki dom.

U tom smislu, mislim da, poštujući jedan civilizacijski okvir u kojem su ovih dana izvršene rotacije i u Predsjedništvu BiH, i u oba doma, i Domu naroda i u Zastupničkom domu, možemo izvršiti i ovu rotaciju, na način da ne gubimo vrijeme u ovih par mjeseci i da ispunjavamo obveze i da je vrijeme jako kratko i zahtjevno.

U tom smislu, slobodan sam vam predočiti da će Vijeće nastaviti raditi u postojećem sazivu, jer je to, u konsultacijama sa svim relevantnim subjektima, u tom smislu osigurano, osim u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, gdje bi, umjesto gospodina Velimira Lovrića, dosadašnjeg zamjenika ministra, koji je, inače, predsjednik Upravnog odobra Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH, po tumačenju OSCE-a, funkcija nespojiva u Vijeću, bio predložen novi kandidat, gospodin Slavko Ištavanić, koji je, inače, direktor Elektrobosne u Jajcu i osoba kompetentna i odgovorna i iza koje i ja stojim u tom smislu.

Ja vam se zahvaljujem na pozornosti i očekujem vašu potvrdu.

HALID GENJAC

Hvala, gospodine Raguž. Ja otvaram raspravu nakon ovog izlaganja gospodina Raguža i, molim, ko se javlja za riječ? Gospodin Divković.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, meni je drago da je mandatar u svom uvodnom izlaganju, pored osnova programa koje je izložio i praktično je i potvrdio da kandidira postojeći personalni sastav Vijeća ministara BiH i za buduće Vijeće ministara zbog toga što možemo, rekao bih, u okviru ove tačke, reći svoj stav, svoje mišljenje i o ovoj prvoj tački dnevnog reda pod a) i pod b) tako je, čini mi se, nekako bila ona definirana.

HALID GENJAC

Ja bih molio, dakle, pod a) je imenovanje, potvrđivanje imenovanja predsjedavajućeg. Pod b) je imenovanje ministara, tako da ćemo i raspravu, kako je Poslovníkom predviđeno, razdvojiti.

IVO DIVKOVIĆ

Dobro, gospodine predsjedavajući, a pod kojim je slovom program rada koji je predodčen?

HALID GENJAC

Ekspoze. Pod a) je.

IVO DIVKOVIĆ

Pod a), hvala lijepo. Ja ću iznijeti stav SDP-a, vezan za ekspozu. Ja ga zovem osnove programa rada, može biti ekspozu, nije važno, koji je iznio kandidat za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, i reći da za nas iz SDP-a je to, rekao bih, već viđeno. Nešto što smo već čuli, otprilike, rekao bih, od prethodnog mandataru, gospodina Tuševljaka.

Po nama je ovaj program jedna opća priča koja je otprilike koncipirana tako kao da će mandat ovog Vijeća ministara BiH trajati četiri godine. Mi smo očekivali, ja to mogu i potvrditi ovdje nekim načelnim stavovima, prijem BiH u VE, itd., a svi znamo da od prijema BiH u VE nema ništa ove godine i da vjerovatno ćemo tu priču, raspravu o ispunjavanju uvjeta, itd. raditi u narednom periodu. Mi smo očekivali da će ovaj program biti jedan vrlo koncizan, operativni plan rada Vijeća ministara BiH u naredna dva mjeseca, otprilike, znači, period za koji se očekuje da će proći izbori i biti konstituisan novi parlament i vjerovatno novo vijeće ministara.

Zbog toga mi ne možemo prihvatiti ovaj program. Podsjetiću vas, isto tako da, kad je bilo imenovanje, rekao bih, Vijeća ministara BiH i mandataru gospodina Tuševljaka, da mi ni tada nismo podržali ni program koji je bio isto ovako, po nama, opći, nismo podržali ni mandataru, ni personalni sastav Vijeća ministara BiH, iz prostog razloga što smo i tada tvrdili da nekih značajnijih, pozitivnih pomaka u radu Vijeća ministara BiH neće biti.

Mi ostajemo i sada pri tom stavu, ali naglašavamo da bi bilo neophodno da Vijeće ministara podnese svoj izvještaj o svom radu u prethodnom periodu, za vrijeme mandataru gospodina Tuševljaka na mjestu predsjedavajućeg.

Isto tako, želimo da podsjetimo da je Predsjedništvo BiH izašlo u javnost sa informacijom da je predložilo smjenu gospodina Tuševljaka sa mjesta predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Ta je informacija bila prisutna. Ona je negdje nestala. Predsjedništvo BiH je valjda povuklo tu svoju odluku, tako da i o tome nismo raspravljali na ovom parlamentu.

Imajući u vidu da po Ustavu, član 5., tačka 4., predsjedavajući Vijeća ministara je ujedno i mandatar i trebalo bi ovdje, znači, da mi, glasajući za novo vijeće ministara, prije toga, na određeni način, imamo izvještaj o radu Vijeća ministara BiH u prethodnom sazivu, da ga prihvatimo ili ne prihvatimo i tek onda se opredjeljujemo u personalnom smislu, eventualno prihvatimo, i tek onda se opredjeljujemo u personalnom smislu, eventualno o ministrima koji su bili u prethodnom sazivu.

Hvala vam lijepo, zaključujem s tim da SDP ne može, nažalost, podržati niti ovaj program, niti ovaj personalni sastav Vijeća ministara BiH.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Čaršimamović, nakon toga, gospodin Dokić.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja moram iskazati svoje zadovoljstvo što vidim Vijeće ministara BiH skoro u punom sastavu danas ovdje i nadam se da će to biti i nakon izbora i nakon ovog ili drugog vijeća. Imali smo ovakvu situaciju istu na izboru Vijeća ministara, a onda je to bilo sve rjeđe i rjeđe, zbog toga ću se djelomično složiti sa diskusijom gospodina poslanika Divkovića, da sam i ja očekivao da će gospodin Tuševljak, u svojstvu dosadašnjem predsjedavajućeg, iznijeti i rezultate koje je postiglo Vijeće ministara BiH u ovom periodu da bismo mogli ocijeniti rad Ministarskog vijeća, itd., da ne ponavljam.

Kad je u pitanju predlaganje sastava Vijeća ministara, ja ću predložiti, odnosno, zamoliti predlagača, odnosno nominiranog predsjedatelja, da povuče dio svog predlaganja sastava Ministarskog vijeća do izbora, jer mi nismo još potvrdili njegov izbor i mislim da nije u redu da predlaže sastav. Može isti sastav predložiti poslije toga, ali mislim da se to treba odvojiti onako kako ste Vi rekli, u dvije tačke. Na kraju, htio bih da kažem da ovo što je gospodin Raguž iznio u ekspozeu, u okviru politike koja bi trebala da se zastupa u BiH, doduše, upitno je vrijeme koliko će Ministarsko vijeće biti, pa je onda upitno da li će se ovo sve moći i realizirati i bilo bi jako dobro da ima još i neki termin plan. Međutim, ukupno je prihvatljiva politika koja je ušla. Međutim, zamolio bih ga da poslije mene izađe i da povuče dio svog prijedloga kad je u pitanju sastav, a da to uradi ukoliko mu Parlament potvrdi imenovanje i, normalno, ukoliko gospodin Tuševljak nalazi za shodno da nas izvijesti šta je radio za ovo vrijeme u svojstvu predsjedavajućeg i koliko smo imali zakonskih prijedloga u ovo vrijeme, kako su se često sastajali, itd.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Dokić, pa gospodin Spahić, pa gospodin Tokić.

BRANKO DOKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, kolega Divković je suštinski u pravu, ali ja bih vas molio da budemo pragmatični i da vidimo šta se može i da li se uopšte može išta promijeniti za ovo kratko vrijeme. Ne ulazeći u to kako je definisano

zakonom, iako moram da priznam da mi to nije argument nikakav, ali, zaista, ili, bolje rečeno, ne znam precizno kako je definisano zakonom, ali, zaista, ja nikad, i kad sam glasao za zakon, nisam mislio da ćemo mi svakih osam mjeseci mijenjati sastav Ministarskog vijeća i ja bih molio, u tom smislu, da ubuduće se iznađe rješenje, jer zaista bi to bio onda apsurd. Ja sam mislio da smo mi izabrali Ministarsko vijeće čiji će mandat biti do kraja ovog mandata ove skupštine i ovu promjenu predsjedavajućeg shvatam po zakonu, da to bude jedan iz sastava, a da se o sastavu Ministarskog vijeća sada i ne raspravlja ili da se to svede na formu, zadovoljenje forme, tako je to i zamišljeno. Sve drugo bi bilo jedna vrsta apsurd. Zaista, ovo bi trebalo da se shvati kao jedna procedura zamjene predsjedavajućeg i sasvim bi bilo logično da je dosadašnji predsjedavajući u nekoliko crta iznio šta su glavni rezultati tog kratkoročnog rada i šta su glavni problemi i na tome bi trebao da bude baziran ovaj program ili ekspozice do kraja mandata. Dakle, za naredna maksimalno dva mjeseca, a ne četiri godine, jer sa tog aspekta zaista niko ne bi mogao prihvatiti ovo da je nekakav program rada, jer će njih udariti po glavi, nisu u stanju da ga realizuju. Mislim da je zamišljeno preambiciozno. Ali suštinski, mi sada ne možemo promijeniti i ja bih sugerisao poslanicima da, uz eventualno obraćanje gospodina Tuševljaka, gospodin Raguž svede na nekakvu mjeru ovaj svoj ekspozice. U krajnjem slučaju, ovaj njegov program bi trebao da proistekne iz onog programa koji je ovo Ministarsko vijeće definisalo na samom početku. To je taj sastav, jeste, upravo tako. Moja je sugestija, s obzirom na okolnosti, uz uvažavanje svih primjedbi prethodno izrečenih, da ipak napravimo jednu formu, da izvršimo smjenu predsjedavajućeg i da zatražimo od gospodina Tuševljaka da nas informiše o onim dobrim stvarima, makar o dobrim stvarima koje su napravili za ovo kratko vrijeme. Hvala.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, želio bih da kažem da je meni u ovom trenutku sasvim jasno da je BiH trebala da odustane od onakvog prijedloga zakona i zakona kakav je ovdje izglasao o Vijeću ministara, jer se pokazuje da, u stvari, taj postupak proizvođenja mandatarata i otvaranja problema sa sastavom Vijeća ministara BiH, očigledno, direktno je u konfrontaciji sa interesima rada jedne vlade i normalnog funkcionisanja jedne države, i u tom kontekstu, sasvim je jasno da mi danas ne možemo učiniti mnogo, osim da respektiramo zakon. Ja sam iznenađen da prof. Dokić kaže da mu zakon nije dovoljan argument. Ja sam čuo da se on uvijek pozivao na zakon, zakon koji govori o proceduri, odnosi koji postoje u BiH bi trebali biti izvedeni na način kako su usvajani. Zakon o Vijeću ministara BiH je usvojen ovdje. Čini mi se da je gospodin Dokić bio najglasniji, među najglasnijim za njegovo usvajanje i zaprepašujuće da danas, 2-3 mjeseca poslije toga, za gospodina Dokića, kolegu našeg, nije zakon argument i to je mene iznenadilo. Prvo zato što sam vjerovao da se radi o jednom velikom borcu za zakone i za poštovanje zakona.

Drugo, u vezi sa izlaganjem koje smo dobili danas i neposredno mogli pratiti izlaganje gospodina Martina Raguža, očito je da je riječ o jednom pokriću za rotaciju, koje je legitimirano u kontinuitetu politike koju je Vijeće ministara BiH dalo, jer je iz prijedloga pod tačkom b) da se ništa ne mijenja u Savjetu ministara BiH, osim ličnosti koja inače ne može raditi ta dva posla, ne može biti član Vijeća ministara BiH ili ministar ili zamjenik i biti član – predsjednik upravnog odbora Fonda za privatizaciju. Jasno kao dan da tu se radi o jednoj vrlo preciznoj tehnici poštovanja zakona koji je ovaj parlament usvojio i zamjene predsjedavajućeg.

Sada da kažem nešto što mi se čini važnim kao zahtjev koji sam čuo danas od gospodina Tarika Čaršimamovića. Tačno je da u Ustavu piše da će predsjedavajući, nakon potvrde svog mandata, izaći sa prijedlogom sastava Vijeća ministara BiH. To se promijenilo tačno i u zakonu i to nije ništa nelogično. Zato što zakon je poštovao taj dio Ustava, ipak, postoji jedna vrsta mandatarata ili predsjedavajućeg koji ima autonomno pravo da kaže s ovim timom mogu da radim, radio jedan dan ili radio četiri godine ili ne mogu da radim. Dakle, za mene je to prvo ustavna kategorija, drugo, legitimno za predsjedavajućeg. Bilo bi neobično da on, recimo, ne ponovi čak sva imena iz početka i da se ne podsjetimo ko je u sastavu tog Vijeća ministara, da se ne podrazumijeva, jer, faktički, po Ustavu i po zakonu, u času kada ga mi danas potvrdimo, on ima obavezu da izađe sa sastavom kompletnim, a ne da govori o jednoj tehničkoj izmjeni, koja je uslovljena opet Zakonom o nespojivosti dvije vrste funkcija.

Dakle, u tom smislu sam saglasan da prvo mi, poštujući zakon, verificiramo promjenu, ali šta želim tražiti sada. Ja sam smatrao, također, da je potrebno da se iznese informacija od strane gospodina Tuševljaka, prilikom odlaska sa ove funkcije i ostajanja na mjestu ministra trezora. Šta je to urađeno za ova 3 ili 4 mjeseca koliko je bio mandatar, predsjedavajući, gospodin Tuševljak. Zašto je to važno? To je važno iz političke kulture, da čovjek koji se rotira ili odlazi sa jednog mjesta na drugo ili ostaje na nekom mjestu, obavijesti taj dom, koji mu je dao povjerenje, bez obzira koliko to trajalo, taj trenutak i to vrijeme, da kaže, dobro gospodo, od tog programa koji sam imao, u ova četiri mjeseca sam mogao to i to uraditi, to nisam mogao uraditi zbog toga i toga, a ostavio sam neurađeno to i to. U tom smislu je stvarno korektna intervencija bila i gospodine Divkovića, Čaršimamovića i Dokića, koji, naravno, se prema zakonu odredio, evo, sad se vratio, ja sam rekao šta mislim o tome, da ne ponavljam i mislim da tu nije potrebna polemika, samo je začuđujuće za mene bilo, u vezi sa zakonom kao nečim što nije argument za ponašanje. Imaju dvije mogućnosti, da se mi izjasnimo o rotaciji, da je potvrdimo ili ne potvrdimo, kako je pozvao kandidat za predsjedavajućeg, i drugo da mi zatražimo radi sebe, radi samog poštovanja, jedan odgovoran odnos dosadašnjeg predsjedavajućeg, ili predsjedavajućeg u ovom trenutku još uvijek dok ne izaberemo novoga, da kaže, gospodo, ja sam to mogao i to nisam mogao uraditi. To neće pokvariti ceremoniju. Znae zašto neće pokvariti? Kad postavite jedan problem do kraja, šta dobijete vi na kraju u ovom trenutku u ovoj Sali? Dobijete činjenicu da je neko od nas dobio poslije različite debate i različite političke stavova mandatarata koji je radio četiri mjeseca. Dobijete činjenicu da je on, praktično, zamijenjen rotacijski u jednoj vladi, a da to nije ista stvar kao i u Kolegijumu, ja to ne prihvatam i nije ista stvar, jer Kolegij ima program rada na osnovu kojeg radi i ne formira nikakvu vladu predsjedavajući, nikakav komitet, nikakvo radno tijelo, on nastavlja svoj rad u timu od tri člana.

Predsjedavajući Vijeća ministara BiH, po mom mišljenju, nije dovoljno, a nije pretjerano rekao u ovom dokumentu. On je mogao mnogo šire reći, zato što ovaj dokument koji je on ovdje donio jeste jedan dokument koji objašnjava kontinuitet, i s druge strane, pozicije koje će on imati kao predsjedavajući. Zašto je važno da je on ovo, ipak, iznio? Važno je zbog toga, on svaki dan, od trenutka kad mu damo povjerenje, vrši funkciju predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i on, kao takav, mora da odgovara na sve funkcije tog Vijeća ministara i mora on javno da kaže da će se time i time baviti. Naravno da je jasno hoće li za mjesec dana, ili petnaest, napraviti nešto više ili manje posla, to je druga stvar. Prema tome, sa drugim dijelom

intervencija mojih kolega, potpuno se ne slažem. Izlaganje onoga koji preuzima dužnost predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH mora da bude u trenutku kada on stupa na tu dužnost ili kad se kandiduje ili kada ga kandiduju. Također, vrlo jasno, precizna izjava čime će se on baviti. Ne može on reći, znate, pošto je to 2-3 mjeseca, ja ću vam samo reći dvije stvari koje ću uraditi i odoh ja da sjednem. On je institucija i u Ustavu institucija, i po Zakonu, i on je dužan da podnese informaciju o tome šta će raditi.

Ja znam da se vama to čini nevažnim, ili vi kao znate Program Vijeća ministara BiH, ali problem jeste u tome što svaki čovjek koji vrši jednu funkciju, vrši je on u zvanju i znanju koje ima. Ne može biti nominovan, ne može se prihvatiti uopće rasprava o njegovom nominovanju i potvrđivanju, a da on nije izašao da se barem ovakvim minimalnim informacijama, i sam je rekao da je to minimalno, jer je to nedopustivo. Ja ne mogu da otvorim pitanje gdje mu je socijalni ... u sindikatima i poslodavcima, gdje mu je odnos prema NATO Paktu, gdje mu je odnos prema konkretnim političkim pitanjima, ako otvorimo debatu, ali zato postoje ministri. Zato mislim, da je vrlo važno ova spoljna politika, a u unutrašnjoj politici on je dobio, hvala Bogu, ovo Vijeće ministara BiH, dovoljno ministarstava koji će se sigurno povećavati (?) da vode dobru unutrašnju politiku. Dakle, moj je stav, dobro je što smo dobili ... izlaganje gospodina Raguža jer time se potvrđuje da postoji institucija predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i nemojte zaboraviti, svako se razlikuje u tome, i mogli smo danas čuti neke stvari koje baš nisu bile iste, kao i od predsjedavajućeg, do ovog trenutka, ili predsjedavajućeg gospodina Tuševljaka. Prema tome, moj je stav vrlo precizan, dobro je da danas prvo raspravimo da li prihvatamo nominaciju Predsjedništva BiH, a kad je riječ o Vijeću ministara BiH, b) smatram, također, kao i drugi poslanici, da se mora pročitati cijela lista i da ona mora biti razmotrena kao što to procedura u zakonu nalaže. To je moj stav. A što se tiče ovih izmjena u Vijeću ministara BiH, da li je neko dao ostavku, da li se povlači, to je drugo pitanje, ali, po zakonu, predsjedavajući, ukoliko mu danas potvrdimo mandat, mora potvrditi mandat svim ministrima, koji se nalaze u kabinetu.

HALID GENJAC

Hvala, gospodine Spahiću. Gospodin Tokić. Replika, gospodin Dokić.

BRANKO DOKIĆ

Replika je gospodinu Spahiću. Naime, neki ljudi, zaista, imaju problema kod komuniciranja i uglavnom komuniciraju samo sa sobom. To se u psihologiji zove "ja komunikacija". Naime, gospodin Spahić se čudi da sam ja rekao da mi zakon nije jak argument. Zaista bi bilo neozbiljno da neki poslanik, bilo kakav, kaže da mu zakon nije argument. Ja sam taj argument povezao sa nečim drugim. Rekao sam, ne znam precizno kako je to definisano zakonom i moram priznati da mi to nije jak argument. Dakle, ja sam sebe kritikovao zbog toga što ne znam kako je precizno, a tvrditi da sam rekao da zakon nije jak argument je samo potvrda da neki ljudi slušaju samo sebe. Hvala.

IBRAHIM SPAHIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

HALID GENJAC

Gospodin Raguž je htio samo kratku intervenciju, pa ćemo nastaviti.

MARTIN RAGUŽ

U funkciji vaše rasprave, zadnja rečenica moja je bila, priprema zakona u nadležnosti BiH i njihova usklađenost sa dostignutim međunarodnim standardima bit će, u praktičnom smislu, naša dnevna zadaća.

Molim vas, ja sam se pozvao i na Program rada koji je usvojio Zastupnički dom i rekao da je on sastavni dio ovog programa i zbog toga nisam htio sada elaborirati svaki zakon pojedinačno, ali jasno je da je to zaključna rečenica i da je to prvenstvena obveza vijeća. Ja vam mogu sada reći koji su to sve zakoni koje ste i vi usvojili, od onog o Civilnoj službi, do restitucije, do niza drugih zakona koji su već u proceduri i koje ću ja nastojati promovirati i zato sam rekao da je važno da nemamo vakuuma, jer je vrijeme novac. Koliko će trajati mandat ovog vijeća, ja nisam rekao i nije moje da to određujem. Naravno, bit će izbori. Postoje pozitivni zakonski propisi i oni će utjecati, ali ja želim da intenziviram rad vijeća, da imam komunikaciju sa vama i da BiH nema određenu vrstu vakuuma.

Što se tiče suradnje, poštujem nadležnost svih institucija i entiteta i u više navrata sam se pozvao na prostor veliki za suradnju sa njima, jer do sada smatram da je tu bio veliki vakuum. I, mislim da, ako želimo govoriti stvarno o političkim potrebama i aktuelnom trenutku, moramo uspostaviti stabilnost institucija. Hoće li Martin Raguž biti njoj na čelu, mislim da to u ovom trenutku nije bitno, ali stabilnost, pa makar i tri mjeseca kvalitetnog i odgovornog rada, i kontinuitet, i jedan civilizirani odnos prema tim institucijama, mislim da bi se oko toga sve stranke morale suglasiti. Ali, konkretizacija programa su Program Zastupničkog doma, *Road map* i druge stvari koje sam rekao i nisam htio sebi uzeti za pravo da ovdje pola sata lamentiram i govorim, zakoni su prioritet broj jedan, kako je predviđeno.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, mislim da je ovo vrlo značajan trenutak i trenutak u kome, u stvari, Parlament BiH daje svoju političku legitimaciju i založio bih se kod svih zastupnika i poslanika da ozbiljnije pristupe ovom izjašnjavaњу o kandidatu za predsjedavajućeg Ministarskog vijeća BiH. Mislim da sve što smo čuli predstavlja apsolutni kontinuitet rada Vijeća ministara BiH iz proteklih 4-5 mjeseci. Kontinuitet, da vas podsjetim samo, znači negodovanje bosanskohercegovačke javnosti na neodgovoran odnos rada ministara, uključujući i ministarstvo koje je vodio sadašnji kandidat za predsjedavajućeg, gospodin Martin Raguž, prvenstveno sa aspekta zakonskih projekata. Neka me isprave, ali ja sam u ovom periodu vidio samo jedan zakon koji je Vijeće ministara BiH dostavilo Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, a u međuvremenu smo imali vrlo neodgovorne odnose, sijaset službenih putovanja u inostranstvo, pogoršanje statusa BiH u integracionim procesima, defakto gubljene šansi u ovom mandatnom periodu za priključenje Vijeću Evrope u ovoj kalendarskoj godini, da ne govorim da je svoje nezadovoljstvo radom i kontinuitetom ovakvog rada izrazilo i Predsjedništvo

BiH u kojem Vi, gospodine predsjedavajući, danas sjedite, vrlo jasno, transparentno, na kojoj je bio i gospodin visoki predstavnik za BiH.

Nedopustivo je u ovom trenutku da zarad biografskih podataka predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, izaberemo čovjeka koji, defakto, u segmentu ljudskih prava ovom parlamentu nije ponudio ni dio zakona koji su bili obavezni prema Planu i Programu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i obavezama koje je ova država preuzela pred Vijećem Evrope i ukupno spram odnosa prema Evropskoj Uniji.

Zbog kontinuiteta koji ovdje se zagovara, tražim i molim predstavnike u ovom Predstavničkom domu da ne dozvole da ovaj period, koji je, po meni, biću vrlo grub, ponižavajući bio za državu BiH, s obzirom kako su vršene funkcije na najvišem nivou u Vijeću ministara BiH, ne dozvoli se kontinuitet i u ovih nekoliko mjeseci. Mislim da je to obaveza nas koji smo protekle dvije godine ovdje predstavljali građane, birače, narode, entitete, kako god hoćete. Hvala.

HALID GENJAC

Intervencija, gospodin Raguž.

MARTIN RAGUŽ

Ja prihvaćam kritički osvrt, ali ne prihvaćam neistine. I, molim vas, gospodinu Tokiću da kažem, kratko, u tri rečenice, što sam učinio kao ministar za tri mjeseca.

Mislim da s ponosom mogu, bez obzira da li dobio Vaše povjerenje ili ne dobio, izaći pred bosanskohercegovačku javnost i pred svaku izbjeglicu, a to je, formirao sam ministarstvo, stavio ga u punu funkciju u šest sektora, izborio se za analizu svih propisa i pripremu svih propisa koji su u nadležnosti ovog ministarstva i konstituiranje nadležnih tijela i analizu po svakom od tih predmeta, uputio nadležnim organima. Od informacija u Aneksu 6., što je usvojio ovaj dom, koja će doći, jer u mjesec dana je urađena, što je nepojmljivo bilo u odnosu na dosadašnji rad u Aneksu 7., o formiranju međudržavnih povjerenstava i jednom od najkompetentnijih nastupa po ocjeni Ureda visokog predstavnika, ne mojoj osobnoj, u Briselu, u Ženevi, o prioritetima koje BiH treba poduzeti, ne govorim ja osobno, nego BiH, da bi osigurala uvjete samoodrživog povratka, što je rezultiralo povećanim interesom donatora, koji je bio u silaznoj putanji i prihvaćanjem koordinativne uloge ovog ministarstva i partnerstva zajedno sa najodgovornijim institucijama u međunarodnoj zajednici. Osim toga, praktično smo intervenirali u smislu rješavanja kolektivnih centara, šatorskih naselja i stvaranja jezgri za povratak tamo gdje do sada uopće nije bio proces povratka moguć. Ako je to malo, gospodo, u tri mjeseca, ja sam spreman da i to prihvatim, ali nemojte te paušalne ocjene. Gospodine Tokiću, ja sam deset godina isto u politici, kao i Vi. Spreman sam sa svakim danas ... ali tu vrstu politizacije jednog angažmana koji sam imao u tri i po mjeseca nećete nikome moći prodati, to Vam ja odgovorno tvrdim i mislim da nije korektno da nisam za svoj rad, kao ni kolege u ministarstvu, zaslužili takav odnos. Hvala.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Lozančić.

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, mi danas na dnevnom redu imamo imenovanje predsjedavajućeg u Vijeću ministara BiH, ali razloge, pretpostavljam dopis od predsjedavajućeg iz Predsjedništva BiH, a on je vezan da ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda na čelnim funkcijama u Predsjedništvu BiH i u Vijeću ministara BiH, mada na jednoj od ranijih sjednica Predsjedništva je rečeno da zbog slabog rada Vijeća ministara i predsjedavajućeg, Predsjedništvo će tražiti raniju smjenu predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Sada ne znam da li se uopće trebalo otvoriti, odnosno, da li je trebalo da mi imamo ovdje, nakon četiri mjeseca, i ove promjene i novi program. Svakako da je ekspozice gospodina kandidata, gospodina Raguža, dobar, ali mi smo usvojili i prihvatili ekspozice, prihvaćen je i Program, ovdje na Parlamentu, rada Vijeća ministara BiH i oformili smo jedan tim koji je trebao u određenom vremenskom periodu da da određene rezultate. Mi danas ne znamo je li bilo rezultata, ili znamo da nije bilo, i danas imamo novi ekspozice i jedan dio već su i ranije svi iznijeli, da je on uopćen kao i dosadašnji, da je ovo sve u kontinuitetu i vrlo teško nam je pričati o tome da danas imamo rotaciju sa novim programom ili sa uopćenim jednim programom ili ekspozicijom, da nemamo termin planova i onda je pitanje što smo radili, što je radilo ovo Vijeće ministara BiH, da li nam treba da imamo rotacije, da li nam treba da imamo izvještaje povremene, ili izvještaje bar kod ovih rotacija, ili je ovo klasična promjena, znači da je ovo tim koji smo imali od ranije po kojim ljudi preuzimaju i za osam mjeseci daju dužnost predsjedavajućem. Ja mislim, ako je ovo imenovanje, da bismo onda morali razgovarati o imenovanju Vijeću ministara BiH, ali isto tako mislim da smo trebali imati na stolovima i rad dosadašnjeg člana, odnosno, dosadašnjeg predsjedavajućeg. Neće biti nekog posebnog napretka i vrlo je teško podržati imenovanje predsjedavajućeg i imenovanje ili kozmetičke zahvate u samom Vijeću ministara BiH. Ja ne mogu u ovakvim, nakon ovog ekspozicea, i nakon tog što nemamo izvješće o radu u proteklom periodu od četiri mjeseca. On je trebao biti, ipak, od osam mjeseci. Ne mogu dati svoj glas za imenovanje predsjedavajućeg. Hvala.

HALID GENJAC

Dva kriva navoda. Gospodin Tuševljak i zatim gospodin Tokić.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Pa ja neću sada dugo, ja bih jedino htio da, mislim da je to dobro za sviju da zamolim i kolege poslanike da i u ocjeni našeg rada i u ocjeni pojedinaca (?). Ja nisam sujetan apsolutno i jako sam strpljiv i nisam, ne, da kažem, uzvraćao nego nisam ni odgovarao često, ne zato što sam ignorisao navode i stavove po medijima ili stavove iz nekih političkih stranaka, nego iz razloga što sam želio da jednim strpljenjem i redom pokažem da mi možemo ovdje da razgovaramo i na drugi način i sa argumentima i polako i strpljivo i da rješavamo probleme i da se uvažavamo. Mi smo, nažalost, ovdje često u situaciji da se i elementarni principi oko konstitucije BiH, oko nadležnosti zajedničkih organa, oko naših odgovornosti mijenjaju i zamjenjuju, da se

teze zamjenjuju. Da se često potura, da često preambiciozni ljudi i najnižeg ranga u hijerarhiji i u ljestvici i u strukturi političkih stranaka, u diplomatskom koru čak, daju tako opšte ocjene i opšta mjesta o radu institucija BiH i zvaničnika u BiH, bez ikakve odgovornosti za tu javnu riječ i, s druge strane, počesto i mediji daju jedan ton takvoj komunikaciji i takvom načinu rada. Ja mislim da takve komunikacije i takav način rada nije dobar ni za koga ovdje, ni za te političke faktore, svakako, i u najvećoj mjeri to apsolutno nije dobro za ljude u BiH, to njima najviše šteti. Vrijeme će sve stvari dovesti na svoje mjesto. Ja bih jako volio kada bi politički faktori ovdje pred ove izbore rekli, svi politički faktori, ja ne pripadam nijednoj političkoj stranci. Našao sam se na tom poslu, istinski, dobronamjerno, ako mogu nešto sa ovim timom da uradimo, da uradimo. Dosta stvari smo uradili, o tome ćete, naravno, dobiti izvještaj, ali da se vratim na početak ove teze.

Jako bi dobro bilo, recimo, kada bi svi politički faktori u BiH dali poruku ili stavove o dvije stvari ovdje. Prvo, o reformama, o suštinskim reformama, a one su prevashodno vezane za ekonomsku sferu, znači, za privrednu strukturu, za privatizaciju, za tranziciju, da se kaže, ispričali smo sve priče. U struci je sve poznato i apsolutno nema više tajni oko toga. Pitanje je samo političke volje, političkog odnosa da se taj proces završi, da kažemo borimo se za vlast, ali, bez obzira ko dobije vlast, tražimo mi, kao pozicija ili opozicija, da se u 2001. godini završi privatizacija i tranzicija. To će da promijeni apsolutno ambijent i da donese masu propisa i zakona koji će olakšati stvari ovdje i u političkoj sferi, i u tom normativizmu, koji se tako osionio ponekad ovdje orkestrira da mora da se donese za sekund, da imamo političku scenu takvu kakvu imamo, komplikovanu, složenu. Imamo oranizaciju koja je složena. Imamo suprotstavljene interese. Moramo doći do nekog konsenzusa interesa ili barem do neke izbalansiranosti interesa, da država može da funkcioniše i da je svakom ugodno u njoj.

S druge strane da kažemo, recimo, na bazi iskustava drugih, da zahtijevamo i od međunarodnih faktora, koji ovdje nama asistiraju, da se strateški kapaciteti u BiH privatizuju, pod uslovima konkurencija, a ne uslovima monopola ili oligopolskih aranžmana koji će biti loši za našu ekonomiju, za naše finansije i za naše građane i generisat će, naravno, ta privatizacija, novu nezaposlenost i da pričamo o projektima koji će apsorbovati tu nezaposlenost.

Treća stvar za koju mislim da bi jako dobra bila, oko koje bi jako korisno bilo da i mi, kao izvršni organ, dobijemo stav i ovog parlamenta i relevantnih političkih faktora u ovoj zemlji, je pozicija BiH i naši odnosi sa međunarodnom zajednicom. Svako iole razuman, iole dobronamjerman, razumije da nama međunarodna zajednica treba i mi trebamo njoj. Mi smo dio tog organizma i toga tkiva, ali, cijenjena gospodo, ja mislim da je došlo vrijeme, to sam javno u nekoliko navrata govorio, ja sam pojedinac, građanin, glasač, i, evo, još uvijek, možda kojih pola sata ili deset minuta, i predsjedavajući Savjeta ministara BiH. Ja predstavljam jednu instituciju. Javno sam govorio u svim razgovorima, sa svim međunarodnim zvaničnicima sam to pitanje potegao, da je vrijeme da mi iz faze starateljstva otvorimo vrata partnerstva sa međunarodnom zajednicom i da na bazi toga, na jednoj interesnoj osnovi izgradimo jednu drugačiju poziciju i uslove za BiH. Molim vas, da li mi imamo uslove danas da razgovaramo o razvojnim projektima koje smo mi nominovali na početku rada Savjeta ministara BiH, o razvojnim projektima koji će generisati konjukturu u BiH, a to su, svakako, projekti u saobraćaju, energetici i dijelom u poljoprivredi i, naravno, reforme

u finansijskom sektoru. Mislite da imamo. Nemamo, gospodo. Nemamo. Znao zašto nemamo, gospodine Tokiću, možete li da mi pomognete? Ja možda ne razumijem te stvari. Ako imate neku sugestiju, ja bih rado je prihvatio i razgovarao sa Vama o njoj i pozivao sam Vas da razgovarate, izbjegli ste. Ja volim da razgovaram sa svima i volim da čujem i drugačija mišljenja.

Znao zašto, gospodo, nema? Nemamo uslova za takve stvari. Zato što se nama, na raznim mjestima i sa raznih strana, i od lokalnog faktora i od međunarodnog faktora, dopisuju razni novi uslovi da bismo mi mogli da uđemo u pokretanje nekih takvih aranžmana. Pitanja su jako suptilna i sofisticirana. Nije lako ovdje za govornicom, kad sam uzeo riječ, želim da se uklopim u ta tri minuta za repliku. Želim samo da, ovo što sam rekao je jedna ilustracija, koja će nas dovesti na taj realni teren stvari, da svi, onda, razgovaramo o konkretnijim stvarima, interesima, o konkretnim projektima, a ne da od svake situacije pravimo jednu politizaciju koja vize, ja, vjerujte, iskreno, kao jedan pragmatičan čovjek, ne razumijem čemu ona služi i kome ona služi. Da li služi i političkim faktorima ili strankama? Mi smo u poziciji, ovaj sastav Savjeta ministara BiH, defakto radi 100 dana. Pa, molim vas, pa mi nismo dobili nijednu sekundu, a počeli su napadi od toga da su indisponirani mnogi, jer BiH ima puno pametnih ljudi, a, evo, došao je Spasoje Tuševljak na to mjesto kao najveće razočarenje. Ja to prihvatom. Svako ima pravo da ima svoj stav i svoje mišljenje, ali bi bilo jako pristojno da i svako iznese argumente za stav i mišljenje koji iznese u javnosti, a da ne govorim mnoge stvari oko odnosa institucija u BiH, oko pitanja nadležnosti entiteta, zajedničkih organa, oko odnosa zajedničkih institucija na nivou BiH i njihovih nadležnosti, to je sada prostor za romane, za eseje, za velike studije. Zašto? Zbog raznih razloga, pa i zbog toga što se možda mnogima našlo jako ugodno ovdje da, pričajući samo priče ili dajući nam razne asistencije, često i kontraproduktivne i često i kontradiktorne, jako ugodno žive, gospodo, ovdje. Mi smo često u situaciji da imamo oko sebe i administraciju i asistenciju koja je, nažalost, često sama sebi svrha i o tim stvarima treba da razgovaramo, odgovorno, i kao ozbiljni ljudi. Naravno, ja nemam namjeru da ružim niti međunarodnu zajednicu, niti njene institucije koje su mnogo učinile za BiH, niti bilo koju političku stranku ili politički faktor u BiH, jer je to dio jednog demokratskog izraza i jedne demokratske snage. To je struktura BiH, ova koju imamo, ali, plediram da razgovaramo kako i u postojećim uslovima da se skoncentrišemo na one prioritete koji nas najbrže mogu izvesti iz ove situacije, a po meni, gospodo, to sam rekao i u ekspozeu, i nisam ni za jotu promijenio ništa od toga što sam rekao, a po meni su to: transformacija starateljstva u partnerstvo, u relacijama sa međunarodnom zajednicom, u našoj regulaciji, uređenju odnosa u BiH, prevashodno ekonomija i privreda, reforme, privatizacija i, naravno, sva ona politička pitanja, bez zatvaranja, koja možemo da rješavamo sada i u postojećem odnosu snaga, bez politizacije, bez avanturizma, bez arbitražnosti, mi često imamo arbitražnost koja se unosi u konstituciju, znate. Imamo izjave političkih faktora koji apsolutno ometaju rad. Jedna izjava omete rad garantovano za mjesec dana, apsolutno. Ako neko kaže da RS, kao konstitucija BiH, treba da se izbriše sa svega, imamo plakate koji stoje, ja sam vidio usput, BiH bez entiteta, molim vas, to je konstitucija BiH. To je Ustav BiH.

HALID GENJAC

Gospodine Tuševljak, samo jedan trenutak, molim Vas. Vi ste najavili, kao krivi navod i ja sam tako predstavio. Ja mogu dopustiti, po Poslovniku, da kandidat za

predsjedavajućeg i dosadašnji predsjedavajući u svakom trenutku rasprave mogu intervenisati, jer je pitanje koje je vezano neposredno za Vijeće ministara BiH. Međutim, u Vašim istupima, ja bih samo sugerisao da se ograničimo na rad Vijeća ministara BiH, program rada ministara i ograničenje i ispunjenje tog programa i ujedno da pokušamo malo kraći u diskusijama biti, jer bojim se da ćemo izgubiti puno vremena.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Uvažavam i prihvatam. Intervencija moja je bila, znači, da, ako govorimo jedni za druge i jedni o drugima, o radu, da to moramo i konkretno da ilustrujemo i da zadržimo jedan nivo kulture političkog komuniciranja koji nije uvredljiv za ljude. Ja to plediram. Mislim da je to dobro, a lično, naravno, ne mislim da bilo kome dijelim lekcije o stilu, načinu komuniciranja, kvalifikacija, itd.

Iskoristio sam priliku i izvinjavam se svima što sam oduzeo toliko vremena da ovo što sam sve ostalo rekao, istaknem kao jednu ilustraciju o situaciji u kojoj se mi nalazimo i o ograničenjima u našem radu, a, naravno, kad bude prilika, ja ću vam reći, to ima ovdje i napisano, možete dobiti i u pisanoj formi za sledeću sjednicu ili možda poslije pauze, da taj pregled dobijete, to je jedan pregled onoga šta smo mi radili. Drugo, ja mislim da, s obzirom na okolnosti u kojima jesmo, i kao jedan pragmatičan čovjek, da je poruka najbolja da se ovdje izvrši jedna tehnička, defakto, rotacija. Ja ne želim o tome vama da dijelim lekcije i savjete, to je vaše pravo, niti da uzurpiram vaše pravo, ali ja sam na ove stvari gledao na takav način, da ovaj sastav ostane da radi, da uradi što može da uradi, ili što je njegov kapacitet. Vi imate pravo da izaberete i snažniji i bolji kapacitet od ovoga i to vam ja ne sporim, ali smo mi u Savjetu ministara ovome pitanju prišli na takav način i, eto, to su te moje intervencije.

HALID GENJAC

Dobro, hvala. Krivi navod, gospodin Tokić, a neka se pripremi gospodin Malkić za diskusiju, pa gospoda Špirić, Raščić, Baković, Skopljak.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja kad sam vidio da su se dva člana Ministarskog vijeća javila za krive navode, ja sam očekivao da će demantovati nešto od činjenica koje sam ja naveo u svom istupu, s aspekta broja zakona, s aspekta da je poboljšana ekonomsko-socijalna prilika, da smo se približili evropskim integracijama, itd., umjesto toga, što mislim da je dobro za ovaj Predstavnički dom da je čuo, imali smo jedno potpuno, rekao bih, neprimjereno obraćanje ljudi koji odgovaraju parlamentu, sa etiketiranjima da je to politizacija, da je to paušalno, sa trgovačkim manirima prodati ili ne prodati, što je uveo naš kandidat za predsjedavajućeg, do ugodnog življenja i to od člana Ministarskog vijeća koji je preko 20% svog mandata proveo u Sidneju, recimo, da ugodno žive poslanici.

U tom kontekstu, ja bih vas molio da stvari dovedemo do nivoa do kojeg jesu. Ne može se ovako obraćati Predstavničkom domu. Ako se javi neko za krivi navod, neka nešto od onih činjenica što je rečeno, neka demantuje. Ovo je tipično etiketiranje. Neću reći gospodinu Ragužu na koji me to period podsjeća, ali na ovakav

način se ne može razgovarati sa Predstavničkom domom, odnosno, da završim svoju diskusiju, ovo se ne može, gospodine Raguž, prodati ni ovom Predstavničkom domu, ni narodu ni građanima. Naprosto zato što umjesto da ste rekli da ste usvojili više od, predložili više od jednog zakona, deset zakona, Vi ste pričali o svojim putovanjima u inostranstvo i niste demantovali ništa od onoga što sam ja u svom istupu prethodnom rekao. Molio bih vas da ubuduće, kad pokušavate navesti netačan navod, da tačno decidirano kažete. Vaša rečenica, ta i ta, broj zakona, recite nije tačno, socijana i ekonomska situacija, recite da nije tačno, poboljšana je, recite da ste približili BiH evropskim integracijama i, da ne ponavljam, čitav svoj govor, koji sam imao, ovaj raniji. To se, gospodine Raguž, da ponovim, uvođenje Vašeg trgovačkog manira ne možete prodati ni meni, ni narodu, ni Predstavničkom domu, i nemojte ni pokušavati.

HALID GENJAC

Molim vas, kod krivih navoda, ovo što je gospodin Tokić rekao gospodinu Ragužu, mislim da je mogao i na sebe primijeniti. Sve ono što je gospodin Raguž rekao da Vi smatrate da je krivo, takođe, citirajte i osporite. Bilo je izvan toga i ta rasprava ne vodi efikasnom radu ovog parlamenta. Molimo da kod krivih navoda zaista se ograničite na tretiranje krivih navoda. Javio se gospodin Tuševljak, krivi navod.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Molim vas, ako smo mi sto dana, a nešto smo više od sto dana u mandatu, 20% je 20 dana. Gospodine Tokiću, ja sam službeno bio u Sidneju, ako ste zainteresovani, i ako ovaj parlament traži izvještaj sa tog puta, možete da dobijete. To je bilo sedam radnih dana, možda čak nešto i manje. Išli smo tačno po programu, na bazi pripreme koja je urađena, vrlo precizno i profesionalno, i ne bih dalje detalje, ako ne zanima to ovaj dom, nego samo da kažem da je to apsolutno krivi navod. 20% kriv je navod.

HALID GENJAC

Matematički dokazano. Hvala. Gospodin Martin Raguž isto krivi navod.

MARTIN RAGUŽ

Ja se stvarno ispričavam i želim stvarno razjasniti nejasnoće. Izuzetno imam respekt i uvijek sam se trudio da pokažem prema svakom od vas zastupnika i prema ovom domu. Moj odgovor gospodinu Tokiću bio je odgovor šta je uradilo ovo ministarstvo. Dakle, poredao sam argumente. Nisam nikakvu politiku unosio. Od propisa do formiranja, do sektora, do aktivnosti na međunarodnom planu, do koordinacije sa drugim institucijama i do suradnje sa drugim tijelima i samo sam rekao da paušalna ocjena koju je gospodin Tokić dao, u startu ne može stajati, nego da treba razgovarati o činjenicama i rekao sam da takvu paušalnu ocjenu ne možemo plasirati ovdje. Uvažavam gospodina Tokića i njegovu funkciju, ali mislim i ostajem iza činjenice i za onog u kratkom vremenu za sto dana šta je učinjeno u ovom ministarstvu, da mogu biti i ja i moji suradnici ponosni na to i to sam govorio, gospodine Tokiću. Nemam ništa drugo da kažem i ne bih uvodio nikakvu trgovinu. 24

sata i bez obitelji i sa obitelji, otvoren za stranke, otvoren za sve ljude. Je li to dovoljno ili nije, lupite, mislim, to je jedan popularni žargon, nije to vrijeđanje. Ja sam spreman na takvu vrstu udaraca. Ali, dozvolite da ću i ja reći da, ako sam nešto radio, da to treba i ovaj parlament i javnost da zna. Na kraju, pozvao sam se na meritorne ocjene. Provjerite ocjenu visokog predstavnika, provjerite ocjenu komesara za izbjeglice UN-a, provjerite ocjenu UNHCR-a ovdje i svih relevantnih institucija involviranih u implementaciju Aneksa 7. Nemojte koristiti moju ocjenu, molim Vas. Hvala.

HALID GENJAC

Molim vas, prema članu 55., tačka 2. Poslovnika, zastupnik može tražiti riječ da bi korigirao citat koji je netačno naveden i koji bi mogao biti razlogom nesporazuma ili koji traži objašnjenje. Predsjedatelj daje zastupniku, odmah nakon što osoba čija je izjava izazvala potrebu za objašnjenjem, da završi svoj govor. U tom se slučaju zastupnik mora ograničiti na korekciju, tj. na objašnjenje, a to objašnjenje ne može trajati duže od tri minute. Molim sve poslanike da imaju ovo u vidu. Sljedeći prijavljeni je gospodin Malkić, a neka se pripremi gospodin Špirić.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Dame i gospodo, ja smatram da je izneseni ekspoze, odnosno, nama podneseni u ovom papiru, poprilično korektan i da poprilično dobro odražava interese države i državnih organa, zatim pitanja ekonomske i privredne reforme, te pitanje povratka i rekonstrukcije na državnom nivou. Međutim, ima jedna slabost, jeste ovdje, kaže se: zalagat će se za uspostavljanje partnerskih odnosa sa međunarodnom zajednicom i agencijama i institucijama uključenim u provođenje Mirovnog sporazuma o BiH.

Ja smatram da treba uspostavljati partnerske odnose, međutim, mi smo još u fazi suradnje, odnosno ispunjavanja preuzetih obaveza iz Dejtonskog sporazuma, pogotovu kada se tiče pitanja saradnje sa Haškim tribunalom.

Druga stvar, odnosno, tehnički problem ovog ekspozea jeste sljedeći. Ja ću ovaj materijal ostaviti, arhivirati u moje materijale, moje će dijete možda sutra ili za koji dan čitati, i neće naći ko je predloženi kandidat. Smatram da, obzirom da dolazi od čovjeka, osobe koja je, prije svega Hrvat, a i član HDZ-a, i da ovako pohvalno govori o državi, odnosno izgradnji države, treba da stoji da i moje dijete sutra zna ko je pisao ovo i kako je govorio o državi BiH.

HALID GENJAC

Hvala, gospodin Špirić, gospodin Divković. Gospodine Divkoviću, možete tražiti objašnjenje i možete citat tražiti da se ispravi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodin Malkić je u svom izlaganju, na kraju, ne znam da li ću ga citirati, otprilike rekao ovo, obzirom da je mandatar Hrvat i ne znam dalje, dolazi iz HDZ, to dalje ne repliciram i ovako se pohvalno izražava o BiH. To Hrvat i pohvalno o BiH, meni implicira da Hrvati, u principu, se negativno izražavaju o BiH, što ja apsolutno,

kao čovjek, ne prihvatam, jer ova država ništa manje nije moja nego Malkićeva i koliko su moji dugo u toj državi, Malkiću, kad bih tebi i drugima pokazao, ostao bi iznenađen.

HALID GENJAC

Dakle, gospodin Divković je zatražio objašnjenje od gospodina Malkića, ja tako to mogu poslovnički.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Ako sam ja uvrijedio nekoga od Hrvata, ja se izvinjavam.

HALID GENJAC

Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, želim da pomognem u ovom trenutku kuda se ova rasprava privodi kraju i da se jednostavno uđe u fazu da sve institucije BiH mogu da funkcionišu. Ustavna odredba je princip rotacije i BiH i njene institucije moraju da pokažu da su u stanju da taj princip izvrše na svakom nivou, kako bi funkcionisala BiH, kao država, to je za mene mnogo bitno. Bitno je iz razloga što želim Vašoj pažnji da skrenem situaciju i ambijent u kojem se nalazilo Vijeće ministara BiH, kada je birano u ovom sazivu i tada je mnogima bilo stalo da pokažu da u BiH ništa ne može da funkcioniše. Dakle, nije se htjela poslati poruka građanima, da ćemo se svi boriti za dobrobit, blagostanje, razvoj i uređenje odnosa u BiH, nego da BiH ne može da funkcioniše i tome slično. Hoću da vam kažem da sam ja i tada, kao poslanik, dosta žučno kritikovao rad tadašnjeg Vijeća ministara i mislim da sam spadao u kategoriju možda poslanika koji su to najžešće činili, u verbalnom smislu. Želim da vratim situaciju nazad, da vas podsjetim da su trojica kopredsjedavajućih na sjednicu Savjeta ili Vijeća ministara BiH dolazili sa obezbjeđenjem. To je bio ambijent koji nije garantovao atmosferu u kojoj će biti dobro BiH.

Moram da kažem da je izborom ovog Ministarskog savjeta stvorena atmosfera koja je potrebna BiH. Dakle, možda je ovo Vijeće ministara upravo pokrilo područje nekih političkih opcija koje ne mogu da pokazuju da je to njihovo djelo, u to neću da ulazim, ali moram da kažem sasvim sigurno i odgovorno da je ovo Vijeće ministara, ili ovaj saziv, bez kompleksa raspravljao o svim mogućim stvarima. Dakle, bez kompleksa, u jednoj drugarskoj atmosferi. To je poželjan koncept i ambijent za BiH, u to sam ubijeđen. Da li smo uradili sve, mnogo ili malo, na vama je, naravno, da to kažete. Meni je žao što, evo, predsjedavajući, gospodin Tuševljak nije podnio ekspozice šta je to urađeno i ne želim da sjedim u organu u kojem se kaže da se ništa nije uradilo, a vašu pažnju ću skrenuti samo na one stvari koje smo uradili, za koje smo u sazivu prethodnog ministarskog savjeta govorili da su bitne, da su neophodne za BiH.

Vi znate da je u ovom sazivu sačinjen Prijedlog zakona o Trezoru institucija BiH. Taj zakon je dobio verifikaciju ovog parlamenta. Mislim da se radi, iako sam ja bio jedan od poslanika koji je imao žestoke primjedbe na takav zakon, ali te moje

primjedbe su pale u vodu kada je formirano Ministarstvo za trezor. Radi se o bitnom zakonskom projektu koji je u interesu BiH i njenih institucija. Šta je dalje urađeno? Donesena je odluka o formiranju Crvenog krsta ili Crvenog križa BiH, a vi znate da je ta odluka stajala nepune dve godine i da se prethodni saziv Ministarskog saveta nije mogao usaglasiti oko te odluke i, naravno, mislim da, na opšte zadovoljstvo građana BiH kojih se to tiče i međunarodnih institucija koje su to opservirale, stigle su i pohvale Ministarskom savjetu za takav potez. Zatim, Zakon o finansiranju političkih partija. Taj prijedlog je, također, razmatralo Vijeće ministara BiH i dobilo je potvrdu ovog Predstavničkog vijeća, što nije nebitno za BiH i uslove za prijem u Vijeće Evrope. Zatim, Prijedlog okvirnog zakona o Poslovniku, ne sjećam se ili o Zakonu o radu Vijeća ministara BiH, koji, takođe, nije mogao biti donesen u prethodnom sazivu iz poznatih razloga. Zatim Zakon o veterinarskoj službi i krovnoj instituciji na nivou BiH i niza, rekao bih, ratifikacija bitnih međunarodnih, finansijskih sporazuma, sa najbitnijim međunarodnim institucijama od kojih je pretežno zavisila i ekonomska i socijalna situacija u BiH. Nažalost, potvrdilo se ovo Ministarsko vijeće ili drugo, još dugo će to tako biti u BiH, jer je nivo zaposlenosti kapaciteta radne snage, itd., na tom nivou da bez pomoći međunarodne zajednice možemo izabrati koga god hoćete, ovdje neće biti pomaka u BiH, to je naša realnost. To je sve uradilo Vijeće ministara BiH koje je predmet rasprave i kritike, nekad s pravom nekad s manje prava i ja se ne ljutim, naravno, kada smo mi iz Vijeća ministara BiH na tapeti.

Kada je u pitanju ministarstvo kojem pripadam, iz kojega se pominje ime gospodina Martina Raguža za novog predsjedavajućeg, moram sa zadovoljstvom da kažem da je gospodin Raguž čovjek koji je unio novi stil, ne samo u rad Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, nego i Vijeća ministara BiH. Radi se o čovjeku koji je pokazao sklonosti za organizacijom i brzom uspostavom tako bitnog ministarstva na državnom nivou, radi se o čovjeku koji je spreman na dijalog i o stvarima o kojima se ne slaže, radi se o čovjeku koji je spreman raditi u interesu građana BiH. To je ono što ja znam i što sam dužan da kažem pred licem javnosti BiH. Naravno, kao i u prošlom sazivu, ovdje je potreban konsenzus onih političkih subjekata koji žele da dođe do rotacije u Vijeću ministara, u interesu BiH kao države. Svi drugi koji se bore za obrnut koncept, ja želim da tvrdim da ne rade u interesu naroda i građana BiH. Što se mene lično tiče, politika nije moja profesija. Mislim, imate kao poslanici, moje kolege sa kojima radim dve godine, apsolutno pravo da kritikujete, mijenjate i dopunjavate, ali ja mislim za BiH da je bitno u ovom interengumu (?) predizbornih kampanja da ima Vijeće ministara i da je bolje po BiH da ostane postojeći saziv, nego da se mijenja, jer je kratko vrijeme, s obzirom na implementaciju novih izbornih rezultata. Zato vas molim, pravo je svakog poslanika da kritikuje Vijeće ministara BiH sa argumentima, ja se na to ne ljutim, da se skрати rasprava, ukoliko nema novih argumenata, da se priđe izjašnjavanju, da dođe do rotacije, kako bi institucije BiH funkcionisale. Moram da kažem da mi je drago što se iz reda hrvatskog naroda na ovo mjesto nudi ime gospodina Martina Raguža, jer sam rekao da se radi o čovjeku koji je spreman na dijalog, koji ima sve kvalitete da bude predsjedavajući Savjeta ministara BiH. Hvala vam lijepo, u tom smislu ću ja i podržati ovo rješenje.

HALID GENJAC

Hvala, gospodin Raščić, a neka se pripremi gospodin Baković.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, uvaženi predstavnici Ministarskog vijeća i ostali gosti, kroz novinske članke često sam slušao kako naša država i naše institucije opstruiraju, određenim zahtjevima, prijem u Vijeće Evrope i zaista mi nije bilo jasno kako to naše institucije ne mogu da se usaglase, bar po onim pitanjima koja se od njih traže.

Htio bih napomenuti da smo na prošlom zasjedanju, u četvrtom nastavku, imali jedan izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH vezano za procedure prijema BiH u Savjet Evrope. Danas, slušajući o jednoj običnoj protokolarnoj stvari gdje je trebala da se desi rotacija ljudi koji su angažovani od ove skupštine, otvara se debata i opstrukcija koja je nevjerovatna i nepristojna u odnosu na ovu instituciju kojoj pripadam. Nažalost, primijetim da ovoj opstrukciji isključivo pripadaju opozicione stranke i zaista ne razumijem njihove porive, pogotovo što opozicione stranke su formirale neku vladu u sjeni koju zovu alternativno ministarsko vijeće. Nisu nam rekli na kojoj skupštini, jer vjerovatno ta skupština radi u ilegali.

Obzirom da sam legalista po prirodi i obzirom da podržavam legalne institucije sistema, smatram da ovakva tirada i pokušaj da se birači dovedu u zabludu je smiješan i jadan, a populizam lijevi koji se pokušava u BiH stvoriti naspram desnog populizma, koji se Evropom širi poput bauka, smatram da neće doprinijeti dobrim procesima i poslije izbora. Ova skupština se mučila i jedva uspostavila Vijeće ministara BiH nakon više mjeseci, gotovo pola godine jalovih rasprava i jalovih tirada. Uspostavili smo Ministarsko vijeće, imamo čast da ga vidimo, imamo čast da oni učestvuju u ozbiljnim institucijama, pregovorima, rješavaju pitanja koja su od interesa entiteta i građana ove države i na kraju, kad treba da se zarotiraju dva čovjeka, imamo ovakve farse. Želim pročitati iz ovog predmeta, koji je uputio ambasador, gospodin Igor Gaon, gdje u zadnjem pasusu svog pisma, koje piše povodom procedura prijema BiH u Vijeće Evrope, kaže da, napominjem, da je u Vijeću Evrope veoma negativno primljena informacija da Parlamentarna skupština BiH nije usvojila, itd., što se uzima kao dokaz, dodatni dokaz da organi BiH nisu u stanju da funkcioniraju. Dakle, oni smatraju da je zaista nama potreban tutor. A ovo ponašanje koje imamo u Skupštini, nažalost, i meni potvrđuje da izgleda postoje snage koje ne žele da ova država bude vođena od kadrova i naroda koji u njoj žive i imaju namjeru da žive.

Ja podržavam ekspozu gospodina Raguža, isključivo iz razloga što vidim da nije on u suprotnosti sa programom rada, niti ove skupštine niti vlade koju smo, odnosno, Vijeća ministara, koje smo formirali i za koje smo glasali, zato što vidim da ima namjeru, ja ću reći mladalačku, da ambiciozno pokuša da ubrza i dovrši strateške projekte gospodarskih i socijalnih reformi koji nije moguće donijeti bez ovog Ministarskog vijeća i, naravno, kad bi se to donijelo, vjerovatno ove tirade ne bi moguće bilo izvoditi. Očito da je rekao da je nužna nadogradnja postojećih zakonskih rješenja, čega smo i mi svjesni, izrada novih projekata na način koji će pratiti evropske standarde u funkcionalnom i praktičkom pogledu. Mislim da ne bismo trebali opstruirati opstruirati ovu rotaciju i mislim da bismo trebali biti ponosni bar na ovu instituciju, koja, ipak, korektno funkcioniše. Hvala vam.

HALID GENJAC

Hvala. Gospođa Muminagić je imala krivi navod. Je li tako?

SUADA MUMINAGIĆ

Krivi navod kolege Raščića koji je rekao da su opozicione stranke formirale alternativno ministarsko vijeće. Ja sam u opozicionoj stranci, jer tako me i ocjenjuju, a i jesam u opozicionoj stranci. Moram izjaviti da moja stranka nije formirala alternativno ministarsko vijeće.

Drugo, ne mogu prihvatiti način razgovora poslanika kakav je uveo gospodin Raščić i pošto ne želim da na takav način diskutujem, neću na njegove insinucije odgovarati.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Raščić. Mislim da je ovo korisna informacija oko alternativnog vijeća. Gospodine Raščiću, izvolite.

RIJAD RAŠČIĆ

Zaista, ja se ne služim insinucijama i onoliko koliko ja znam iz sredstava informisanja, a mislim da biste i Vi trebali znati, kolegice Muminagić. Predsjednik alternativnog ministarskog vijeća je gospodin Sejfudin Tokić, vaš istaknuti član i smatram da on ne bi mogao obavljati takvu funkciju, ukoliko nije dobio saglasnost od vašeg glavnog odbora, jer se radi o ozbiljnoj instituciji i smatram da ovaj parlament i ovo ministarsko vijeće treba da ima nekakvu vladu u sjeni, koja bi otprilike trebala da konstitutivno doprinosi i njihovom radu, odnosno, da donosi neke alternativne programe, alternativne zakone, da ukazuje na određene probleme, systemska rješenja, nefunkcionisanje institucija, itd. Koliko ja mogu da vidim, ja sam bar pratio preko medija neke izjave, mislim da se to radi čak i u vašim prostorijama. Nemam namjeru nikome spoticati, jer sam ja rekao da ne znam koja je alternativna skupština uspostavila alternativno ministarsko vijeće. Obzirom da se ja kao čovjek trudim biti informisan, nisam spoznao koja je skupština, alternativna skupština formirala alternativno ministarsko vijeće. Smatram rad te skupštine u dubokoj ilegalnosti i ja nisam vas prozvao da ste ga vi formirali. Koja je alternativna skupština, ja to ne znam i ja nisam, dakle, pravio nikakve insinucije. Ali govorim da su vaši kadrovi ključne ličnosti u alternativnom ministarskom vijeću.

Što se tiče drugih insinucija, ja bih Vas zamolio da mi to konkretno kažete i na njih sam spreman odgovoriti. Hvala.

HALID GENJAC

Dakle, gospodin Raščić je pojasnio svoje stavove i motivaciju na kojoj zasniva ocjenu. Gospođa Muminagić traži, vjerovatno, dodatno objašnjenje ili, izvolite.

SUADA MUMINAGIĆ

Svaki naš član, pa i član rukovodstva, ima pravo da se učlani i radi tamo gdje on želi da radi. Prema tome, kriv vam je navod da mu je morao neki organ dati saglasnost da radi u alternativnom ministarskom vijeću, a drugo, rekli ste opozicione stranke su formirale alternativno ministarsko vijeće. Možemo pogledati u stenogramu, ja Vas nisam čula da ste pitali nas koja je to skupština formirala.

Opozicione stranke ga nisu formirale ili, ako neke jesu, ne znam, možda jesu, nisu ove o kojima je bilo ovdje riječi, a upravo ste na nas mislili.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodine Raščiću.

RIJAD RAŠČIĆ

Ja se izvinjavam na ovolikom pritisku na sve vas, pokušavam da jednostavno opravdam svoju ličnost. Ja bih Vas zamolio da me ne sudite šta sam mislio nego o onome šta sam rekao. Nisam rekao da je SDP formirao alternativno ministarsko vijeće. Rekao sam opozicione stranke i rekao sam naspram onoga što sam ja vidio u sredstvima informisanja i nisam rekao da ste vi ta alternativna skupština koja radi u potpunoj ilegali. Dakle, nisam to rekao, a šta mislim, ja nisam, vjerujte, čovjek koji izbjegava da kaže šta misli, to ste imali prilike da vidite u višegodišnjem radu mom i u ovom parlamentu. Hvala vam.

HALID GENJAC

Je li objašnjenje ili kriv citat?

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja mislim da možemo raspravljati i o radu alternativnog ministarskog vijeća i nije u redu da pokrećemo sad ovdje čitav niz drugih pitanja, koja odmiču od glavne teme koju ovdje imamo, ali način na koji se ovdje pokušava govoriti i o toj instituciji, na najmanju ruku mene stavlja u poziciju da kažem vrlo jasno. To alternativno ministarsko vijeće predložilo je veći broj zakona nego Ministarsko vijeće oficijelno, koje ste vi podržali u ovom mandatnom periodu kao i prethodnom mandatnom periodu.

HALID GENJAC

Hvala. Molim vas da se pridržavamo poslovnika. U redu, gospodine Raščiću, dobit ćete riječ, međutim, kad bude na dnevnom redu rasprava o radu alternativnog ministarskog vijeća, može se govoriti o broju zakona koje je donijelo, a ovo je diskusija u kojoj poslanik može dobiti odmah riječ, ako traži objašnjenje ili ispraviti citat. Izvolite, gospodine.

RIJAD RAŠČIĆ

Htio bih se obratiti gospodinu Tokiću, obzirom da moje učešće u ovoj skupštini koja je donijela zakone koje je donijela, ili pokušala da donese zakone koje je donijela. Gospodine Tokiću, ova skupština opstruira rad Ministarskog vijeća. Prvo što ga nije formirala gotovo pola godine, cerekala se i pravila je tiraže po sredstvima informisanja. Sad kada smo ga formirali i kad treba napraviti jednu protokolarnu promjenu predsjedavajućeg Ministarskog vijeća, počeli smo da pravimo tirade i da govorimo šta nije ovo ministarsko vijeće uradilo, a nismo mu ni omogućili, jer tri mjeseca nije ozbiljan period u kome bi čovjek mogao tražiti od njih odgovornost za aktivnosti, a mogu vam reći da vi koji podržavate sport, na ovoj skupštini ste čovjeka koji je predstavljao ovu državu i ovo ministarsko vijeće prozivali da je otišao na turističko putovanje, a otišao po odluci Ministarskog vijeća. Stvarate konfuziju, jer znate da je naš narod jako siromašan i da putovanje u daleku Australiju, sa diplomatskim pasošem, nije po cijenama onih predstavnika i mojih prijatelja koji su putovali po punim cijenama, a vidite koliki je njihov broj. Oni koji to sebi mogu priuštiti, to je fino, a što se tiče predsjedavajućeg i ljudi koje je Ministarsko vijeće poslalo da predstavlja ovu državu, mislim da bi trebali biti ponosni, jer je to, koliko ja znam, prvi put da smo u takvoj delegaciji predstavljali BiH, pa makar to bila i Olimpijada. A što se tiče alternativnog ministarskog vijeća, moj bivši poznanik sa studija iz Srbije mi je rekao da Mirjana Marković i njena partijska organizacija imaju određene koordinacije sa vama, a ja vas neću da prozivam za to jer sam to čuo iz komunikacija, o tom po tom, jer Mirjana Marković nije više osoba koja politički značajno participira pa neće to ostati nepoznato ni široj javnosti.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Tokić, intervencija.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, naravno, neću komentarisati ovaj dio koji nije dosljedan komentara, ali bih samo potcrtao. U nekoliko navrata je bilo rasprave o putovanju u Sidnej. Dozvolite da podsjetim Predstavnički dom, a i BiH, ja sam to spomenuo u kontekstu negativne ocjene koje je Predsjedništvo BiH dalo o tom putovanju i to je bilo u javnosti, vrlo jasno, transparentno izrečeno i bilo je u prisustvu visokog predstavnika Petriča. Prema tome, ovo što Vi meni govorite da je čast, dozvolite, eto, da predsjednik Vaše stranke da to nije bila čast, ali ne želim više o tome replicirati, želim samo reći da je moje izlaganje imalo tu notu i da je to bila vrlo jasna kritika, a poslije se naredalo da li je to 15% ili 20%, da li je bila čast, da li je gospodin Tuševljak sportista, predstavljao sport, ja ne bih o tome više.

HALID GENJAC

Dobro hvala. Gospodin Baković sljedeći, neka se pripremi gospodin Skopljak. Nakon toga, gospodin Dokić i to je lista prijavljenih.

MIRKO BAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, gospodo zastupnici, u vezi s ovim, reći ću nekoliko riječi. Ne znam, ali čovjeku se malo kosa nadigne, koža mu se ježi kad čuje sve, koliko kod nas izađe diskutirati, koliko se riječi baci u prazno, koliko se gluposti ekskulpira (?) i onda bi nekad rekao da tu ima mnogo trabunjanja, mnogo tralalakanja, itd.

Ja mislim da je pametno ovdje da mi podržimo funkcioniranje institucija BiH, jer samo na taj način mi ćemo reći i uvjerit ćemo svakoga, gospodine Tokiću, samo se Vi smješajte, znam ja da se vi meni smješate, ali ne utiče ništa, samo ćemo dokazati da mi onda jesmo za BiH. Ako stalno budemo stvarali krizne situacije i negirali sve i destruirali sve i nihilistički se odnosili spram svega, onda ja ne znam kako nas se može okvalificirati, ko smo mi onda? Jesmo li za BiH ili nismo? Čini mi se da nismo, ali predizborna kanonada je počela, to već vidimona djelu. Međutim, ja sam jednom prilikom rekao, mislim da je tada bio izbor gospodina Tuševljaka za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, da ću poštovati rezultate idućih izbora pa čak i ako SDP dođe na vlast, ja ću biti legitimista i poštovaću SDP, mada ga ne volim. Ne volim ga. Imam razloga da ga ne volim, ali to je moja intimna stvar. Međutim, biću legitimist, ako narod da njima svoje glasove, međutim, sada treba poštovati postojeće institucije, tehnologiju sadašnje vlasti i ove mehanizme. Prema tome, u tom smislu kažem, Vijeće ministara BiH treba podržati, neka rade svoj posao i izbor gospodina Raguža treba podržati, jer je to normalna situacija i omogućiti da rade svoj posao. Sve drugo samo su prazne priče, a predizborna kanonada je počela, međutim, vidjet ćemo kakvi će rezultati biti.

Ovdje se slažem sa gospodinom Špirićem što je dao naglasak i to istaknuti naglasak da postojeće institucije u BiH funkcioniraju i da je to jedina garancija i jedini zalog da će u ovoj zemlji, koliko je moguće, biti jedna normalna situacija. Sve drugo samo je stvaranje dar-mara, stvaranje haosa, stvaranje kriznih situacija, a ima nekih koji uživaju u tome sadomazohizmu, da se stvori gungula, da se stvori nered, itd., a mislim da ne nema niko od toga nikakve koristi, a najviše narodne mase imaju od toga veliku štetu.

HALID GENJAC

Gospodin Tuševljak, kratka intervencija.

PERO SKOPLJAK

Ja se nadam da neću biti dug kao što inače nisam bio, čini mi se, a pokušat ću biti jako pozitivan. Izgleda mi da je i u ovoj raspravi važnije tko govori nego šta govori, šta predlaže i čini mi se da smo se tako orijentirali i da tako radimo kako smo pomalo, da tako kažem, i navikli.

Konstituiranje i rad Vijeća ministara BiH sigurno je naš cilj, po meni, i u tom kontekstu, sedeva-kante (?), odnosno, ako to trebam prevesti, prazna stolica, odnosno, nekonstituiranje i ostavljanje praznog prostora, ja smatram da nikom ne koristi, ni jednima ni drugima, nijednoj ideologiji, zapravo, ne koristi. U stvari, ja bih htio reći da ne bismo smjeli tako raditi. Mi moramo dati ljudima šansu. Hoćemo li tu šansu

prihvatiti, odnosno, hoće li oni to uopće moći izvesti, zavisi od toga da li ćemo mi danas glasati, odnosno, da li ćemo im dati takvu šansu ili ne.

Ekspoze gospodina Raguža, možda, po meni, jeste opširniji, jeste možda ambiciozniji nego što je možda vrijeme i prostor u kojemu će on možda djelovati, ali sve su to hipoteze i ja smatram da treba u tom kontekstu većinski dio onoga što smo ovdje čuli pokušati ostvariti, a kako će pokušati ostvariti ako mu mi ne damo povjerenje. Mi se danas nalazimo, zapravo, u kontradikciji. Od gospodina Tuševljaka stalno tražimo izvješće o onome što nam je ovdje predložio i što je ostvario, a danas ne damo, jednostavno, ovom izvješću daha i ne dozvoljavamo, jednostavno, da on dođe do izražaja, kao takav. Ja vas pitam ovdje, zaista, jako dobronamjerno, da je ovako isto izvješće iznio neko drugi, sa nekakvim drugim imenom i prezimenom, ne govorim ovdje o imenu i prezimenu bilo kojeg naroda nego stranačkom, molim vas, da me ovdje dobro razumijete, zanima me kako bi ovo izvješće bilo prihvaćeno. Hajte malo korektno razmislite o tome. Ja mislim da vjerojatno ne bi bilo ovakvih diskusija i rasprava. Da razmišljam pozitivno, ja ću ovdje reći i jasno i glasno da gospodina Divkovića Ivu podržavam u svakoj njegovoj riječi koju je zadnji puta ovdje u svojoj raspravi iznio. Prema tome, u tom kontekstu ga ja i pozdravljam i pridružujem se, ako to nešto znači, svojim idejama, odnosno, svojim mišljenjima. I zaista, na kraju, ne želeći još jednom biti maliciozan, ovo me opet podsjeća na ono naše izglasavanje plana o radu, gdje neki ljudi, ne želim ovdje isto tako prozivati ničija imena posebno, to će se svako prepoznati. Neki ljudi se trude da što obilniji plan bude usvojen, a onda su se ne baš trudili da on bude i ostvaren, da bi krivica na nekom drugom pala na leđa. Ja vas molim, dajte da se izjasnimo o ovim prijedlozima i da ovim diskusijama, koje ne vode više pozitivnom cilju, jednom stanemo u kraj. Hvala vam lijepa.

HALID GENJAC

Gospođa Muminagić je imala potrebu za objašnjenjem.

SUADA MUMINAGIĆ

Ja, u stvari, tražim objašnjenje od kolege Bakovića koji je maloprije govorio i na određen način rekao da ne želimo da damo podršku vladi, drugim riječima da nismo legalisti. Iz toga svega se može izvući, iz cijele diskusije se može izvući taj zaključak. Ja sad postavljam pitanje kolegi, da li smo mi legalisti onda i da li podržavamo vladu kad dajemo saglasnost na njeno imenovanje ili kad je podržavamo dajemo podršku zakonima koje vlada predlaže. Ja znam da sam podržala zakon koji je vlada ovdje predložila. Evo, da se zapitamo svi, jesmo li, koja Vlada? Vijeće ministara BiH o kojem je bilo riječi. Prema tome, ne može se reći nismo joj davali podršku. Ne možemo mi davati podršku samo na personalni izbor, a opstruirati vladu kad predlaže zakone. Pa bih voljela da se objasnimo kad to dajemo podršku vladi, a kad ne dajemo.

HALID GENJAC

Traženo objašnjenje gospodina Bakovića. Baković se javlja za riječ.

MIRKO BAKOVIĆ

Ja ću biti prilično ležeran, prilično otvoren, prilično konkretan. Ja mislim, ako od vaše stranke ili od vaše partije, na svakoj sjednici dolazi do uzaludnog trošenja vremena, prepucavanja, propagandističkih nastupa, eskapada, itd. i gdje nam se oduzima na svakoj sjednici dva, tri, četiri sata i to je sve sustavno i smišljeno, ja mislim da onda ima razloga da se malo zabrinemo i da možda izrekne neke kvalifikacije koje možda nisu najsimpatičnije. Međutim, u biti, ako na izborima dođe ta i ta stranka na vlast, ja sam legitimist i to treba pozdraviti, ali ovaj istup nekih članova vaše stranke, stalno to neko bombardiranje, negiranje, uvijek, i ono gdje ima uspjeha, da se ti uspjesi negiraju, a tamo gdje treba dati stimulaciju optimizma i neke vedrine, vi ga ne dajete, jednostavno zabrinjava.

HALID GENJAC

Gospodin Dokić, diskusija, i time je iscrpljena lista diskutana. Gospodin Dokić neće izazvati replike.

BRANKO DOKIĆ

Uvijek slijedi predgovor, naravno, sve ono što se dešavalo u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda, bolje reći na svemu ovome, mogao nam je nekada pozavidjeti i Čkalja kada je iz nekih emisija, iz špice poručivao: “sami sebe zaplićemo, sami sebe otplicemo”, zaista, kada i dobro ili zlo prevrše svaku mjeru, onda ne osjećamo ga. Mislim da smo mi ovo drugo ovdje previše sebi nametnuli i da ne osjećamo to.

Gospodo, daleko smo mi od idealnih rješenja. Zaista smo daleko od idealnih rješenja. Mi se tome moramo približavati. U tom kontekstu bih vas podsjetio na jednu arapsku poslovicu koja kaže “često se kajemo za nešto prije nego što smo to i učinili, pa ipak to činimo”, dakle razumite ovo kako god hoćete. Dakle, da pređem na konkretan prijedlog. Moj je poziv vama, gospodo poslanici, da mi glasamo za ovu tehničku rotaciju predsjedavajućeg Ministarskim vijećem i da to i podrazumijeva da sledeću skupštinu, za sledeću sjednicu se dostavi pismeni izvještaj o dosadašnjem radu i to treba da bude i praksa ubuduće kod ovakvih rotacija. Hvala lijepa.

HALID GENJAC

Hvala. Lista prijavljenih diskutana je iscrpljena i ja raspravu proglašavam zaključenom. Prema Poslovniku, prema članu 115., tačka 2., nakon što predsjedatelj pročita odluku, imenovanom se daje riječ, tj. kandidatu za predsjedavajućeg, da objasni svoj politički program, o čemu će se povesti rasprava koja je završena. Odobrenje imenovanja bit će stavljeno na glasanje u skladu sa članom 67., tačka 3. što znači da se traži da se zna pojedinačno kako se ko izjasnio, da bi se to javno objavilo, kako ovdje stoji u Poslovniku. Ja moram ovdje Poslovnik i molim da član Sekretarijata prozivanjem izvrši izjašnjavanje o potvrđivanju imenovanja gospodina Raguža za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.

RAJKA STANIŠIĆ

Alagić Raifa – za
 Bičakčić Edhem – odsutan
 Rijad Raščić – za
 Čaršimamović Tarik – za
 Kulović Hamdija – odsutan
 Filipović Mediha – odsutna
 Genjac Halid – za
 Jahić Adnan – za
 Kadić Rasim – uzdržan
 Neimarlija Hilmo – za
 Oručević Safet – odsutan
 Pamuk Mustafa – odsutan
 Silajdžić Haris – odsutan
 Spahić Ibrahim – odsutan momentalno
 Lagumdžija Zlatko – protiv
 Mijačević Ivo – odsutan
 Muminagić Suada – protiv
 Divković Ivo – protiv
 Bogić Bogičević – protiv
 Sejfudin Tokić – protiv
 Đedović Ibrahim – odsutan
 Ana Havel – odsutna
 Zovko Ljubomir – odsutan
 Pašalić Ivica – za
 Skopljak Pero – za
 Mikulić Anita – za
 Baković Mirko – za
 Lozančić Ivo – protiv
 Bećirbašić Smail – za
 Karić Munira – za
 Malkić Abdurahman – za
 Balta Radenka – za
 Mirković Dragan – protiv
 Deretić Miodrag – za
 Bošnjak Milenka – uzdržana
 Dokić Branko – za
 Jovanović Branislava – za
 Rakić Vito – uzdržan
 Banjac Mirko – za
 Perkanović Mara – za
 Rađević Desanka – za
 Špirić Nikola – za

HALID GENJAC

Filipović Mediha – za. Saopćavam rezultate glasanja. Od prisutna 32 poslanika – za je glasalo 22 – protiv 7. Iz Federacije BiH za 11 – iz RS za 11. Prema tome, prijedlog je dobio i natpolovičnu većinu i potreban broj glasova po entitetima i

gospodin Raguž je potvrđen kao predsjedavajući Vijeća ministara BiH. Ja gospodinu Ragužu čestitam i dajem pauzu od pet minuta nakon koje će se gospodin Raguž izjasniti. Pauza pet minuta da gospodin Raguž pripremi ili će odmah prijedlog ministara ili. Da li je gospodin Raguž spreman da predloži kandidate za ministre i zamjenike ministara odmah? Spreman. Izvolite. Svaki klub poslanika, po Poslovniku, ima pravo da traži pauzu do pola. Klub SDP-a traži pauzu od pet minuta.

/PAUZA/

Ima 28 poslanika, prema tome, možemo nastaviti sa radom. Prelazimo na podtačku b) prve tačke dnevnog reda.

b) Potvrđivanje imenovanja članova Vijeća ministara BiH

Ja ću vas samo podsjetiti, prema Poslovniku, predsjedavajući predlaže ministre i zamjenike, Predstavnički dom potvrđuje. Nakon prijedloga predsjedavajućeg, moguće je otvoriti raspravu, a glasanje o prijedlogu može se obaviti bez poštivanja člana 67., kako je u slučaju imenovanja predsjedavajućeg bilo nužno.

Pozivam predsjedavajućeg gospodina Raguža da iznese prijedlog.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem gospodi predsjedavajućim, zahvaljujem Predsjedništvu BiH, poštovane dame i gospodo, štovani zastupnici, dozvolite mi da vam se zahvalim na povjerenju. Ovo je jedan, stvarno, iskren osjećaj zahvale, a istovremeno želim još jednom opetovati ono što sam rekao da ću u okviru svojih kapaciteta nastojati učiniti sve da ovo vijeće i institucije BiH rade na dobrobiti svih ljudi u BiH i na dobrobiti svih građana i naroda BiH. Vi ćete o tome procjenjivati, odnosno, i javnost i druge nadležne institucije i želim samo još jednom zahvaliti se i onima koji su imali drugačije mišljenje.

Mislim da u jednoj kritičkoj raspravi kakva je danas bila, neka je i moje ime bilo u pitanju, stvorila se jedna atmosfera u kojoj se može razgovarati, gdje mi idemo i politički i ustavno i stranački i organizacijski i normativno i pravno i neka to bude jedna stepenica i jedan korak koji će poboljšati stanje sutra, ja bih bio sretan, a vjerujem i ljudi koje ću sada predložiti.

Ja sam u uvodu rekao, svjestan svih ograničenja, rokova, predizbornih aktivnosti, obveza koje Vijeće ima, da ne prekida kontinuitet zasjedanja i da svakodnevno radi, bez obzira na predizborno vrijeme, a i zbog činjenice da smatram da ljudi u Vijeću ministara BiH imaju profesionalne i druge kvalifikacije, uz jednu, neće se ljutiti gospodin Tuševljak, dimenziju koju i ja trebam sada dati, čvršću, organizacijsku, i mogu pokazati rezultate, uz svo uvažavanje još jednom onog što je i on radio kao predsjedavajući. Moj prijedlog je sljedeći.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, ministar Mirsad Kurtović. Mislim da ne treba posebno obrazlagati, da je to osoba koja ima sve reference da vodi jedno ovako odgovorno i zahtjevno ministarstvo, sa zamjenicima gospodinom Mićom

Vukovićem i gospodinom Zlatanom Ištvanicom, kojeg ja imenujem na ovo mjesto umjesto gospodina Velimira Lovrića, već sam objasnio tu situaciju.

Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija, ministar Tihomir Gligorić. Bez obzira na određene rezerve koje su prethodno bile u javnosti, od nekih ljudi, mislim da je za kratko vrijeme pokazao izuzetnu odgovornost prema ministarstvu, nadležnostima tog ministarstva i odgovornosti ukupnog Vijeća i ja sam spreman ovako formulirati ovaj prijedlog sa zamjenicima, osobama koje izvrsno surađuju, to je gospodin Nudžeim Rečica i gospodin Valentin Čorić.

Ministarstvo vanjskih poslova. Ministar, gospodin Jadranko Prlić i njegovi zamjenici, gospoda Husein Živalj i Mladen Bosić. Mislim da je ekipa koja je u ovom trenutku, obzirom na obveze i na Zagrebački samit i na obveze koje ima BiH, ne bi smjela biti prekidana u toj jednoj uzlaznoj putanji i mislim da je nužno podržati je u tom smislu.

Ministarstvo za evropske integracije, gospođa Bisera Turković sa svojim zamjenicima Lidijom Topić i Milanom Blagojevićem, mislim da su u kratkom vremenu pokazali i postavili okvir za rad ovog ministarstva i da će nastaviti istim kvalitetom i radom i u narednom periodu.

Ministarstvo Trezora. Ministar dr. Spasoje Tuševljak. Ja sam čvrsto uvjeren da će on sada u ovom stručnom dijelu, kada se oslobodi dijela obaveza predsjedavanja, pokazati kako se radi o jednoj odgovornoj, stručnoj osobi, koja može u ovom reformskom, institucionalnom smislu, u smislu finansijskog, kompletnog sektora funkcioniranja institucija dati jedan snažan doprinos, sa zamjenicima gospođom Fatimom Leho i Antonom Rilom, također, osobama koje su apsolutno u ovih par mjeseci pokazale da su spremne raditi maksimalno i surađivati.

Ministarstvo kojem sam ja na čelu, dakle, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice sa zamjenicima dr. Nikolom Špirićem i gospodinom Fadilom Haverićem, s kojima sam, bez obzira na težinu ovog pitanja i probleme, uspio napraviti jednu komunikaciju koja garantira da možemo se dalje odgovorno baviti ovim pitanjem, o rezultatima ćete vi presuđivati. Dakle, gospodo, to je prijedlog koji ja stavljam pred vas i hvala vam još jednom.

HALID GENJAC

Hvala, ja samo dodajem. Biografije ministara i zamjenika ministara ste dobili prilikom imenovanja Vijeća ministara BiH u prethodnom sastavu, a ovu izmjenu, gospodin Zlatan Ištvanić, dobili ste, također, danas biografiju kandidata. Otvaram raspravu.

Hvala. Ja koliko vidim nema prijavljenih za diskusiju i prijedlog predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH stavljam pred izjašnjavanje, pred poslanike. Možemo se izjašnjavati dizanjem kartona, jer ovdje nije neophodno pojedinačno izjašnjavanje.

Prema tome, pozivam poslanike da se dizanjem odgovarajućeg kartona izjasne ko je za to da se potvrdi prijedlog predsjedavajućeg oko ministara i zamjenika ministara.

Ko je za? U drugom koraku ćemo protiv.

Ko je protiv? Hvala.

Ko je uzdržan? Hvala.

Pristupamo glasanju po entitetima.

Iz Federacije BiH, ko je za? Hvala.

Iz RS, ko je za? Hvala.

Od 28 prisutnih, za je glasalo 19 – protiv 6 i uzdržanih 3. Iz Federacije BiH za je bilo 10, iz RS 9, prema tome, prijedlog ministara i zamjenika ministara, koji je iznio predsjedavajući Vijeća ministara BiH je potvrđen potrebnom natpolovičnom većinom i potrebnim brojem glasova po entitetima.

Zahvaljujem i čestitam, a kao što smo najavili, nakon ove tačke, pauza od sat vremena. Nastavljamo sa radom u 4 sata, molim vas. U međuvremenu komisije, kao što je pročitano, da razmotre amandmane.

/PAUZA/

Molim poslanike da zauzmu svoja mjesta, nastavljamo sa radom.

Imamo li kvorum? – 23, hvala.

Molim vas, nastavljamo sa radom. Prije nego što pređemo na sljedeću tačku dnevnog reda, pozivam predsjednika Ustavnopravne komisije da objasni moguću situaciju u vezi sa Nacrtom zakona o ombudsmanu, da bismo ostvarili pretpostavke, u stvari da se zakon pretoči u prijedlog, da se omogući poslanicima da podnose amandmane. Gospodin Kadić, izvolite.

RASIM KADIĆ

Nacrt zakona o ombudsmanu BiH je zakon koji je u parlamentarnoj proceduri već nekoliko mjeseci i on je jedan od seta zakona u ostvarivanju temeljnih ljudskih prava za koje se opredijelila BiH i za koje se opredijelio ovaj Predstavnički dom. Također, usvajanje ovog zakona jedna je od bitnih karika u provođenju odluka Briselske deklaracije kao i u ispunjavanju uvjeta BiH za prijem u Vijeće Evrope. S obzirom na to da nam predstoji, kao što je gospodin Malkić već govorio, isticanje roka, u skladu sa Dejtonskim sporazumom, Ustavnopravna komisija je, razmatrajući danas Nacrt zakona o ombudsmanu BiH, predložila Predstavničkom domu da se Nacrt ovog zakona pretoči u Prijedlog zakona, te da to Predstavnički dom akceptira i da eventualno odmah sada prihvati, da bi poslanici to imali kao činjenicu i mogli u narednom vremenu, dakle, u toku dana, razmatrajući i druga pitanja, podnositi amandmane u skladu sa ovim zakonom.

Predlažem, dakle, gospodine predsjedavajući, da stavite na izjašnjavanje Predstavničkom domu ovu činjenicu, a nju crpimo iz onog zaključka Predstavničkog doma da će eventualno nakon sjednica komisije, u ovom slučaju Ustavnopravne komisije, možda i doći do djelomičnih izmjena dnevnog reda. Mi smatramo da ovo

postoji i proceduralno i zakonski, a i činjenica političke potrebe za koju se opredijelio ovaj dom da pitanje ombudsmana za BiH riješimo na ovaj način. Zahvaljujem.

HALID GENJAC

Čuli ste obrazloženje. Razlog je, također, u ovom trenutku ćemo se izjašnjavati, iz razloga, ukoliko bi se pretočio u razmatranje u drugom čitanju, da nadležna komisija ima vremena do kraja ove sjednice da razmotri amandmane, odnosno, do dolaska do 6. tačke da nadležna komisija razmotri amandmane. Prema tome, ostavit ću pred poslanike da se izjasne o ovom prijedlogu i molim vas da se izjasnimo.

Ko je za to da se tačka 6., Nacrt osnovnog zakona o ombudsmanu BiH, preinači u Prijedlog osnovnog zakona o ombudsmanu BiH, da se razmatra u drugom čitanju?

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržani?

Glasamo po entitetima. Iz Federacije BiH, ko je za?

Iz RS, ko je za?

Od prisutnih 25 – za je 17, protiv 7, uzdržan 1. Po entitetima, iz Federacije BiH 14 – iz RS 3. Prema tome, Prijedlog je dobio većinu prisutnih poslanika, ali ne potrebnu entitetsku strukturu glasova i nije prihvaćen. Hvala.

Prelazimo na 2. tačku dnevnog reda.

Ad.2. Prijedlog izmjena i dopuna Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2000. godinu

Molim predsjedavajućeg komisije za finansije da, ukoliko ima potrebe, podnese kraće...,ili interpretira izvještaj, ako ima potrebe. Komisija nema potrebu. Izvještaj ste dobili. Tekst izvještaja ste dobili. Mogli ste pročitati. Vidjeli ste tamo koji su amandmani prihvaćeni i otvaram raspravu. Gospođa Muminagić se javlja.

SUADA MUMINAGIĆ

Poslovníkom našeg doma, u članu 107. je predviđeno da se usvajanje izmjena Budžeta vrši na isti način kao i donošenje Budžeta. Ja hoću da napomenem da nismo imali takvu proceduru prilikom razmatranja ovog prijedloga. Naravno, to otežava izjašnjavanje o ovome, ja bih rekla rebalans Budžeta, to je kraća riječ za ovaj veliki naslov.

Ono što me je rukovodilo da izađem i da nešto kažem o ovome je da mi, kao Parlamentarna skupština BiH, iako smo prilikom rasprave o izvršenju Budžeta, mislim da je bilo za 9 mjeseci, a možda čak i za 6, više sam i ja zaboravila, 1999. godine smo zaključili da ćemo razmotriti i detaljno se osvrnuti na ostvarivanje Budžeta u 1999. godini, zato što smo imali jako puno primjedbi na taj budžet i na njegovo ostvarivanje. Ja hoću ovdje da konstatujem da mi izvještaj o izvršenju Budžeta za 1999. godinu nismo uopšte dobili, iako je to ustavna obaveza.

Drugo, mi smo u svom programu rada zapisali da to nije ustavna obaveza, ali smo ocijenili da je neophodno, i Vijeće ministara BiH u ranijem sazivu, ali nije bitno u kojem je sazivu to prihvatilo, da ćemo razmatrati izvještaj za šest mjeseci. Nismo ni to dobili. Sad smo dobili, da tako kažem, rebalans Budžeta, sa nedovoljno obrazloženim razlozima za promjene. Ja sam iz ovoga svega mogla da vidim dvije stvari koje su rukovodile Predsjedništvo BiH, kao predlagača, odnosno, Vijeće ministara BiH, koje je to pripremalo za rebalans, a to je uključivanje donacija ovih vlada drugih zemalja i kursne razlike koje su nastupile kod izvršavanja međunarodnih obaveza. Za ove kursne razlike nemam šta da kažem, to je utvrđeno zakonom, na koji način, kad dođe do promjena kursa, se popunjava, obezbjeđuju sredstva i to je u redu, međutim, moj prigovor na ovaj zakon, ne o izvršenju Budžeta, već, moj prigovor na prijedlog izmjena i dopuna Budžeta je u tome što nismo dobili obrazloženja na koji način su ostvarivani prihodi. Mi ovdje vidimo da je pobačaj prihoda i to izvornih prihoda budžeta, administrativnih taksi, jako visok 5,3 ili 5,4 miliona dinara, KM, a nema obrazloženje zašto je do toga došlo, samo stoji da sredstva nisu uplaćena u Budžet. Podsjetit ću vas da smo prošle godine imali problem što sredstva nisu uopšte bila uplaćivana u Budžet. Sad iz ovoga se ne može izvući zaključak da li su sredstva ostvarena, da li su naplaćene takse, a nisu uplaćene u Budžet. Ja se sjećam i sad ću i vas podsjetiti, kad smo razmatrali prijedlog Budžeta za 2000. godinu, odnosno nacrt, moj prijedlog je bio da u Zakon o izvršenju Budžeta ugradimo odredbe koje će osigurati da se ovaj prihod potpuno i pravovremeno oprihoduje u Budžet i da se utvrdi ko je odgovoran i ko će vršiti kontrolu ovih prihoda. Mi iz ovog prijedloga izmjena i dopuna Budžeta..., da li je to vršeno i da li su ova sredstva stvarno pobačena ili samo nisu uplaćena u Budžet.

Drugo na šta sam htjela da skrenem pažnju, da nemamo dovoljno ni obrazloženja zašto su pojedine stavke rashoda umanjivane više, a neke manje, zašto su pojedini korisnici, jer ovdje imaju samo prihodi, rashodi potrošeni za šest mjeseci. Zašto pojedini korisnici imaju više umanjena sredstva, a drugi manje? Mi bismo to morali da znamo. Zašto se nekome sredstva više smanjuju, a drugima manje i da to stoji u obrazloženju. Samo stoje cifre da je to urađeno.

Treće ili četvrto je ovaj prijedlog mog amandmana. Hoću da kažem, amandman je komisija podržala. Vi ćete se izjašnjavati o tom prijedlogu komisije, ali za mene je neprimjereno i od predlagača Predsjedništva BiH, i od Vijeća ministara BiH, ne znam ko je bio inicijator ovog sastanka, sad to nije ni bitno, mi smo ga ovako dobili, da ovakav jedan prijedlog se nađe u Prijedlogu izmjena i dopuna Budžeta, jer Budžet se može mijenjati samo ako se povećavaju prihodi izvorni ili bilo koji drugi i ako se mijenjaju stavke rashoda, a ovdje uvodimo jedno potpuno novo rješenje koje je, pravo da vam kažem, meni i nejasno, koje se ne može ni izračunati i za koje se ne zna za koje će se namjene utrošiti i u kojem iznosu. Ovo je samo način da se netransparentno prikupe prihodi, eventualno prikupe, jer i ovo je dubioza, da li se ovakvi prihodi uopšte mogu prikupiti i da se netransparentno utroše. Za mene, ovakav prijedlog člana 4. nema mjesta u Prijedlogu izmjena i dopuna Budžeta i ja bih vas zamolila da me podržite što se tiče amandmana, a što se tiče Kluba poslanika SDP-a, mi ovakav rebalans, iz razloga koje sam iznijela, ne možemo podržati.

HALID GENJAC

Hvala. Ima li još neko da se javlja za raspravu? Gospodin Kadić.

RASIM KADIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, Parlamentarna skupština BiH je usvojila Zakon o finansiranju političkih stranaka prije nego što je Vijeće ministara BiH predložilo rebalans Budžeta BiH. U Zakonu o finansiranju političkih stranaka izričito stoji da se finansiranje političkih stranaka odvija iz Budžeta države BiH i ostalih budžeta, entiteta, kantona i općina i propisana je procedura za finansiranje političkih stranaka u tom pogledu. Smatram da je u prijedlogu rebalansa trebalo da se nađe stavka finansiranja političkih stranaka, odnosno parlamentarnih grupa u Parlamentarnoj skupštini BiH i ovaj puta, to je jedna formalna primjedba, čak pod uslovom i da nema planiranih sredstava za parlamentarne grupe. U skladu s tim, s obzirom da je novi predsjedavajući Vijeća ministara BiH ovdje, predlažem da se u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, u tekst rebalansa Budžeta, odnosno Budžeta BiH, uvrsti stavka finansiranje parlamentarnih grupa u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, i da se utvrdi stavka koja ne mora biti veća od jedne marke po jednoj stranci za ovu godinu. Dovoljno će biti da se to uvrsti u Budžet i čini mi se da se tih, koliko ima stranaka, 13 ili 14 maraka, može pronaći u Budžetu kao stavka. Ja u ime Liberalno-demokratske stranke prihvaćam da dobijemo marku iz državnog Budžeta za ovu godinu. Zahvaljujem.

HALID GENJAC

Ima li još neko da se javlja za diskusiju? Koliko vidim, nema. Pozivam gospodina Rakića.

VITO RAKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, javio sam se za riječ da kažem nekoliko stvari. Mi smo na Komisiji za finansije i Budžet razmatrali ovaj materijal i dali smo podršku da se danas usvoji Zakon o izmjeni Zakona o izvršenju Budžeta i izmjena Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza.

Ja se slažem sa kolegom Suadom, mi smo trebali dobiti niz podataka da bismo mogli drugačije i kvalitetnije raspravljati o Budžetu, s druge strane, u proceduri kakva je predviđena da se usvaja Budžet i rebalans Budžeta, mi danas na Komisiji nismo imali ni predstavnika predlagača, a to je Predsjedništvo BiH. Međutim, znajući za sve one obaveze koje su bitne, sa stanovišta MMF-a i drugih institucija koje prate ekonomska, monetarna i druga zbivanja u BiH i sagledavajući izmjene koje su date, a koje, po nama, ne izgledaju mnogo suštinske, dali smo podršku, i ja isto dajem podršku da usvojimo danas izmjene i dopune Budžeta. Mislim da, da li ćemo mi to raditi, a vjerovatno nećemo, nego naredni parlament, da se mora dati drugačiji pregled, jer ovo što je dato nama, mislim da je neprihvatljivo da na ovakav način daju podaci i da na jedan ignorantski način niko se ne pojavi da da određena pitanja, objašnjenja, jer nema smisla skupštinu zamarati sa tim svim pitanjima, da bi se mogao jasno sagledati na transparentan način utrošak Budžeta i kako se ko ponaša od pojedinih učesnika koji troše Budžet.

Podržavam gospođu Havel i da se prihvati ovaj amandman, jer smatram da nije gospođu Muminagić, oprostite, oprostite, Suada, jer mislim da nije mjesto u Budžetu da mi stvaramo vanbudžetske prihode, da se definiše Zakonom o Budžetu da se to treba definisati sa nekim drugim zakonom, a da Budžet mora biti čist, transparentan i do kraja jasan i u namjeni i u prihodu. Ono što je ovdje veoma bitno, gdje su pobačeni prihodi izvorni, gdje smo se kleli da ćemo donošenjem Zakona o administrativnim taksama dobiti značajne izvorne prihode povećane, vidite da se pokazalo da nema tih prihoda i da nema toliko zahtjeva i da su ti zahtjevi najveći kod DKP-ova i da se tu ostvaruju najveći prihodi, jer građanin je upućen da rješava svoj problem tamo gdje je upućen, a mi možemo utvrđivati njegova nekakva prava, on će se obraćati tamo gdje može riješiti svoj problem brzo i efikasno. Prema tome, to što smo očekivali da ćemo dobiti sa tim zakonom, jasno je da će ti prihodi biti otprilike isti kao što su bili i '99. godine i da tu nekakvih značajnih promjena neće biti.

Na kraju, znači, podržavam da usvojimo ovakav Prijedlog zakona o izmjeni Budžeta.

HALID GENJAC

Hvala. Pozivam nekog u ime Vijeća ministara BiH da, ukoliko ima potrebe, na ova postavljena pitanja odgovori i time zatvaramo raspravu.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Dobro, sva ova postavljena pitanja su uglavnom sa odgovorom u obrazloženju, koje je sastavni dio ovog materijala, ali ja ću svakako da neke stvari ponovim, jer to tako treba i tako je red. Mi, u stvari, ovdje govorimo o jednoj tehničkoj adaptaciji Budžeta koja je potrebna da bi institucije mogle da funkcionišu, a na bazi onoga što je urađeno u zakonodavnoj proceduri, promijenjena je i struktura Savjeta ministara BiH i otvorena su i nova ministarstva, znači, upravo sa namjerom da napravimo jednu transparentnost, da bi Budžet postao jedan automatizam i da bi mogao da funkcioniše, na bazi jasnih, preciznih pozicija i na bazi jasnih i precizno utvrđenih namjena, priliva i odliva. To je tako urađeno. Mislim da i u obrazloženju ima da nema promjena na strani priliva niti promjena na strani opterećenja entiteta. Nema iz raznoraznih razloga. To je bilo i u parlamentu, bilo je na svim drugim nivoima, u pozicijama tim ukupnim monetarnim, u pozicijama entiteta, u pozicijama Budžeta zajedničkih institucija. Mi imamo uslove i od strane MMF-a, vezano uopšte za poziciju BiH, spram aranžmana sa finansijerima, spram aranžmana sa našim obavezama i mi smo morali jasno da se u taj okvir uklopimo.

Što se tiče ovih taksi, tu je došlo do promjena iz razloga što nije dobro planirano u prethodnom periodu. Imali smo, postojala su očekivanja da će ti prilivi biti toliki koliko je bilo iskazano, pokazuje realizacija Budžeta da su nerealne promjene da će ljudi da vade razne potvrde, uvjerenja, takse i da će to da stvori prihode onoliko koliko je projektovano. Naša projekcija je tolika koliko je dato na bazi realnosti koje imamo u realizaciji do sada. Mi imamo i ove donacije koje su vezane za Pograničnu službu. Uslov njihov za realizaciju tih donacija je donošenje ovog rebalansa, da je ta pozicija u strukturi našeg budžeta, pa ćemo onda dobiti i finansiranje Pogranične službe, dio naše obaveze, pa ćemo dobiti i te donacije i to je

opisano. Jedina stvar koja nije ovdje jasna i za što se slažem, koja nije jasna i za što se slažem da nije jasna, a mogla su da budu obrazloženja, je ovaj član 4. što je gospođa Muminagić dala amandman koji je prihvaćen. Ja mislim da je bolje bilo da nije prihvaćen, a odnosi se na sledeće.

Mi smo u pripremi ovoga imali čitave serije razgovora i sa ljudima iz OHR-a i MMF-a i Svjetske banke i Evropske banke, tražili smo moduse i načine da se jedna prohodnost prema privredi BiH namjesti i učini na bilo koji način. Došli smo, naravno, u analizi svega toga i do tih podataka, preliminarnih doduše, donatorskih aranžmana i njihove realizacije i podaci ti preliminarni su jako loši. Loši su sa stanovišta onoga što je napravljeno kao jedna promocija tih procesa i tih pomoći, kao jedan marketing i sa stanovišta onoga što je stvarna realizacija u praksi i što su preliminarnе indikacije o namjenama tih sredstava i njihovoj potrošnji u praksi, i mi smo onda zajedno sa ljudima iz MMF-a, Evropske banke i Svjetske banke tražili da se stvore određene materijalne pretpostavke, na bazi tih odobrenih i obećanih sredstava, a na raspolaganju Savjetu ministara BiH, koje bi bile osnova za finansijske participacije BiH u pokretanju nekih razvojnih projekata, saobraćaju, energetici, u pripremi za konkurse na nekim projektima, itd., i došlo se do te sugestije i takve konstrukcije. Znači, da stavimo taj član 4. onako kako je stavljen, a onda da našim političkim uticajem, pregovorima, analizom onoga što je urađeno do sada, zahtjevima, dobiju se neka inicijalna sredstva koja bi služila za te namjene, tačno utvrđenim procedurama i na bazi odluka koje bi se donosile. Naravno, vi znate da je došlo do objedinjavanja tih računa Budžeta i do centralizacije. Nisu stvorene time nikakve pretpostavke, niti bi bile stvorene ikakve pretpostavke za neko nenamjensko ili netransparentno ili šta ja znam kakvo trošenje sredstava. Vi imate oko toga drugačije stavove. Ja mislim da to nije dobro, nije korisno, znate. Nije korisno. Mi možemo razgovarati o mehanizmima namjena o procedurama za aktiviranje tih sredstava, ali bi dobro bilo da se borimo da ta sredstva, ipak, dođu u BiH.

Sve druge stvari mislim da su objašnjene. Išlo se na redukcije tih troškova, opet da bi se uklopilo u neke globalne okvire i parametre. To je jedan posao koji je rađen jako dugo, jedno mjesec i po dana. Mi smo imali malo problema i u Savjetu ministara BiH. Gospodin Prlić je osporio Budžet jer on ne može da obezbijedi ostvarenje državne politike BiH, a ne može da obezbijedi, a on je toliki, naši su okviri toliki, naš je jorgan toliki. Ja kao profesionalac i kao finansijer ne mogu da predložim nešto što bi ugrozilo neke druge strateške interese BiH u pogledu odnosa sa međunarodnim finansijskim institucijama i u pogledu aranžmana koji se pripremaju na tom planu, koji bi trebali našu poziciju na tom planu da poprave. E sad, naravno, kao rezultat svih tih stvari i okolnosti, vi imate papir takav kakav imate.

Drugo, što se tiče pitanja vezano za izvještaj iz prethodnog perioda, mi smo o tome razgovarali. Mi smo naslijedili okolnosti kakve smo naslijedili, administraciju kakvu smo naslijedili, institucije kakve smo naslijedili, formirana je institucija revizora. Oni treba da rade svoj posao. Mi ćemo se svakako potruditi da ti izvještaji, koje su trebali da prezentiraju drugi, i da izvrši se primopredaja onako kako treba da se uradi. Što se tiče nas, ja odgovorno tvrdim da će ovaj sastav tu primopredaju da izvrši apsolutno onako kako se to radi u svim normalnim zemljama. Mi takve primopredaje nismo imali. Sad da vam ja otvaram druge priče o dokumentaciji, o papirima, o restrukturiranju službi, o formiranju ministarstva.

HALID GENJAC

Dajte da se usmjerimo na sadržaj.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Udaljavao bih se od teme. Ja vam predlažem da ovaj prijedlog, kako je dat, usvojite i da zadržite i ovaj član 4., ako treba dalje da se radi na nekom propisivanju procedura oko eventualnih para kojih još i nema.

HALID GENJAC

Hvala. Ja samo da vas podsjetim, prema Poslovniku, amandmane koje Komisija prihvati, oni postaju sastavni dio prijedloga i amandman gospođe Muminagić koji se odnosi na član 4., i brisanje tog člana je prihvaćeno i to je sad prijedlog zakona u takvoj formi i, molim vas da, imajući u vidu izvještaj koji ste dobili, imajući u vidu ovo izlaganje gospodina Tuševljaka, pristupimo izjašnjavaњу. Ko je za? Je li ovo uvodno izlaganje ne otklanja potrebu? Ovo sad što sam rekao, je li otklanja potrebu za tu riječ ili ima potrebe? Izvolite.

SUADA MUMINAGIĆ

Žao mi je što produžavam rad sjednice, ali gospodin Tuševljak je rekao da nije dobro da mi ne prihvatimo ovaj član, jer treba ove neke intervencije, ili ne znam kako je tačno rekao, u privredi da uradimo. Ja hoću da otklonim taj nesporazum, da ne ispadne sad mi ovo nismo prihvatili, da bismo dobili sredstva za intervenciju u privredi.

Moja namjera sa amandmanom koji je komisija prihvatila je bila, i namjera komisije je bila da mi radimo transparentno, da znamo o čemu raspravljamo. Ja ću vam pročitati taj član, pa ako vam je jasno o čemu se radi, onda neka bude da ovo što smo mi dali nije dobro.

Ovim izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH za 2000.godinu uvodi se prostor vanbudžetske stavke kojom se stvaraju pretpostavke za realizaciju projekata od općeg interesa za BiH u visini od 1% odobrenih, a neimplementiranih sredstava od strane donatora na održanih pet donatorskih konferencija i to kroz platformu za razvoj i intervencije.

Vijeće ministara BiH će posebnim odlukama regulisati način realizacije pomenutih sredstava. Ovdje nije jasno ni šta su izvori, ni koliki su ti izvori, ni u koje namjere, za koje projekte će se usmjeravati, uz jedan budžet, a ja sam napravila, da tako kažem, sa službama, naravno, ne sama, nekoliko budžeta Republike BiH svojevremeno i znam šta budžet može sadržavati, uz ovako regulisanje koje se ocjenjuje da nije dobro da izostane, mi bismo, u stvari, napravili jedan presedan koji bi daleko gore nego što smo govorili, prošli put kad smo raspravljali o Budžetu, doveo do, ne mogu reći da li bi tih prihoda i bilo, oni meni nisu jasni, ali ako bi ih bilo, dovelo bi do netransparentnog usmjeravanja tih sredstava. Ja želim da izbjegnem tu mogućnost, ukoliko, to je gospodin Rakić rekao, ukoliko je ovo u stvarnom izgledu i ima potrebe za ovim i imamo jasan pristup kako ćemo ta sredstva utrošiti, molim vas,

može i kroz rebalans Budžeta. Rebalans Budžeta nije završena stvar. Ona može biti do kraja godine, neka se pripremi i neka se da na приходnoj i na rashodnoj strani, na koji način će se trošiti sredstva, a može i posebnim propisom koji će se predložiti Parlamentarnoj skupštini BiH. Ovako je nejasno, ne samo konfuzno, već, eto, da ne upotrijebim težu riječ. Prešutjet ću.

HALID GENJAC

U redu. Hvala. Mislim da, ipak, ovo što sam rekao da je komisija prihvatila amandman gospođe Muminagić, znači, član 4. se briše i u toj formi mi se izjašnjavamo o Prijedlogu zakona, u toj formi, bez člana 4. Molim vas, pozivam poslanike da se izjasnimo.

RASIM KADIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

HALID GENJAC

Dakle, i uz ovu nedoumicu koja je otklonjena, pozivam poslanike da se izjasne ko je za Prijedlog izmjena Budžeta na način kako sam to rekao?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je suzdržan?

Hvala.

Broj glasova isključuje potrebu da se entitetski glasa.

Od 25 prisutnih, 22 je glasalo za, što sigurno ukazuje da ima i potrebna entitetska većina, protiv je bilo 2. Prema tome, Prijedlog izmjena i dopuna Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2000.godinu, bez člana 4., je usvojen.

Prelazimo na tačku 3., a prije 3., pošto je danas imenovani zamjenik ministra, gospodin Zlatan Ištvančić pristigao, priredit ćemo priliku da gospodin Ištvančić položi zakletvu.

Molim gospodina Ištvančića da za mnom ponavlja tekst svečane izjave, na svom jeziku, naravno.

Izjavljujem da ću svjesno vršiti dužnosti koje su mi povjerene.

ZLATAN IŠTVANIĆ

Obvezujem se da ću savjesno obnašati povjerene mi dužnosti.

HALID GENJAC

Poštovati Ustav BiH.

ZLATAN IŠTVANIĆ

Poštivati Ustav BiH.

HALID GENJAC

U potpunosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u BiH.

ZLATAN IŠTVANIĆ

U cjelosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u BiH.

HALID GENJAC

Štititi i unapređivati ljudska prava i osnovne slobode.

ZLATAN IŠTVANIĆ

Štititi i zauzimati se za ljudska prava i temeljne slobode.

HALID GENJAC

Te štititi interese i jednakost svih naroda i građana.

ZLATAN IŠTVANIĆ

Te štititi interese i ravnopravnost svih naroda i građana.

HALID GENJAC

Hvala i čestitam.

/APLAUZ/

Prelazimo na tačku 3.

Ad.3. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o izvršenju Budžeta BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2000. godinu

Izveštaj komisije za finansije u pisanom obliku, također, ste dobili i otvaram raspravu. Nema prijavljenih za raspravu. Nije bilo amandmana. To isključuje i potrebu da se ispred Vijeća ministara BiH neko obraća i stavljam Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o izvršenju Budžeta na izjašnjavanje.

Molim vas, ko je za?

Ko je protiv?

Ima li neko uzdržan?

Nema ni protiv ni uzdržanih.

Od 24 prisutna – 22 kartona su za. Prema tome, 2 su bila uzdržana, ali je prijedlog dobio potrebnu većinu i potrebnu entitetsku strukturu glasova i konstatujem da je Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza usvojen.

Zahvaljujem i prelazim na 4. tačku dnevnog reda.

Ad.4. Prijedlog zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora

Tekst komisije dobili ste. Međutim, ja moram ovdje primijetiti jednu grubu materijalnu grešku u smislu da zadnji stav ovog izvještaja, Komisija smatra da amandmani poslanika Deretića imaju ustavni osnov, ali da entitetima treba prepustiti da svojim zakonima regulišu ko ima pravo da zaključuje međunarodne ugovore. Ovo odudara od smisla i duha kao što je rečeno na Komisiji. Tamo je rečeno da entiteti u skladu sa Ustavom imaju pravo da sklapaju ugovore, nakon davanja saglasnosti Parlamentarne skupštine BiH, a da će entiteti utvrditi ko je potpisnik tih ugovora. Ko je potpisnik, ko je ovlašteni potpisnik, ne koje će ugovore entiteti podnositi, da imaju pravo, to bi daleko izašlo iz onoga što u Ustavu stoji, nego da će entiteti ustanoviti ko je potpisnik i ko ima pravo da potpiše, o tome se radi, molim vas. Gospodin Dokić, predsjedavajućeg komisije... Ovo iznosim radi zapisnika i mogućeg ...

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, Komisija za međunarodne odnose je razmatrala prispjele amandmane na predloženi zakon o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora koje zaključuje BiH. Bile su dvije grupe amandmana, po dva amandmana. Dva amandmana je predložila gospođa Suada Muminagić i Komisija je jednoglasno prihvatila i jedan i drugi. Ne znam da li ima potrebe da čitam, vi ste ih dobili, mislim da nema. Međutim, drugu grupu amandmana koji su se odnosili na isti član, odnosno na iste članove, član 3. i član 23. predloženog zakona, je podnio Miodrag Deretić. Nakon rasprave u kojoj su učestvovali skoro svi članovi Komisije koji su bili prisutni, zaključeno je ovo što vam je napisano, uz prihvatanje ove korekcije. Zapisnik je pravljen, praktično, u toku same sjednice i gospodin Jadranko možda nije precizno definisao. Dakle, sugestija je Komisije da se entitetskim zakonima odredi ko će biti potpisnik onih međunarodnih ugovora za koje entiteti steknu pravo da ih potpisuju. O čemu se radilo u ovom amandmanu 1. gospodina Miodraga Deretića, a 2. proističe iz amandmana 1. Radilo se o jednom ustavnom pravu, definisanom u članu 3., stav 2.d. Ustava BiH, ja sam vam ga pročitao, u kojem stoji da svaki entitet može, takođe, da sklapa ugovore sa državama i međunarodnim organizacijama uz pristanak Parlamentarne skupštine BiH. Parlamentarna skupština BiH može zakonom predvidjeti da za neke vrste sporazuma takva saglasnost nije potrebna.

Smatralo se da je ovo starije u odnosu na bilo koji zakon i da nije potrebno ovaj dio iz Ustava prenositi u ovaj zakon, a nadležnost potpisivanja, već je rečeno, treba da pripadne zakonodavstvu entiteta, da entitet odredi hoće li to biti predsjednik entiteta ili predsjednik vlade entiteta i šta ja znam, to je stav većine članova Komisije za međunarodne odnose. Hvala vam lijepa.

HALID GENJAC

Ovo odražava tok rasprave i to je većinom glasova tako kako je rečeno. Sad otvaram raspravu, javio se gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, želim da kažem samo 3-4 rečenice, a to je, ne može zakon uskraćivati ustavno pravo i to je sasvim jasno. Dakle, izostavljanjem materije koja je ustavna iz zakona dovodi se zakon u suprotnost s Ustavom. To je nedopustivo. Onda bi trebao neko da interveniše da to uskladi sa Ustavom i mislim da to nema potrebe. Zato predlažem da se nađe kompromisno rješenje i to kompromisno rješenje je da se tekst tačke 3.2.d., u stvari, stavi kao stav 3. člana 3.

HALID GENJAC

Dakle, da se ono što je u Ustavu prepíše i da bude to stav 3. ovog člana ovog zakona.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažavajući upravo stav predsjednika Komisije za vanjske poslove, a pogotovo u onom dijelu gdje je zaista je nesporno da je ustav najviši normativni akt u jednoj državi, da svi zakoni moraju biti u skladu sa ustavom, pogotovu imajući u vidu prijedlog ovog zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, gdje u članu 1. se govori o uređenju postupka zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora koje zaključuje BiH. Imajući u vidu odredbu člana 3., tačka 2., alineja d. gdje se omogućava da entitet, da svaki entitet, takođe, može sklapati ugovore sa državama, ja, ipak, smatram da bi u ovaj tekst trebala ući odredba, dakle, u ovaj tekst Prijedloga zakona, gdje se naznačava upravo ova odredba ustava. Dakle, da entiteti upravo mogu u određenim slučajevima zaključivati sporazume, uz naknadnu saglasnost Parlamenta BiH. Ja bih, u tom kontekstu, i izmijenio ovaj amandman koji sam predložio, pa bih vas molio da budete ljubazni da pratite kako ja čitam, jer pretpostavljam da ga svi imate ispred sebe. Amandman bi glasio na sledeći način.

U članu 3. treba dodati novi stav 3. koji glasi: sporazume entiteta sa državama i međunarodnim organizacijama, uz odobrenje Parlamentarne skupštine BiH, te određene tipove sporazuma, utvrđene zakonom, koji donosi Parlamentarna skupština BiH u ime Federacije BiH i RS, zaključuju lica određena entitetskim zakonima, kojima se uređuje i način izvršenja ovakvih sporazuma. I amandman 2. bi ostao neizmijenjen. Mislim da bi to upravo bilo jedno kompromisno rješenje, koje bi bilo, zaista, u skladu sa ovom ustavnim odredbom, a ne bi bilo suvišno u odnosu na postojeći Prijedlog zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ...

BRANKO DOKIĆ

Sada govorim u ime svoje, a ne u ime Komisije. Ja bih zamolio kolegu Deretića da odustane i od ovako definisanog amandmana, iz prostog razloga što, zaista, nije uputno da zakonom BiH mi definišemo ko će u ime entiteta to raditi, to treba da bude napravljeno zakonom entiteta, ali bih sugerisao da kao 3. stav člana 3., ono što je kolega Banjac predložio, se prepíše član 3.stav 2.d. iz Ustava BiH. To zaista ne smeta, nek stoji iz Ustava, to je izvjesna garancija da će biti i u toj oblasti otvoren proces, a ko će potpisivati da to bude regulisano entitetskim zakonom. Molio bih kolegu Deretića, u tom smislu, možda da on taj svoj stav koriguje prema ovome što je i kolega Banjac rekao.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, imajući u vidu da sada imamo jedan prijedlog gospodina Deretića, novi prijedlog predsjedavajućeg Komisije za vanjsku politiku i prijedlog gospodina Banjca. Ja mislim da u takvim situacijama postoji jedna mogućnost, a to je, pošto imamo Ustav BiH, ja ne vidim koji je razlog, koji je argument da se citiraju dijelovi Ustava u zakonima. To, inače, nije praksa, jer se na osnovu ustavnog nekog člana formuliraju zakonske obaveze i odgovornosti odgovarajućih institucija, ovdje se radi o jednom vrlo preciznom dokumentu koji nam je ponuđen, s obzirom na to da postoji potreba BiH i svih onih koji su subjekti međunarodne politike da izgrađuju te odnose. Ja, kada smo razgovarali o ovome, mi smo našli, gospodin Dokić to dobro zna, jednu formulaciju koja je bila krajnje korektna u odnosu na amandman koji je dao gospodin Deretić i ja sam mislio da smo time zaključili raspravu. Ako će, pošto je gospodin Dokić izjavio da govori u svoje ime sada, kao poslanik, i da podržava gospodina Banjca, ja ga razumijem, ali mi smo kao Komisija donijeli stav. Dakle, mi smo u proceduri po Poslovniku, kao komisija, razmatrali jedan amandman i rekli koji je naš stav. Ja vas ne razumijem da možemo u jednom trenutku govoriti kao predsjedavajući Komisije ili kao Komisija, a onda nakon toga reći sad više ne govorim kao komisija, nego kao poslanik. Hoću da upozorim, naprosto, sve se može, možemo tri puta promijeniti mišljenje, ali se radi o tome da ste Vi, gospodine Dokiću, ispravno zastupili, ispravno ste zastupali stavove naše komisije. Gospodin Genjac je dao tačnu formulaciju našeg stava. Oko toga nije bilo spora i ja kao učesnik tog rada te komisije, sa pažnjom mogu da kažem da smo razmotrili sve te amandmane i sve prijedloge i da u tom kontekstu mislim da je stav naše komisije najkorektniji u odnosu na ova tri sad nova prijedloga koja smo dobili. Dobili smo prijedlog izmijenjenog, dopunjenog amandmana gospodina Deretića, koji je dao novi amandman, znači, odustao od prethodnog amandmana. Je li tako, gospodine Deretiću? Vi ste dopunili, dali ste novu formulaciju amandmana. Dali ste prvo jedan amandman, mi smo donijeli stav oko tog amandmana. Vi ste ustali i dali ste potpuno novi amandman, u kojem ste odustali od svog ranijeg prijedloga. To su dva teksta. Ako ćemo glasati, moramo glasati ili o Vašem prijedlogu prvom i o Vašem drugom prijedlogu. Ne možemo oba izglasati. Komisija nije imala u vidu Vaš drugi prijedlog. Razmatrala je samo prvi prijedlog amandmana. Donijela svoj stav i s tim smo izašli pred Parlament. Jedina novina u međuvremenu je pojava prijedloga gospodina Banjca, što je moguće, on daje novi prijedlog, novu formulaciju, ali za mene je bilo iznenađenje da gospodin Dokić odustaje od naše formulacija koja je krajnje bila benevolentna i korektna i čini mi se tako smo zaključili, i sad se pojavljuje sa prijedlogom koji podržava prijedlog koji nije stav komisije. Ako ćemo ovako nastaviti raspravu, doći ćemo u poziciju da nećemo moći odlučiti se o jednoj vrsti amandmana koja je korektno data. Imali smo amandman, poštovali taj amandman, dali svoj stav, kao Komisija, i trebali bismo braniti taj svoj stav na ovom parlamentu. Ako ima kontrastav gospodina Banjca, neka ide na glasanje i taj stav, ali nemojte da mijenjamo odluke u hodu. Predlažem glasanje, izjašnjavanje o stavu koji je imala komisija. Ako gospodin Deretić povlači svoj amandman i daje novi, onda je to nova situacija.

HALID GENJAC

Postupit ćemo kako Poslovnik nalaže. Ne možemo postupiti drugačije, a to znači, ono što je Komisija prihvatila, tj. amandmane gospođe Muminagić, oni postaju sastavni dio prijedloga i to je osnova. O tome prijedlogu ćemo se izjašnjavati nakon izjašnjavanja o amandmanima koji su podneseni, a nisu prihvaćeni od strane Komisije.

Gospodin Deretić je podnio jedan amandman koji Komisija nije prihvatila. On ga je modificirao, donekle, i sad ćemo se izjašnjavati o njemu. Gospodin Banjac je, također, podnio amandman, koji reguliše isto pitanje, koji u izvjesnoj mjeri ima drugačiji sadržaj. Izjašnjavati ćemo se i o njemu. Postoji mogućnost da se jedan od tih amandmana prihvati ili da se ne prihvati nijedan amandman, nakon toga, kad se riješi pitanje tih amandmana izjašnjavamo se o prijedlogu. Druge mogućnosti nema. Prema tome, stvar je potpuno jasna. U Poslovniku kaže, ako se izjašnjavamo o amandmanima, ako ima više amandmana koji regulišu jedno pitanje, da se prvo izjašnjavamo o amandmanu koji unosi veće promjene. Ovdje su, otprilike, iste mjere promjene. Možda je zahtjev gospodina Deretića malo veći jer čak ide i propisuje ko će potpisivati u entitetima zakone, sugerije. Možda je malo veća intervencija gospodina Deretića i po tom principu ću se ja opredijeliti da prvo stavim na izjašnjavanje amandman gospodina Deretića, korigovani amandman.

MIODRAG DERETIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se dovoljno/.

Ja sam korigovao svoj prijedlog amandmana ili ga mogu, evo, povući i da se priključim prijedlogu gospodina Banjca, ali ja mislim da je moj, u stvari, najkorektniji prijedlog, koji je u interesu i jednog i drugog entiteta.

HALID GENJAC

Ovdje, gospodine Deretiću, nije sporno da li je amandman u korist entiteta jednog, drugog, oba, itd. nego je pitanje da li nešto što je eksplicite navedeno u Ustavu ima potrebe da se navodi u zakonu ili entiteti mogu, u skladu sa Ustavom BiH, regulisati tu materiju iz svoje nadležnosti, to je pitanje koje se postavlja, to je to, i neki smatraju da to ne treba biti u zakonu uopće navedeno, nego smatraju to i to, sad, molim vas, neka se izjašnjavaju svi po svom shvatanju i po razumijevanju. Gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Ovdje se na jedan način koji meni nije prihvatljiv vodi rasprava i želim da intervenišem. Činjenica da se za pojedinu oblast primjenjuje specijalni zakon, za obrazovanje osnovno se primjenjuje Zakon za osnovno obrazovanje, a ne Ustav. Prema tome, ima itekako potrebe da se svi zakoni, jer se primjenjuje specijalni zakon, a u ovom slučaju se radi o specijalnom. Prema tome, ima potrebe da se ovo reguliše. Nemojte govoriti da nema potrebe. Druga je stvar hoćete li vi to ili nećete. To je vaša stvar. Ja neću u to da ulazim.

HALID GENJAC

Opisujući situaciju, navodim da je sporno što jedna grupa smatra da to ne treba eksplicite u zakonu, neki smatraju da treba, to je ta razlika. Nisam iznio mišljenje da treba ili ne treba. Izjasnit ću se prilikom glasanja. Gospodine Deretiću, ako nema suštinskih... stavit ćemo amandmane i riješimo, da vidimo.

MIODRAG DERETIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

Da se glasa o mom izmijenjenom amandmanu. Pa bih Vas molio, ako je potrebno da pročitam.

HALID GENJAC

Izvolite, pročitajte i onda ćemo se izjasniti o njemu. Izvoli.

MIODRAG DERETIĆ

Jer radi se ipak o ... koji se donosi na temelju ustavne odredbe i tu nema uopšte dileme, s tim više što Komisija smatra da moji amandmani imaju ustavni osnov. To je apsolutno jasno.

U članu 3. treba dodati novi stav koji glasi: “sporazume entiteta sa državama i međunarodnim organizacijama, uz odobrenje Parlamentarne skupštine BiH, te određene tipove sporazuma, utvrđenih zakonom, koje donosi Parlamentarna skupština BiH, u ime Federacije BiH i RS, zaključuju lica određena entitetskim zakonima, kojima se uređuje i način izvršenja ovakvih sporazuma”, i amandman 2. ostaje. Mislim da je to krajnje, krajnje korektno.

HALID GENJAC

Hvala, čuli ste amandman, stavljam na izjašnjavanje. Molim poslanike da se izjasne ko je za prihvatanje amandmana gospodina Deretića, koji ste upravo čuli.

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv? Hvala

Uzdržanih?

Idemo po entitetima.

Iz Federacije BiH, ko je za?

Iz RS, ko je za?

Od 24 prisutnih, 13 je glasalo za. Prema tome, dobio je većinu prisutnih. Iz Federacije BiH je bilo 8 za, odnosno iz Federacije BiH je bilo 5 za, iz RS je bilo dovoljno za. Iz Federacije BiH nema potrebna jedna trećina i amandman ide na usaglašavanje. Prema tome, nakon usaglašavanja o amandmanu, glasat ćemo i o Prijedlogu zakona.

BRANKO DOKIĆ

Dajte da prevaziđemo ovu situaciju. Ja sam zaista shvatio da je gospodin Deretić povukao svoj amandman u korist onoga što je predložio gospodin Banjac.

Dakle, da se kao treći stav prepiše član 3., tačka 2.d. iz Ustava BiH i dajte, imajte razumijevanja toliko, ne ulazeći sada treba li prepisivati ili ne treba prepisivati, ali to je Ustav i da riješimo ovu situaciju.

MIRKO BANJAC

Kolegice i kolege, stvarno mi nije jasno šta u predloženom amandmanu odudara od Ustava, ja bih molio da mi neko objasni ako hoće. Stvarno, ako želi da mi objasni šta je to što je u suprotnosti, po čemu je predloženi amandman u suprotnosti sa Ustavom. Ovo je stvarno interesantna situacija.

HALID GENJAC

Dobro, hvala. Ja imam poslovničku obavezu da prijedlog gospodina Banjca, njegov amandman stavim na izjašnjanje i, molim vas, ima mogućnost da se prijedlog gospodina Banjca usvoji, u tom slučaju, gospodin Deretić ima mogućnost da povuče svoj amandman i da se onda pristupi daljem izjašnjanju. Dakle, to su mogućnosti, imajte u vidu, a imam obavezu poslovničku da amandman gospodina Banjca stavim na izjašnjanje. Gospodin Banjac je predložio da se iz člana 3., tačke 2.d), prepiše iz Ustava decidno kako je navedeno i da bude stav 3. ovog člana ovog zakona. To je prijedlog gospodina Banjca.

Ko je za ovaj amandman?

Ko je protiv, molim vas?

Uzdržanih?

Iz Federacije BiH, ko je za?

Iz RS, ko je za?

Od 25 prisutnih za 19 – uzdržanih 5. Iz Federacije BiH 11 – iz RS 9, prema tome, amandman je dobio i natpolovičnu i entitetsku potrebnu većinu i usvojen je.

Prema tome, pristupamo o izjašnjanju o Prijedlogu zakona koji u sebi sadrži dva usvojena amandmana. Ja sam toliko bio uvjeren da će gospodin Deretić povući amandman da ga nisam ni pitao. Dakle, pristupamo izjašnjanju o Prijedlogu zakona koji u sebi sadrži usvojene amandmane od strane Komisije, koje je podnijela gospođa Muminagić, i amandman gospodina Banjca koji smo mi prihvatili ovdje.

Ko je za takav Prijedlog zakona?

Ko je protiv?

Uzdržanih?

Od 25 pristunih, 23 je glasalo za – 2 uzdržana. 23 u sebi sadrži i entitetsku trećinu iz oba entiteta. Prema tome, Prijedlog zakona o postupku zaključivanja međunarodnih ugovora je usvojen.

Prelazimo na 5. tačku dnevnog reda.

Ad. 5. Prijedlog zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH, čiji su predlagači – poslanici Sejfudin Tokić i Ivo Lozančić

Nadležna komisija je raspravljala Prijedlog zakona i izvještaj komisije ste dobili.

Gospodine Spahiću, ja Vam preporučujem da energiju čuvate za tačku 7. na kojoj imate najmanje 20 minuta mogućnosti da govorite o obavezi. Molim vas, malo pažnje malo koncentracije, pri kraju smo.

Izvještaj komisije o Prijedlogu zakona o slobodi pristupa informacijama ste dobili. Otvaram raspravu. U ime predlagača, ima li potrebe, evo, gospodin Lozančić se javlja. Imaš li potrebu? Dobro, hvala.

Nije bilo amandmana, nije bilo rasprave, prema tome, Prijedlog zakona u formi u kojoj je Prijedlog uručen poslanicima stavljam na izjašnjavanje i molim poslanike, ko je za Prijedlog zakona o slobodi pristupa informacijama?

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Iz Federacije BiH, ko je za?

Iz RS, ko je za? Hvala.

Od 25 prisutnih – 21 je glasao za – suzdržanih je bilo 2. Iz Federacije BiH 13 za, iz RS 7 za. Prema tome, Prijedlog je dobio potrebnu većinu i potreban broj glasova po entitetima i konstatujem da je usvojen.

Prelazimo na 6. tačku dnevnog reda.

Ad.6. Nacrt osnovnog zakona o ombudsmanu BiH, predlagač je poslanik Edhem Bičakčić

Ja vas obavještavam da je gospodin Bičakčić najavio izostanak sa ove sjednice, zbog obaveza u Mostaru koje su ranije preuzete, i da je u svoje ime zamolio pravnog stručnjaka, gospođu Seadu Paravlić, da u ime predlagača da potrebne informacije i na potrebna pitanja odgovore. Ovdje je ujedno i ombudsman za BiH, gospodin Frank Orton, koji će, također, u određenom trenutku uzeti riječ, a njegovo pismeno izlaganje ste dobili. Riječ je, naravno, o nacrtu, o prvom čitanju. Prema Poslovniku, u prvom čitanju se razgovora o ustavnim osnovama, potrebama donošenja zakona i načelima zakona. Rasprava se završava glasanjem. Da li će se preći na drugo čitanje, tj. da li je nacrt zakona osnova za izradu prijedloga? Imajte to u vidu, molim vas, i ja otvaram raspravu.

Možda bi bilo dobro da u ime predlagača gospođa Paravlić kaže nekoliko riječi.

SEADA PARAVLIĆ

Poštovani predsjedavajući, gospodo poslanici, dopustite da vas kratko podsjetim da je gospodin Bičakčić Nacrt ovog zakona uputio u parlamentarnu proceduru, na engleskom, hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku, 22. aprila, upravo zbog njegove važnosti, a zatim je u julu uputio urgenciju da se on što je moguće prije uvrsti u dnevni red zasjedanja.

Stvarni razlozi za donošenje ovog zakona, sadržani su u činjenici da predlagač vjeruje da će usvajanje ovog zakona biti od velike važnosti za BiH i njene građane. Naime, usvajanjem ovog zakona BiH će uvrstiti ovaj ured, ured ombudsmana u svoj unutrašnji pravni sistem, što je još važnije, to bi značilo da je BiH voljna da nastavi jačanje vladavine prava i da će se posvetiti poštivanju ljudskih prava i temeljnih sloboda svih ljudi koji žive na njenoj teritoriji.

Drugi razlog sadržan je u činjenici, odnosno sadržaju člana 14., Aneksa 6. Dejtonskog sporazuma. U ovoj odredbi se navodi da će pet godina nakon stupanja na snagu sporazuma, dakle, u našem slučaju 15. decembra ove godine, odgovornost za nastavak rada ombudsmana za BiH biti prebačena sa strana potpisnica na institucije BiH. Dakle, cilj ovoga nacrta zakona jeste da osigura zakonski okvir za funkcioniranje institucije ombudsmana na nivou BiH, pod odgovornošću BiH, nakon 15. decembra, i

Treći razlog koji nikako ne bismo smjeli zanemariti je u činjenici da je Vijeće za implementaciju mira u više navrata, a, također, i na Briselskoj konferenciji, u Deklaraciji, kao neophodan uvjet za prijem BiH u Vijeće Evrope, uvrstilo donošenje Zakona o ombudsmanu BiH, od strane Parlamentarne skupštine BiH i to do kraja septembra 2000. godine, jer će veliki problem nastupiti 15. decembra, kada ne budemo, eventualno, imali ovaj okvir. Ja se nadam da do toga neće doći.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 2.1. Ustava BiH, prema kojoj će BiH i entiteti osigurati najviši stupanj međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda i u tu svrhu će postojati komisija za ljudska prava, kako to predviđa Aneks 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

Zatim, u članu 4.4.a. Ustava BiH, prema kojem će Parlamentarna skupština BiH biti odgovorna za donošenje zakona potrebnih za provedbu odluka Predsjedništva BiH ili za izvršavanje odgovornosti Parlamentarne skupštine BiH po ovom ustavu.

Treći oslonac je član 14. Aneksa 6. koji sam već citirala. Kao što vam je poznato, Ustavna komisija je na svom zasjedanju od 22. juna, a, također, i danas, potvrdila da postoji zakonski osnov, ustavni osnov za donošenje ovog zakona.

Načela na kojima se zasniva ovaj zakon su ukratko sljedeća. U vrijeme kada je donošen, zaključivan Dejtonski sporazum i Aneks 6, znate da nije bilo ombudsmana u drugom entitetu, odnosno u RS, nego je postojao samo ombudsman u Federaciji BiH, međutim, ni on nije tretiran Aneksom 6. Danas imamo situaciju da imamo institucije ombudsman na tri nova, a, također, i situaciju da taj odnos između njih uopće nije uređen. Namjera ovog zakona je da ombudsman BiH bude centralna institucija ombudsman i koordinirajuća.

Zamišljeno je, također, da ulogu ombudsmana vrše tri osobe. U članu 5., kao što ste mogli vidjeti, precizno su navedene nadležnosti ombudsman, to su, dakle, slučajevi kada imamo predmet koji se odnosi na bilo koju instituciju, organ vlasti ili ustanovu BiH, kada se predmet isto odnosi na instituciju, organ vlasti ili ustanovu entiteta i na instituciju, organ vlasti, ustanovu BiH, i u isto vrijeme odnosi se na institucije, organe vlasti ili ustanove oba entiteta. U stavu 2., člana 5. predviđena je mogućnost da ombudsman BiH, također, može raditi na predmetima koji se odnose na instituciju, organ vlasti ili službu bilo kojeg entiteta, kad god smatra da je ishod predmeta od posebnog značaja za efikasno uživanje pojedinačnih prava i sloboda u BiH, kao cjelini. Razlog za to je u činjenici da predlagač smatra da je u ovom trenutku neophodno osigurati usaglašenu praksu u cijeloj BiH. Također, prenijeti iskustva ombudsmana BiH i njihovo znanje na ombudsmane u entitetima.

Pretpostavka je da će se ova institucija više koristiti u periodu dok traje prijelazni ombudsman, a sve manje kako bude vrijeme odmicalo i kako se budemo navikavali na instituciju ombudsmana.

Također, predviđeno je u članovima 6. i 14. da ombudsman BiH iznese pojedine predmete pred najviše sudske organe nadležne za povrede ljudskih prava. U ovom trenutku, to je Dom za ljudska prava i u nekim slučajevima Ustavni sud BiH.

Pored toga, dakle, već sam spomenula da je u odnosu na Aneks 6. i pravila procedure ombudsman, ono što je relevantno ovdje istaći, činjenica da će u prijelaznom periodu od tri godine, prema ovom zakonskom okviru, postojati i prijelazni ombudsman, koji će, također, biti stranac i neće biti niti iz jedne države koja graniči sa BiH. Prijedlog predlagača je da se sadašnji član 45., koji je, moramo priznati, poprilično nejasan, zamijeni članom, odnosno, odredbom o stupanju na snagu i da glasi „ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja, od dana njegovog objavljivanja u Službenom glasniku BiH“. Ja se nadam da je ovo dovoljno za uvod, a ukoliko bude trebalo dati odgovore, ja sam tu. Zahvaljujem.

HALID GENJAC

Hvala, dajem riječ gospodinu Franku Ortonu, ombudsmanu za BiH.

FRANK ORTON

Gospodine predsjedniče, cijenjeni članovi Doma. Velika mi je čast što mogu da vam se obratim, po prvi put. Veoma sam zahvalan što mi je data mogućnost da sa vama podijelim svoje mišljenje i zabrinutosti u vezi sa zakonom kojim će biti regulisani moji naponi i naponi moje institucije u promovisanju vladavine prava i zaštite ljudskih prava u predstojećim godinama. Vjerujem da vam je jasno da je odluka koju ćete danas donijeti od izuzetnog značaja za moju instituciju i mogućnost ove institucije da bude u službi običnih ljudi ove zemlje, kao i u službi vas, kao njihovih izabranih predstavnika. Moje mišljenje, kao švedskog sudije i ombudsmana u periodu od šest godina, sa određenim evropskim i, inače, međunarodnim iskustvom u ovoj oblasti, je, dakle, da je ovaj nacrt predložen od strane Venecijanske komisije i Vijeća Evrope odličan i da će obezbijediti ovoj zemlji zakon, koji je u skladu sa onima koji postoje u već oko sto drugih zemalja, u kojima je ova prava demokratska

institucija već uspostavljena. Istina je da ne postoji ništa što se ne može poboljšati, ali prezentovani tekst je vrijedan vaše iskrene podrške, s tim da se moguća poboljšanja naprave u svjetlu iskustva dobijenog iz primjene postojećeg, a da se u ovoj fazi ne ugrozi nastavak funkcionisanja institucije, zasnovane na ničemu drugom, osim na veoma dobrom domaćem zakonu, usvojenog od strane nadležnog domaćeg parlamenta.

Možda bi bilo vrijedno podsjetiti da nije lako poboljšati zakon poput ovoga bez dobrog i temeljitog poznavanja iskustva koncepta ombudsman, nečega što uvijek manjka u zemljama u kojima je ovakva institucija tek uspostavljena ili funkcionise tek nekoliko godina. Ubijeden sam da bi usvajanje ovog zakona, u ovom trenutku, bilo pozdravljeno od svih evropskih zemalja koje bi bile sretne da prime BiH u porodicu evropskih zemalja. Nadalje, takav korak u promovisanju vladavine prava i zaštiti ljudskih prava pomno prati tzv. tržište. Strani ulagači će i dalje oklijevati da uključe sebe i svoj novac u zemlje u kojima kršenje ugovora nije na vrijeme i efikasno sankcionisano i u kojima se uslovi ne mogu razumno ocijeniti kao atmosfera poštivanja ljudskih prava. Stoga se iskreno nadam da ćete vi, cijenjeni članovi Doma, danas usvojiti ili promovisati usvajanje ovog zakona i da ćete to uraditi bez nekih značajnih izmjena. Puno vam hvala. Oprostite, samo da vas obavijestim da je ova izjava koju je gospodin Orton sada dao dostupna na engleskom kao i na sva tri lokalna jezika, pa će biti distribuisano kasnije.

HALID GENJAC

Hvala. Distribuirano je, poslanici su dobili tekst izjave u pismenoj formi. Zahvaljujem. Za raspravu se javio gospodin Kadić, a neka se pripremi gospodin Spahić.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, prvo želim da kažem ono što je gospođa Paravlić već rekla, a to je da je Ustavna komisija razmatrala ovaj nacrt zakona i da je konstatirala da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona.

Drugo, kao zastupnik u ovom domu, želim da pozdravim donošenje ovog zakona i da izrazim žaljenje što nismo uspjeli danas da ga iz forme nacrta pretvorimo u formu prijedloga, odnosno da ga završimo po ubrzanoj proceduri, s obzirom na potrebu da zaštitimo ljudska prava, odnosno unaprijedimo zaštitu ljudskih prava u BiH, a s druge strane, da odgovorimo obavezama koje su pred nas postavljene od strane i Dejtonskog sporazuma i prijema u Vijeće Evrope.

Međutim, ono što možda nije stvar koja će se posebno svidjeti, moje reagiranje na član 8. ovog zakona, koji kaže da će instituciju ombudsman sačinjavati tri osobe. Naime, Ustav BiH zaista je Ustav koji je jedna složena ustavnopravna kategorija i u ovom pogledu ja bih želio da ukažem na sljedeći problem. Naime, svojevremeno, kada sam imao kontakte u vezi sa mogućnošću da ja, kao poslanik, budem predlagač ovog zakona, moram reći da nisam se mogao složiti sa onima koji su u ime Venecijanske komisije razgovarali o mogućem predlaganju upravo na ovoj tački. Naime, ja sam predlagao da instituciju ombudsman čine ili jedna ili četiri osobe, jer mi se čini da ovo insistiranje na tri člana, odnosno tri osobe, kao institucija

ombudsmana u BiH, neodoljivo podsjeća na etnički i isključivo etnički pristup u ovoj važnoj tački koja, izričito se navodi, stoji na stajalištu zaštite temeljnih ljudskih prava pravnih i fizičkih osoba.

U tom kontekstu, a s obzirom na činjenicu da bismo morali unaprijediti zaštitu ljudskih prava i izvan, i prelazeći etničke granice, kao što čak u ovom članu 8. se izričito kaže, smatrao sam da sama formulacija od tri ombudsmana može neodoljivo da podsjeća na dominaciju etničkog principa u pogledu zaštite individualnih ljudskih prava u BiH i u tom pogledu mislio sam da trebamo napraviti korak naprijed u ovom kontekstu, predlažući neko drugo rješenje.

Moram reći, također, da sam u tom kontekstu posebno razočaran mišljenjem nadležnog ministra gospodina Gligorića, koji u svom mišljenju i pismu upućenom ovdje, traži da se institucija ombudsman, bez obzira što u originalnom tekstu osnovnog zakona nije tako napisano, definira kao institucija etničkog karaktera, s tim da svaki od tri ombudsmana bude predstavnik, odnosno pripadnik jednog od konstitutivnih naroda u BiH. Ono na što sam ja upozoravao u razgovorima sa Venecijanskom komisijom desilo se ovdje u pismu ministra iz Vijeća ministara BiH i u tom pogledu, čini mi se da bi, prihvatanje koncepta od tri ombudsman, definirano čak i po nekom etničkom kriteriju, bila neka vrsta cementiranja etničkog individualnog prava, što mislim da bismo trebali da napuštamo, i ljudska prava i temeljne slobode bismo konačno morali individualizirano posmatrati i u tom kontekstu nuditi i mogućnost broja ombudsmana u ovom zakonu, odnosno, u članu 8. To je moj prijedlog, s obzirom da se radi o Nacrtu zakona. Ovo je moja sugestija predlagaču, da još jednom sa Venecijanskom komisijom, pokuša doći do prijedloga rješenja koji bi mogao da ne upućuje na to da su ovdje ugrožena individualna etnička prava, nego, eventualno, da će ombudsmani štiti ljudska prava pravnih i fizičkih osoba, kako se ovdje navodi u, čini mi se, članu 1. Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

HALID GENJAC

Gospodin Spahić. Je li replika? Gospodine Spahiću, budite ljubazni.

IBRAHIM SPAHIĆ

Hoću, gospođa Perkanović.

HALID GENJAC

Ovdje se može ukazati na pogrešan citat u diskusiji i može se tražiti objašnjenje nečega što je u diskusiji poslanik rekao, to dvoje možemo u roku tri minute uraditi.

MARA PERKANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici, uvaženi gosti, moja primjedba je upućena na diskusiju gospodina Kadića, kad se odnosi na prevazilaženje nacionalne pripadnosti, po pitanju reakcije na izjavu, odnosno tekst gospodina ministra Gligorića, gdje je on tražio pripadnost naroda. Gospodine Kadiću, napomenut

ću samo da Vaše tumačenje krši već jedno osnovno ljudsko pravo, pripadnosti jednoj etničkoj skupini. S obzirom da je BiH država tri konstitutivna naroda, ta tri konstitutivna naroda imaju pravo da budu zastupljeni na svim nivoima, institucijama BiH. Prema tome, odnoseći se tako prema ovome, Vi kršite osnovna ljudska prava pripadnosti etničkim skupinama i pravo tih etničkih skupina da budu zastupljeni na nivou zakona i institucija BiH.

HALID GENJAC

Hvala. Ovdje se radi o neslaganju sa diskusijom, a to se raspravlja prijavom za diskusiju. Intervencija, u smislu prekorednog dobijanja riječi, može samo dva pitanja, ili tražiti korekciju citata, ili tražiti objašnjenje nečega što je poslanik rekao pa nije jasno. Molim vas da vodite računa o tome. Gospodin Kadić.

RASIM KADIĆ

Ja nisam pomenuo ničije ime, gospođa Perkanović je pomenula moje, zato moram da reagiram. Naime, mislim da neki ljudi čuju ono što im odjekuje, a ne ono što sam rekao. Ja sam vrlo precizno iznio stav da mi se činilo da je u Prijedlogu zakona o ombudsmanu, trebalo ići ka principu koji neće podsjećati na etničku strukturu ombudsmana, a koja se neodoljivo vidi iz činjenice da je predloženo da budu tri ombudsmana za BiH, kao i činjenice da ministar u Vijeću ministara BiH predlaže da oni imaju isključivo etnički karakter. Mogućnost da imamo jednog ombudsmana, sa zamjenicima, ili da imamo četiri ombudsmana bi ukazivala nešto drugo, šire tumačenje temeljnih ljudskih prava i zaštite individualnih prava i sloboda građana BiH i ona ne negira nacionalnu pripadnost ombudsmana koji će biti izabran.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Spahić.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, gospodine Orton, želio bih da kažem da smatram da je ovo vjerovatno najznačajniji zakon, ukoliko uspije da prođe proceduru u našem parlamentu, koji mi usvajamo i vjerujem da će doći, ipak, do jedne saglasnosti i garancija ovog doma da ovaj suštinski zakon za promjenu odnosa u BiH, ali zaista suštinske promjene u vezi sa formiranjem vladavine prava i zaštite ljudskih prava narednih godina, bude jedan zakon na koji se možemo svi osloniti, svaki građanin BiH, svaki državljanin i to je prva stvar koju želim reći povodom rasprave o Nacrtu ovog zakona.

Druga stvar koju bih želio reći u povodu rasprave o Nacrtu ovog zakona jeste da iskustvo koje smo imali i do sada sa ombudsmanima u BiH, potpuno pozitivno iskustvo, i da je to temelj jednog iskustva građana BiH sa ovom institucijom na čemu ja želim da insistiram zbog toga što smatram da je bila prilika za građane BiH proteklih godina da provjere važnost i značenje ove institucije.

Treće što želim reći jeste da ugled i izbor ličnosti koje preuzimaju odgovorne funkcije budu na temelju zakona koji mi usvajamo. Ombudsman BiH jeste, zapravo,

početak vladavine zakona, koji bi, uistinu, trebao za nas da znači ne samo činjenicu da smo zemlja koja pruža pune garancije, nego smo i zemlja koja donosi zakone, koja je u stanju da sankcionira, unutar jednog zakona, ono što standardima svijeta i standardima svakog čovjeka pojedinačno ne odgovara i tu se, zapravo, ta globalizacija, na neki način i prava i pravnih sistema poistovjećuje sa interesima svakog čovjeka i zbog toga je važna ta institucija. Ona nije važna zbog toga što je važna samo za tržište, važna za povrijeđeno pravo nekog čovjeka, neke obitelji, neke zajednice, ona je važna u tome što izjednačava, u suštini, ljude u Evropi, posebno, ali i u svijetu u cjelini, sa afirmacijom institucije u jednakom pravu. Ovo je ono što je, u stvari, stvarna primjena Univerzalne deklaracije o pravima čovjeka i Evropske konvencije. Zašto sam ja želio na ove tri stvari da insistiram? Zato što ćemo odmah nakon ove rasprave upasti u jednu zamku, ukoliko ne prihvatimo činjenicu da bilo kakva diskusija o ekonomiji, o socijalnim pravima, o etničkim pravima, itd., o religijskim pravima, polnim pravima, potpuno urušava svaki smisao te diskusije, ako mi ne damo suštinsku podršku ovom zakonu, jer svaka diskusija mora početi od toga da je jedini, osnovni zadatak ove skupštine donošenje zakona na dobrobit ljudi, na dobrobit svakog građanina. Sada bih želio reći nešto u povodu amandmana koje sam imao prilike pročitati, pošto je opšta rasprava, ne bih se želio poslije uključivati, da ne bih pravio probleme.

Prvo, dobio sam informaciju da ovdje ima jedno šest amandmana gospodina Mirka Banjca, poslanika i tim povodom želim reći sljedeće. Smatram da je zakon u nacrtu i kako je dato obrazloženje od strane predlagača, sasvim dobar osnov da se taj tekst stavi u daljnju proceduru do prijedloga i da mu damo garancije da nećemo staviti nikakvu prepreku u amandmanima koja bi onemogućila ovu raspravu. Rekao je gospodin Kadić sljedeće: “Povodom amandmana 4., u članu 8., stav 1., treba da glasi, gospodin Banjac ponavlja, faktički, stav koji je iznio gospodin Gligorić kao ministar u Vijeću ministara BiH. On definira iz Nacrta zakona nacionalnu poziciju Bošnjaka, Srba i Hrvata, koji bi trebali činiti tu instituciju, ova tri ombudsmana.

Ja mislim da ja koji sam predložio Zakon o zaštiti manjina u BiH, mogu isto tako da kažem da ukoliko bismo mi na ovaj način dovodili u pitanje ono o čemu sam govorio, o zakonu koji mora biti jednak za sve, mogu da kažem sa punim pravom, a da vi dobro to primite, da ne primite to sa nekim otporom, nego da primite jednako dobro kao i, recimo, razmišljanje i amandmane koje smo dobili od gospodina Banjca ili prijedlog, načelni, gospodina Gligorića. Ja bih mogao reći, recimo, da bi moj amandman, u tom slučaju, mogao biti kao kontraamandman, da ne bismo dovodili to u pitanje.

HALID GENJAC

Gospodine Spahiću, samo jedan trenutak, molim Vas. Član 95., tačka 1., rasprava u Domu početak će prvim čitanjem, to je ovo koje se tiče neophodnosti i načela na kojima je prijedlog zakona utemeljen, prema izvješću komisije. Rasprava o člancima početak će ako Dom tako odluči, tj. ako se proglasi.

IBRAHIM SPAHIĆ

Pošto sam ja, u načelu, potpuno saglasan sa nacrtom zakona, ukoliko se otvori debata o nacionalnoj strukturi, također, kandidiram jedan amandman koji se tiče Roma, Jevreja i Vlaha.

HALID GENJAC

Hvala. Sljedeći se prijavio gospodin Deretić, a neka se pripremi gospođa Perkanović.

MIODRAG DERETIĆ

Pa kada je u pitanju Nacrt zakona o ombudsmanu BiH, onda moram reći, evo, iz svog ličnog iskustva, s obzirom da, zaista, u svojoj praksi imam, da ne kažem svakodnevno, kontakte sa kancelarijama ombudsmana i mogu da kažem sa dosta primjera da, nažalost, ja sam puno više očekivao od ove institucije, nego što je ona do sad dala. Zašto to kažem? Ispostavilo se već da su ove kancelarije strahovito pretrpane, postupci strahovito dugo traju, s jedne strane, ali to normalno ne znači da se ne treba ispoštovati Aneks 6. Dejtonskog sporazuma, dakle, onaj dio koji govori o ljudskim pravima i koji govori o Komisiji o ljudskim pravima koja se sastoji iz vijeća i iz ombudsmana, radi se o dvije institucije, Vijeću za ljudska prava i Ombudsmanu. Nažalost, ovdje već sada čujemo, i imamo priliku, u stvari, već smo imali priliku da čujemo određena razmišljanja povodom strukture ombudsmana, kao da se namjerno i svjesno žele zaboraviti neke objektivne činjenice i okolnosti koje su dominantne i koje će biti dominantne još dugo, dugo vremena, nažalost, a to je, u stvari, upravo ono što se dešavalo '92. godine na ovim prostorima i, nažalost, moram reći još jednu stvar, opstrukcije na svim stranama, dakle, kada su u pitanju pojedine institucije koje djeluju na teritoriji pod kontrolom jednog, drugog i trećeg konstitutivnog naroda, dakle, govorim o institucijama. Uglavnom danas tako rade da opstruišu maksimalno sve što se može opstruisati. U tom kontekstu prijedlog, a ja sam, također, dodao, isto sam predao jedan amandman koji se odnosi na član 8. gdje sam bio još puno precizniji, upravo imajući u vidu ovo o čemu ja sad pričam, da institucije ombudsmana sačinjavaju tri lica, ali ne samo iz reda bošnjačkog i reda hrvatskog naroda, nego iz reda srpskog naroda, ali da taj bude predstavnik iz RS. Dakle, u tom kontekstu će biti i moj amandman na ovaj nacrt zakona. Još ću reći samo još jednu stvar kad govorim o ovim strahovitim opstrukcijama. Opstrukcije su najviše izražene pred komisijama za izbjegla i raseljena lica, pred redovnim sudovima, ovdje mislim, dakle, sudovima koji uveliko rješavaju pojedine prijedloge građana, gdje se traži izdavanje privremenih mjera kojim se onemogućuje vraćanje tuđe imovine.

Dakle, ovo je posebno izraženo u sudovima u Federaciji BiH, u RS isto toga ima, samo se radi na drugačiji način i zato kažem da mi ne možemo preko noći, znate, samo da bismo udovoljili jednom zahtjevu, donijeli jedan zakonski propis, sa obrazloženjem da ćemo na taj način brže biti primljeni u Savjet Evrope, a jednostavno žmireći i ne imajući u vidu objektivne okolnosti i objektivno stanje u kojem se mi nalazimo. U tom kontekstu, ja sam i kao član komisije bio prisutan danas, gdje je bio i gospodin Orton, mislim da se tako preziva, koji strahovito ima iskustva, potiče iz zemlje gdje je ova institucija prvi put i ustrojena i zaista se sigurno radi o jednom respektabilnom čovjeku. Međutim, ne možemo ići grlom u jagode. Naime, na toj

komisiji danas ja sam prvi put čuo, jeste, mi smo ograničeni sa vremenom, došli smo u cajtnot s vremenom, ali nisam za to da se po svaku cijenu, evo, i tim ću završiti, da se po svaku cijenu, jer danas je bio prijedlog, da se odmah ide sa prijedlogom ovdje pred Predstavničko vijeće, mislim da se radi o materiji koja se dobro mora prostudirati i, na kraju krajeva, s obzirom da smo ograničeni vremenom, tu su predsjedavajući, pa ako bude potrebno, imamo mi još vremena do izbora, možemo se naći i raspravljati o ovome i normalno taj zakon u krajnjem slučaju donijeti. Ali, kažem, ne po svaku cijenu.

HALID GENJAC

Hvala. Gospođa Perkanović, a neka se pripremi gospodin Baković. Izvinjavam se, gospođu Perkanović. Poslanici su prisutni ili u dvorani ili su otišli možda na kafu neki. Budite spremni da duže radimo večeras, molim vas i da ovaj dnevni red iscrpimo. Prema tome, moguća je pauza da se malo odmorimo, da se osvježimo, ali imajte u vidu potrebu i našu namjeru da ovaj dnevni red iscrpimo i da imamo dovoljan broj poslanika za potrebe glasanja, da imamo kvorum.

MARA PERKANOVIĆ

Ovo je mimo moje diskusije. Moram da priznam da je ovo vrlo neozbiljan skup i ako će ovako Parlamentarna skupština BiH da dalje radi, to ukazuje na ozbiljnost, koliko se gospoda zalaže za tu istu BiH i ovo je jedna vrsta opstrukcije, jedna vrsta nerada. Ja se ne slažem da neko može, za vrijeme dok traje skupština, sjediti po hodnicima ili odlaziti ne znam koje kuda. Nisam za to da mi trpimo, koji smo tu da bismo nešto odradili, da bismo završili ovu skupštinu, da trpimo one koji tako se ponašaju neozbiljno, a ovdje se za govornicom mnogi od njih zaklinju u BiH i ozbiljnost rada i kritikuju druge za njihov rad, odnosno nerad. Ako dozvoljavate da diskutujem, ovo već nema kvoruma, ja bih diskutovala o Zakonu.

HALID GENJAC

Molim vas, mi možemo, može se rasprava voditi bez uslova da je kvorum prisutan, za izjašnjavanje je kvorum potreban. Međutim, ako hoćemo da budemo dosljedni, mi u ovom trenutku možemo napraviti kraću pauzu, da se osvježimo i da poslanici zauzmu svoja mjesta i da nastavimo raspravu uz kvorum. Deset minuta pauze.

MARA PERKANOVIĆ

Gospodine Genjac, poštujući ljude koji odavde žive više od 500 km i koji večeras trebaju da putuju kući, mislim da nije u redu da se tako odnosi prema tim ljudima. Mora biti poštovanja prema svakom poslaniku.

HALID GENJAC

Mi možemo pozvati poslanike, možemo 5 – 10 minuta da se odmorimo, da kafu popijemo, pet ili deset minuta neće ništa promijeniti u odlasku poslanika odavde. Evo, u ovom trenutku imamo još jednog poslanika. Imaju ljudi i fiziološke potrebe.

Sad trenutno imamo kvorum. Nastavite, molim Vas. Suada je došla, ima 22. Imamo kvorum, nastavite.

MARA PERKANOVIĆ

Dame i gospodo, poštujući Dejtonski sporazum i poštujući donošenje Zakona o ombudsmanu, ja se zalažem da se taj zakon donese, ali se zalažem za to da taj zakon bude zadovoljavajući i da bude garant poštivanja ljudskih prava na prostorima BiH. Ne slažem se s tim da taj zakon može već u osnovi svoje izrade kršiti osnovna ljudska prava u BiH. Ovdje ima nekih uredbi koje se meni, u prvom momentu, ne samo da čine, nego ukazuju da sam zakon narušava ljudska prava.

Primjera radi, član 9. kaže tri ombudsmana će imenovati Zastupnički dom dvotrećinskom većinom svakog doma i na osnovu zajedničkog prijedloga Predsjedništva BiH. Gospodo, BiH je država dva ravnopravna entiteta, tako se tvrdi, ali je u osnovi, u sastavu Predstavničkog doma, neravnopravan odnos, jer je RS u odnosu na Federaciju BiH zastupljena 1 na prema 2. 14 poslanika iz RS i 28 poslanika iz Federacije BiH. Tu već postoji neravnopravan odnos. Koristeći koncept dvotrećinske većine u startu smo prekršili pravo te jedne trećine iz RS da ostvari bilo koje pravo. Znači, već ima dvije trećine koje su osigurane. Molim vas, u kontekstu toga, predlažem da se ta dvotrećinska većina odnosi na entitetsku dvotrećinsku većinu. To isto se odnosi na član 12. kad je u pitanju razrješavanje članova ombudsmana i predlažem da se ista formula primijeni na tu tačku 12., da bi smo dobili zakon koji će garantovati, zaista garantovati, a ne samo proklamovati ljudska prava, tražim da ovaj zakon bude donesen tako da već unaprijed zaštiti i onemogućiti bilo kakvu mogućnost kršenja ljudskih prava. Hvala.

MIRKO BAKOVIĆ

Dame i gospodo, meni je jako drago što je ova, tako reći, tema, došla na dnevni red. Imao sam iskustva i surađivao sam sa ombudsmanima i to sa onim koji su predstavljali Bošnjake, sa onim ombudsmanima koji su predstavljali Hrvate, Srbe također. Moje iskustvo u vezi s tim je, mogu reći, pozitivno i mislim da su ombudsmani mnogo toga pozitivnog i dobrog uradili u BiH, ali, također, bih zamijetio to da su oni često bili volens-nolens u službi jedne određene politike, i da su često znali se upregnuti u to bez mjere i razine stvari. Često sam govorio da bi trebalo vraćanje prognanika, vraćanje stanova, rješavati na prostorima istodobno, na prostorima Federacije BiH, pa pak i BiH. Međutim, radilo se većinom ciljano na određene prostore i što nije bilo u redu, ne znam jesu li oni mogli ili nisu mogli da te trendove zaustave ili da ih mijenjaju, ali, u stvari, tako je bilo. Mislim da i danas nije kasno da se u tom pogledu nešto uradi. Koliko znam, hrvatski prognanici u nepoželjnom broju se vraćaju na prostore bilo RS, bilo Federacije, gdje je, tako reći, u većinskom smislu, u dominantnom smislu bošnjačka vlast i mislim da bi se te stvari morale ispravljati i da bi tu ombudsmani morali pokazati svoju moć i svoju inicijativu. Ali, kažem i ponavljam, podvlačim opet, sve u svemu, misija ombudsmana bila je pozitivna, ne samo da je bila nego ona to i jeste. Međutim, što me je ponukalo da izađem sada nešto govoriti. Već u nekim razmišljanjima o djelovanju i uobličavanju prava i pravne slike na prostorima BiH, uočavaju se neki momenti. Meni se čini da se provlači neka težnja, neki stav, po mom mišljenju treba taj stav posuditi, da se uvijek apostrofiraju neka individualna građanska prava. Mislim da i to treba zastupiti, ali da

se uvijek ona konstitutivna, etnička, nacionalna prava marginaliziraju ili da se dovedu uvijek u neki drugi plan. Mislim da je to štetno. Bez etničkih prava, bez nacionalnih prava, u izričitom smislu, apostrofiranom smislu, nema ljudskih prava u punoj mjeri, jer ako jedan narod izgubi konstitutivna prava, etnička prava, nacionalna prava, i ako sve bude to umiješano u neka nazovi građanska prava, on je već dobrim dijelom izgubljen, jer etnička prava i ljudska prava uzajamno su povezana i prožimaju se. Jedan narod ne može ostvariti ni svoje individualna ni ljudska prava ako nema etničkih i konstitutivnih prava. Prema tome, ne znam zašto nam se uvijek nameće to i da se moramo vječno boriti protiv toga.

Ja znam da narodi u BiH, tri osnovna, tako reći, elementarna naroda, ako ne budu imali svoja posebna prava u političkom smislu, u kulturnom smislu, vjerskom smislu, itd., njihova ljudska, individualna prava jesu apstrakcija. Ne postoje neka prava, ljudska prava, sama po sebi, nego postoje kao nacionalna, kao etnička prava i ne znam zašto se provlače uvijek neki naumi da se ta prava kao takva ili derogiraju ili da se stave u neki drugi plan. Jer, što je država? Nije država izmišljotina, nije ni država parodija nečega, nije to neka sintagma za predmet jezičarima da bi je obrađivali, nego država je moralni univerzum. To je najviša manifestacija svjetskog, ljudskog duha. Prema tome, zašto težimo da imamo državu? Da bismo imali jedan okvir, da bismo mogli u njoj, tako reći, sve ostvariti, a narod ili narodi koji nemaju državu, oni jednostavno nemaju ništa. Nemaju ni ljudskih ni individualnih ni nekih nacionalnih prava. Prema tome, kažem, kad se razmatra ovaj zakon, a ovaj zakon nije ništa drugo nego pravna supstanca, onda mora da se ovo uzme u obzir, jer mi ne rješavamo pitanje BiH samo danas i sutra, nego mora se rješavati pitanje danas i ovdje BiH kroz stoljeća. Jer, ako se sada udare temelji, onda znači kroz stoljeća nešto će biti sigurno. Toliko hvala.

HALID GENJAC

Ovaj sok i ova kahva je od mene, da znate, Rasime. Sljedeći je gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Evo, vidite koliko su Srbi ugroženi, ne mogu dobiti ni soka od predsjedavajućeg i to su ljudska prava. Molim vas, ja bih htio da kažem samo nekoliko stvari, čekajte, vi niste predviđeni. Dame i gospodo poslanici, prvo želim da kažem nešto što se iz sjednice u sjednicu ponavlja i namjerno se prešućuje kao da se ništa ne događa. Izvjestan broj gospode gostuje ovdje, ponekad nas i uvrijedi i ponešto kaže, a onda ode kad god hoće, vrati se kad hoće, a jedni ne dolaze gotovo nikad i ja znam te koji ne dolaze i ja to brižljivo pišem, da vidim dokle će te međunarodne institucije, koje kažu da nam pomažu, kritikovati one koji sjede i predlažu, pa možda nekad i pogrešno, ali predlažu, znači, učestvuju, a one koji ne dolaze, uglavnom se oni hvale kako imaju međunarodnu podršku, a nikad ne dolaze, pa se ja pitam je li bolje dolaziti ili ne dolaziti. Izgleda da je bolje ne dolaziti. E, vidite, gospodo, ja to sebi ne mogu dozvoliti da budem ikebana, jer ja to nisam. Želim da učestvujem, da sa vama zajedno komentarišem, da se dogovaramo, da razmjenjujemo argumente i da na taj način doprinosim, ako to treba, a očito da je upitno koliko treba.

Kad je riječ o zakonu, prvo što meni smeta, to je što lomimo svi jezike izgovarajući ovu riječ. Zar ne znamo naći jednu riječ koja bi bila srpska, hrvatska, bošnjačka ili, ne znam koja, ali da bi bila naša riječ.

HALID GENJAC

Bosanska.

MIRKO BANJAC

Evo, vidiš, bosanska, a ja ću se truditi, vjerujte, da se večeras, kad vidim kako se ljudi muče da kažu ombudsman, pa ombudsman, pa ovaj, pa onaj, pa vidim, daj da pomognem ljudima da slomimo taj jezik ili ne znam šta je. Ja bih istinski želio, bez imalo pretjerivanja, da počnemo da izbjegavamo tuđice, a da pokušavamo nalaziti riječi koje bolje razumijemo. To vi ostavite za sebe.

Kad je u pitanju konkretno zakon. Želio bih da predložim predlagaču da razmisli da mi imamo entitetske zakone o ombudsmanu, dakle, da imamo institucije na nivou entiteta i da se to uvažava.

Drugo, također, želio bih da se u ovom zakonu sasvim precizno nadležnosti ne isprepliću sa nadležnostima ombudsmana u entitetima, jer za to nema potrebe.

Drugo, želio bih, također, da se, znači, kod toga uzimaju u obzir one nadležnosti koje su već entitetskim zakonima date entitetskim ombudsmanima, ali, također, predlažem još nešto. Da se regulišu pitanja ovim zakonom koja će se zajednički rješavati na nivou BiH, kao cjeline, ali tako da se postojeća tri lica koja će biti ombudsmani, kod čijeg izbora treba uvažavati princip pariteta, ja to iskreno mislim, bez obzira šta misle drugi. Nisu vremena takva, ako hoćemo graditi povjerenje i suživot, ono se ovoga momenta, po meni, može graditi samo preko konsenzusa, pariteta i usaglašavanja, dogovaranja, zbog toga ja to mislim, a ne zbog Roma, kako kaže moj uvaženi kolega ili nekog drugog, mada nikad ništa nisam imao protiv ni Roma ni bilo kog drugog naroda i apsolutno prihvatam da se uvažava to, ali trebalo bi formirati jedno tijelo na nivou BiH koje bi rješavalo ta pitanja od zajedničkog interesa, to bi bio Kolegijum ombudsmana, koji bi sačinjavala tri ombudsmana i dva entitetska i oni bi rješavali ta pitanja. Zašto, gospodo? Zbog toga što smo mi specifična državna zajednica i to treba da svi shvate koji nama hoće istinski da pomognu. Ta naša specifičnost proizilazi iz našeg ustrojstva ustavnog, proizilazi iz naše neposredne prošlosti, koja je takva kakva je, i ja bih molio da ne stvaramo možda sada nekakve prevelike korake koji mogu uz našu dobru namjeru propasti. Ja bih htio da ti koraci prema suživotu, prema povjerenju idu ne stvarajući novo nepovjerenje, nego stvarajući dio po dio povjerenje koje će se umnožavati ako Bog da na ovim prostorima.

Dakle, tako bih želio da se podijele nadležnosti, decidno postave i ono što bi se na nivou BiH radilo i da taj dio posla rješava kolegijum ombudsmana koji bi sačinjavala 3+2. Dalje, taj bi organ, po onome kako ja to mislim, trebao da svoje odluke donosi konsenzusom, ili, u najgorem slučaju, dvotrećinskom većinom, jer u ovakvom sastavu postoje razlozi za jedno i drugo. To je to.

Drugo, ima jedan problem. On nije slučajan u ovom zakonu, bar ja mislim, jer vjerujem da su oni koji su pravili ovaj zakon, vjerujem u njihovo pravno obrazovanje, cijenim ga, ali su napravili jednu ozbiljnu ustavnu grešku, a to je, nije to onog tipa kako je uvažena kolegica Perkanović rekla. Tri ombudsmana će se imenovati dvotrećinskom većinom svakog doma. Draga moja gospodo i cijenjene kolegice i kolege, vi znate da u Ustavu postoje samo dva pitanja koja se rješavaju dvotrećinskom većinom, a sve druge odluke se zna kako se donose. Ta dva slučaja u Ustavu su promjene Ustava i Poslovnika, pa smo i kod Poslovnika našli konsenzus da ne bude dvotrećinskom većinom, da jedni drugima ne namećemo, dakle, nisam siguran, dragi prijatelji koji su radili ovaj zakon da su slučajno pogriješili ustavnu normu u članu 9. stav 1., i upravo zbog zaštite ljudskih prava, zbog zaštite entitetskih prava, predlažem da se dobro razmisli ne samo na ovom članu 9., nego na onom što sam govorio u načelu, a što je sadržano, da ja ne spominjem amandmane. Amandmani nisu. Ovo nije faza amandmana, nego faza prvog čitanja. Kad dođe do amandmana, ja sam spreman i voljan diskutovati o svakom amandmanu, zašto ga predlažem, gdje mu je osnova kod prijedloga i zašto je to poboljšanje, a naravno da sam spreman mijenjati mišljenje na temelju argumenata, apsolutno sam spreman. Hvala vam lijepa.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Poštovani predsjedniče, kolegice i kolege, prvo bih željela iskreno da zaželim dobrodošlicu gospodinu Franku Ortonu koji je zamijenio gospođu Gretu Haver, nažalost, nisam bila na zadnjoj sesiji i ne znam da li smo ispratili gospođu Haver onako kako je to ona zaslužila, ali, evo, sada imamo samo gospodina Ortona koji će nam sigurno pomoći u radu oko ovog važnog zakona.

Ne bih željela da dugo dociram, u stvari, uopšte da dociram, koliko je važno u ovom momentu u cijelom svijetu respekt ljudskih prava i poštivanje zakona, kao i pluralizam parlamentarni, jer su to tri osnovna principa na kojima počivaju sve civilizirane zemlje zapadne Evrope, a koje su evidentno i funkcionirajuće i samoodržive, dakle, imaju one attribute koje želimo i sami uskoro postići.

Kolika je važnost poštivanja ljudskih prava i posebno institucija ombudsmana je i činjenica da lani, u septembru, a, evo, kolega Dokić će sigurno potvrditi ovo što ću reći, možda najbliže smo bili prijemu u Savjet Evrope, ali po izvještavanju našeg izvjestioca o ljudskim pravima, gospođe Gedelbrum, koja je podnijela izvještaj u Ohridu i koja nam je dala po tom pitanju negativnu ocjenu, jer nismo imali u jednom entitetu takvu instituciju, bili smo ponovo pomaknuti i ponovo udaljeni od prijema u Savjet Evrope, a mislim da nam je do toga svima stalo. Koliko sam ja shvatila, ovaj zakon, koji od sveg srca podržavam, isto izražavam žaljenje što danas nije u obliku zakona ovdje predstavljen, u stvari, taj zakon zamjenjuje Aneks 6. Dakle, u Aneksu 6. sve ovo piše, a on je sada pretočen venecijanskim dogovorom u zakon o ombudsmanima i on mijenja jednu vrlo važnu stvar, dakle, prve ombudsmane nama je imenovala međunarodna zajednica, ako donesemo zakon, onda će naš parlament imenovati naše ombudsmane i to valjda prema kriterijumima koje takva jedna osoba mora da ima, a bez obzira na kojem dijelu ove naše zemlje stanuje. Prema tome, to će biti valjda 3 – 4 časna čovjeka koja će zastupati ljudska prava i biti ono što to ovaj zakon od njih očekuje.

Još bih željela reći da ne bi bilo loše da u svom vokabularu ne govorimo da ovdje žive tri naroda, nego da kažemo da ovdje žive najmanje tri naroda. Hvala lijepa.

HILMO NEIMARLIJA

Predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi gosti, naravno, vrijeme je poodmaklo i ne bih vas zamarao, ali nisam siguran da li ćemo imati ponovo priliku da se na ovaj način susretnemo, a osobno nisam spreman da pristanem na određene nedorečenosti ovih današnjih diskusija povodom ovog izuzetno značajnog zakona, čije donošenje, naravno, i sam podržavam i čiju važnost jako cijenim. Naime, pošto se puno govorilo o ljudskim pravima i u ovim razgovorima, bojim se da su se miješala različita određenja i ljudskih prava i nečega što bi trebalo da bude osnovni, odnosno opredjeljujući sadržaj ovog zakona, dozvolite mi samo da vas podsjetim, u najboljoj namjeri, bez želje da sa bilo kojim od kolega poslanika polemiziram, doista, nije vrijeme, umorili smo se. Razlog ili motiv ovog mog izlaska je naša želja i spremnost koju smo bezbroj puta ovdje iskazali da uđemo u te evropske institucionalne okvire, da budemo u evropskim integracijama. E ako to hoćemo, molim vas, onda bi bio red da, kao poslanici, ne mogu kao poslanik pristati na ovaku jednu neodređenost u korištenju ove kategorije ljudskih prava. Da znamo da Evropa pretpostavlja tri razine i da, u tom smislu, zapravo govorim da se odredimo i prema sadržaju ovog zakona. Priznanja, što je za ovaj zakon jako značajno, prvo je priznanje čovjeka kao osobe, kao ličnosti, osobe koja ne prenosi ni na koga nijedno svoje pravo. Ja, kao Hilmo Neimarlija, imam pravo, po evropskim standardima, da budem Hilmo Neimarlija i da zato, poštujući zakone, očekujem priznanje gdje god sam, recimo, na prostoru BiH. Pravo koje ni na koga ne prenosim, to je moje osobno, lično pravo i to je elementarno ljudsko pravo, tek poslije toga dolazi građansko pravo koje ja, kao građanin i državljanin BiH, hoću da imam i uz to, naravno, ide i moje etničko pravo koje ja hoću da imam kao Bošnjak. Naravno, ovo su dinamične kategorije. Svi jako znamo našu situaciju koja zahtijeva veliku osjetljivost u uzajamnom povezivanju ovih prava i njihovom uzajamnom određivanju i, naravno, svjestan sam, govorim ovo zato što nema nijednog prava do kraja realiziranog na račun druga dva prava ili ne mogu se dva prava realizirati na račun trećeg. Mislim da je to neka vrsta bojazni koja se iskazala u ovim različitim diskusijama, jer htio sam samo da podsjetim, put moderne Evrope za koju svi hoćemo, evo, ovdje smo se izjašnjavali da smo za te evropske integracije. To što određuje današnju Evropu nije bio put osvajanja jedne slobode ili jednog prava, nego je bio put borbe različitih prava, borbe različitih sloboda, a slobode su se nekada, zapravo, razumijevale na način privilegija, na način većih prava jednih u odnosu na druge. Ovdje je posrijedi borba koju pošteno treba voditi, da vodimo svi i da je izvojujemo ili, ja se nadam, da će je voditi i ovi poslije nas koji će doći, u smislu osiguranja tih prava u njihovoj toj cjelovitosti. Cjelovitosti i osobnih, u ovom elementarnom smislu, i građanskih i kolektivnih i grupnih koja su kod nas, prije svega, određena kao nacionalna prava. Dakle, ne jednog prava na račun ostalog i u smislu dinamičnog, da tako kažem, određivanja, s obzirom na naše okolnosti, ja bih pledirao i pozvao poslanike da uvažimo da ovim zakonom i institucijom ombudsmana mi treba da pomognemo da se svaki građanin BiH, prije svega kao osoba osjeća sigurnim, odnosno, da bude kao osoba zaštićen i sad dolazi ovo naše nacionalno pravo u jednom smislu koje bi trebalo, čini mi se, ovako odrediti, da se osjeća slobodnim, sigurnim, da je zaštićen, da je priznat, neovisno o tome je li Bošnjak, Srbin ili Hrvat. Odnosno da se isključi ili Rom ili Finac ili Kinez koji je po porijeklu državljanin BiH, da se isključi mogućnost da on bude ugrožen kao osoba zato što je Srbin, zato što je

Hrvat, zato što je Bošnjak, zato što je Rom i suština je u tome i ja govorim ovo iz razloga što ne vidim tolike razlike u našem pristupu bitnom sadržaju ovog zakona, koliko u načinu na koji se postavljamo prema karakteru prava i sloboda koje donošenje ovog zakona, po meni, treba da uredi. Hvala vam lijepa.

HALID GENJAC

Ja nemam prijavljenih za raspravu. Mislim da ova diskusija, na neki način, u pravo vrijeme dolazi i da možemo zatvoriti raspravu. Sad bismo trebali pristupiti izjašnjavanju, odnosno, u smislu kako to Stalni poslovnik predviđa, da se glasanjem izjasnimo za to, da li ovaj nacrt može preći u fazu drugog čitanja, odnosno, da li može biti osnova za izradu prijedloga, naravno, imajući u vidu sve ono što je tokom rasprave izneseno, i kao što to obično biva, sve ono što je tokom rasprave izneseno, dostavlja se predlagaču zajedno sa nacrtom, što će on imati u vidu prilikom izrade prijedloga i zato stavljam pred poslanike na izjašnjavanje. Da li se ovaj nacrt prihvata kao osnova za izradu prijedloga i da li se može pristupiti drugom čitanju, uz ove akcente iz rasprave koji će se dostaviti predlagaču da ih ima pri izradi.

Ko je za?

Ima li neko protiv?

Ima li uzdržanih?

Od 22 prisutna, za je glasalo 22 jednoglasno. Pošto u ovoj strukturi ima i iz entiteta dovoljan broj glasova, konstatujem da je Predstavnički dom prihvatio da Nacrt osnovnog zakona o ombudsmanu BiH posluži kao osnova za izradu prijedloga, odnosno, za drugo čitanje i da se prilikom izrade imaju u vidu akcenti, odnosno, rasprave, diskusije koje su iznesene na današnjoj sjednici.

Molim poslanike da ostanu na svom mjestu. Nastavit ćemo sa radom i to sa 7. tačkom dnevnog reda. 7. tačka je prijedlog rezolucije. Molim vas, mi smo usvojili dnevni red i molim vas da imamo u vidu to, ili da prvo završimo, 8. i 7. na isto se svode. Molim vas, pošto po prvi put na dnevnom redu imamo rezoluciju, ja ću vas podsjetiti da naš poslovnik predviđa da predlagač rezolucije prvo ima pravo da obrazloži, najduže 20 minuta, po mogućnosti, 6 minuta.

DESANKA RAĐEVIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

HALID GENJAC

Molim Vas, gospođo Desanka, usvojili smo dnevni red, razumijem potpuno, ali, uvažite to, jer nismo baš tako često na ovim sjednicama i možemo podnijeti. Jedino uz pristanak gospodina Spahića mi bismo mogli praviti promjene u dnevnom redu, ali to bi otvorilo dodatna pitanja. Boje je da budemo ekspeditivni, da budemo koncizni, nakon uvodnog izlaganja, moguća je rasprava, pozivam sve one koji nemaju suštinske doprinosa da se suzdrže od rasprave, pristupit ćemo izjašnjavanju o rezoluciji i na taj način završiti tačku. Gospodine Spahiću, molim Vas da što je moguće konciznije iznesete uvodno izlaganje i kako to Vi obično znate, kratko.

Ad.7. Rezolucija

IBRAHIM SPAHIĆ

Dobro, prvo želim da izrazim zadovoljstvo što smo usvojili ovaj nacrt zakona, evo, odlazi gospodin Frank Orton i grupa za ljudska prava, iz dva razloga. Što se mene tiče, pošto je gospođa zamoljena da se izjasni o ovom zakonu prije nego što ja uzmem riječ, ja se slažem, ne pravim nikakav problem oko toga, ali, također, očekujem da će poslanici imati strpljenje da razgovaraju o problemu rezolucije, eto, ja, naravno da poštujem vaš interes, a moram reći javno.

HALID GENJAC

Hvala, gospodine Spahiću. Napraviti ćemo ovu permutaciju u dnevnom redu. Molim vas, molim poslanike za malo pažnje. Napraviti ćemo ovu permutaciju u tačkama dnevnog reda i u ovom trenutku prelazimo na tačku 8.

Ad.8. Davanje saglasnosti Federaciji BiH za sklapanje Sporazuma o kreditu za obnovu obrazovanja sa Fondom OPEK

Vi ste tekst ovog sporazuma dobili. Radi se o tome da je Vlada Federacije BiH donijela odluku o prihvatanju Sporazuma o kreditu za obnovu obrazovanja sa Fondom OPEK i to 13.7. ove godine. U skladu sa članom 3., tačka 2.d. Ustava BiH, Parlament BiH treba da da svoju saglasnost da bi se ovaj sporazum mogao ratificirati. U prilogu teksta, dostavljen je sadržaj odluke, dostavljen je iznos sredstava koja su u pitanju, dostavljeni su objekti, odnosno škole koje su predviđeni za obnovu, odnosno rekonstrukciju. Ja samo dodajem da će sredstva vraćati općine, odnosno kantoni, da su propisane procedure vraćanja sredstava i jednostavno Federacija BiH se nama obraća, u skladu sa članom 3., član 2., alineja c., da damo svoju saglasnost na ovaj sporazum. Ja mislim da ovdje nema problema. Ne vidim da se javljaju za raspravu i pozivam poslanike da se izjasne ko je za to da se da saglasnost Federaciji BiH da potpiše ovaj sporazum.

Ko je za?

Ima li neko protiv?

Uzdržanih.

Od 22 prisutna – 22 su glasala za, dakle, jednoglasno. Tu je sadržan i entitetski potreban broj glasova. Prema tome, usvojena je odluka da se da saglasnost Federaciji BiH da pristupi potpisivanju ovog sporazuma.

Vraćamo se na tačku 7. i dajemo riječ gospodinu Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ali opet ostajem bez kvoruma. Nema, vi ste kvorum. Gospođu Rađević, ja sam Vas poštovao, Vaš prijedlog, je li tako, gospodine Banjac. Drago mi je da čuvate kvorum. Hvala lijepa.

S obzirom da ćemo se izjašnjavati o ovoj rezoluciji, postoje dvije mogućnosti. Želim odmah da kažem da to ne uzmete u vrijeme koje ću govoriti. Prva je mogućnost koja je sadržana, prva mogućnost je, gospodo predsjedavajući i učesnici našeg skupa, našeg parlamenta, s obzirom da su oba doma Parlamentarne skupštine BiH prihvatila inicijativu, da se na jednoj od vanrednih sjednica razgovara i o ekonomskoj i socijalnoj politici u BiH i da je Vijeće ministara BiH prihvatilo nakon toga, nakon godinu i po dana skoro, interpelaciju koju sam ja podnio gotovo paralelno sa ovom rezolucijom, ja sam smatrao da je vrlo važno da vam skrenem pažnju na dvije činjenice. Pokušat ću biti vrlo precizan.

Ova rezolucija i interpelacija su u direktnoj vezi, jedan i drugi dokument. Zasnovani su na cjelokupnom mandatu ove Parlamentarne skupštine BiH i, evo, gotovo pri kraju mandata ovog Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, konačno dolazi na dnevni red ekonomska i socijalna politika. Ono što je najvažnije, što želim da odam, stvarno, kao poslanik jedno priznanje ljudima koji su izdržali, to su poslanici i Kolegij jednog i drugog doma, koji su uporno, iz mjeseca u mjesec, već godinu i po dana dopisivali se sa drugom institucijom, izvršnom vlašću da dođe do konačnog odgovora po ovome zahtjevu, koji je jedinstven bio, moram podvući.

Drugi važan momenat za mene odnosi se na činjenicu da danas treba nešto reći o ovim pitanjima koje sam pokrenuo u Rezoluciji. Dakle, pošto ćemo se izjašnjavati o Rezoluciji, koja, u suštini, sadrži, u osnovi, sve zahtjeve koji su izneseni u interpelaciji i one zahtjeve koji se tiču najznačajnijeg, rekao bih, trenutka razvoja BiH. Ja bih želio vrlo kratko da prezentiram nekoliko stavova, a vi pokušajte da se oko toga odredite na pravi način.

Prvo, BiH danas se nalazi pred jednim izborom, da li će, u suštini, ona promijeniti svoju strukturu prioriteta u radu institucija državnih ili ne, i kako će ta promjena prioriteta djelovati, prije svega, na ekonomsku politiku i socijalnu politiku u BiH. Naravno da mi kao i svi drugi možemo postaviti odmah tri ključna pitanja. Prvo, BiH ima danas, kažu, prema statistikama, negdje oko 3.800.000 stanovnika. U toj strukturi stanovnika, 500.000 ljudi je potpuno bez posla, od toga 84.327 je na čekanju, 411.523, prema statistikama koje sam ja konsultirao, su na biroima ili potpuno nezaposleni. Izvoz BiH, kao što znate, već je, praktično, u odnosu tri na jedan u odnosu na uvoz. To znači veći je uvoz nego izvoz i deficit je potpun. To su iznosi u ogromnim ciframa milionskim o kojim ja nemam potrebe da govorim, to možete konstatovati u svakoj statistici u vladi i u vijeću. Treći podatak danas koji je bitan, dugovanja u BiH su tako stravična i predviđene su tek neke mjere, rekao bih, za povratak bilo kakve sposobnosti privrede BiH da vrati te dugove ovog društva. Mi do dana današnjeg nemamo zakona o konkurenciji. Dakle, nemamo dinamičko društvo, nego imamo jedno zatvoreno, hermetičko društvo u kojem privatizacija, tranzicija, prometna struktura, uključujući sve moguće elemente prometne strukture, faktički, potvrđuju tu činjenicu, od banalnog primjera željeznica do, naravno, primjera koji govore o nepostojanju tržišta u BiH.

Privatizacijski tokovi, a upravo 30. oktobra, dakle, za nekoliko dana, počinje privatizacija srednjih, velikih preduzeća, počinje ta globalna, velika, kako bih rekao, promjena u vlasničkim pravima BiH i potpuna promjena u strukturi bosanskohercegovačkog društva. Zato smatram da je važna ova rezolucija danas u BiH. Važno je zbog toga što mi, pored toga, s jedne strane, moramo imati u vidu

interese BiH, s druge strane, moramo imati u vidu globalno i regionalno okruženje oko BiH. Globalno, imamo tri cilja koja su definirana. Prvi je, naravno, da BiH, na neki način, stane na noge. Drugi je cilj da se BiH pridruži Vijeću Evrope. Dvije godine, dvadeset i jedan princip EU o pridruživanju BiH EU, faktički, se ne realizira. Dokument koji je preda mnom i pred vama je Bijela knjiga, koja je strateška osnova za povezivanje i standardizaciju unutarnju BiH, da bismo mogli ući normalno u proces pridruživanja. Tzv. mapa puta koja treba proći u 18 tačaka, također je, u dobrom dijelu, na neki način, na drugom, kako bih rekao, polu naših interesovanja. Kakve mi to imamo ekonomske sporazume u regiji i s kim, sa susjedima i regijom? Kako mi sa EU danas, u toj prelaznoj fazi, imamo uopće u tranziciji mogućnost da razgovaramo kad mi nismo pretpostavke koje se odnose na ulazak u Svjetsku trgovinsku organizaciju, koja je centralna poluga stabilizacije ekonomskih prilika, uspjeti savladati. BiH, danas, uistinu je zemlja koja jeste, naravno, geografski integrirana u Evropu. Jeste u Centralnoj Evropi, u balkanskom prostoru, u mediteranskom prostoru, ali šta je BiH danas? To je zemlja nezaposlenih i užasno jeftine i jako loše obrazovane radne snage. 58% pripada, kao što znate, onome što se zove kvalifikovana snaga, a od toga je samo 4.111 visokostručnih kadrova nezaposlenih, sve ostalo pripada srednjem i kvalifikovanom kadru. 42% ovih nezaposlenih od 500.000 su isključivo polukvalifikovani i nekvalifikovani radnici. Koji je to program u BiH koji vrši, na neki način, prekvalifikaciju i daje šansu našim građanima da dođu do bilo kakvog posla i da ne budu naprosto masa za eksploataciju u narednom periodu? Zašto mi nemamo, osim zakona o standardima, ni zakona o zaštiti potrošača? Pa zato što smo mi zemlja koja se potpuno otvorila prema svijetu, a da se pri tome nije se zaštitila, na neki način, vlastitim zakonima i interesima svojih građana. Zašto sam želio da otvorim pitanja ekonomske politike i socijalne istovremeno u Rezoluciji? Zato što vas svaki dan pitaju civilni ratni invalidi, radnici koji gube svaki čas svoje radno mjesto, kojima niko ništa ne garantuje, zato što umirovljenici ne mogu da dobiju svoje plate i što su fondovi rasuti i razvijeni, o tome je nešto danas bilo riječi i prilikom inauguracije novog predsjedavajućeg i, u stvari, ko štiti danas štediša raznih banaka koji su ostali bez svoje štednje? Gdje je uopće razgovor o ozbiljnoj restituciji u BiH. Zašto ljudi koji su napušteni, invalidi ili trajno bolesni, to je ogromna kategorija, ne mogu da nađu u svojoj državi socijalnu sigurnost, jer mi nismo ratificirali Evropsku socijalnu povelju. Vi znate tu povelju vrlo dobro, ja pretpostavljam, radi se o jednoj karti obaveza, država, institucija. Danas smo ovdje imali jedno izlaganje o fetišizaciji, šta je to država i šta ona treba da čini. Mi, kao BiH, nismo odgovorili na pitanja ni što je to danas, u ovom trenutku, javni sektor, ni zašto se kod nas, u BiH, institucije ne suočavaju sa korupcijom i mitom. Zbog čega je taj naš ljudski kapital, faktički, i u obrazovnom smislu, pa ako hoćete i u oblasti životne sredine i u svakom drugom smislu, jednostavno potisnut, kao jedini ozbiljni prirodni resurs koji BiH ima. Zašto je potisnut? Zato što ni politički koraci, ni ekonomski koraci, ni koraci vezani za ljudska prava i demokraciju, nisu, unutar BiH, uređeni zakonima koji bi bili jednaki za sve i koji uvažavaju sve moguće razlike, to je glavni problem. Tamo je jasno rečeno, pridruživanje EU dolazi u obzir samo ukoliko se sva ta tri temeljna, osnovna kruga povežu. Ne može se razvezati jedan, a zaboraviti drugi. Ono na što želim upozoriti posebno jeste da mi danas imamo jedno društvo koje pokušava da na neki način napravi strategiju, to smo prvi put dobili signal od Vijeća ministara BiH nakon interpelacije i to je dobar znak, ali mi nemamo socijalne kohezije, zato što nema ni socijalnog dijaloga, ne može se praviti socijalna kohezija ako se ne poštuje sagovornik. Ako se ne poštuje sindikat, ne poštuje poslodavac, ne poštuje Vijeće ministara BiH, ne poštuju elementi dogovaranja koji su svugdje

normalni u društvu. Zašto mi mislimo da treba da učinimo nešto više za sebe, nego drugi za nas? Pa zato što je to jedini način da mi u toj porodici evropskih naroda i građana nađemo svoj prostor koji je logičan. Mi ne možemo izvan tih integracija, to je naš interes, ali je pitanje kakav je to naš interes, ako, npr., ministar koji predloži u programu rada zakon o zaštiti intelektualne svojine, odustane od tog zakona, zato što se to smatra nekim teretom, a to je temeljni zakon za ulazak u Svjetsku trgovinsku organizaciju. Zašto ja mislim da su tri elementa bitna za BiH?

Prvi, unutarnja organiziranost i zakoni. Strategija razvoja za koju se nadam da ćemo vidjeti, ne samo kao poduzetničko društvo u BiH, i BiH kao poduzetničko društvo, jer to je jedan elemenat onoga što je strategija u BiH. To jeste jedna centralna tema naših budućih godina, ali centralna tema je ljudski faktor koji je izgubljen i koji je destruiran. U obrazovnom sistemu je jako dobro što je konačno, nakon velike debate, otvorena barem šansa u našem programu Parlamenta BiH da o tome govorimo kao zajedničkom interesu, kvalitetu obrazovanja, kvalitetu i završetka visokih škola, itd.

Pogledajte današnju informaciju Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva za evropske integracije o Paktu za stabilnost. Imate dva različita dokumenta. Dolaze iz jednog Vijeća ministara. Ja sam predložio već njima da se oni sastanu i da naprave za sljedeću sjednicu odgovor šta je to, u stvari, informacija iz Vijeća ministara kad je riječ o Paktu za stabilnost. Pogledajte, nema pravih ulaganja i u ovom trenutku nema koordinacije uopće, to se vidi između dva ministarstva u jednom organu, a kamo li između parlamenta, na što smo se obavezali Rezolucijom Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH. Ako dva organa ne mogu napraviti koordinaciju koja su temeljna... u Vijeću ministara za tu oblast, kako će, onda, raditi drugi?

Treće, mi moramo definisati ekonomske, političke i socijalne interese u odnosu na susjede i regiju. To nije samo Pakt stabilnosti. To su i dokumenti koji se tiču naše budućnosti u nekim drugim oblastima.

Dozvolite da ovaj dio izlaganja zaključim na sljedeći način.

Prvo, BiH se danas nalazi pred upitom. Ako će ona nastaviti da, recimo, ne poštuje legislativu Vijeća Evrope i Evropske Unije u domenu socijalnih odnosa, radna i socijalna prava i politika, ako neće uspostaviti..., u vezi sa socijalnim i zdravstvenim osiguranjem, koji Evropa podrazumijeva, onda će se u BiH prirodno otvoriti pitanje, da li poslije svega ovoga BiH može jednostavno ući u proces o kojem smo danas imali prilike čuti u izlaganju i mnogih ovih naših učesnika u vezi sa Vijećem ministara BiH.

To bih izlaganje želio završiti sljedećim, možda na vaše iznenađenje. Pročitao sam, prije neki dan, informaciju o tome šta su pojedini političari u BiH govorili prije deset godina, 1990. godine. Tačno je decenija od tada i pogledao sam sve moguće parametre '90. i 2000. godine, uključujući i predratno i ratno i poratno stanje. Želim da vam kažem. Od istorijske važnosti, od dnevne važnosti, od ljudske je važnosti da se suočimo sa problemima ekonomske politike, da počnemo govoriti o tome, da to bude strategija i, kako bih rekao, prvi plan od svih naših institucija. Ja znam da je mnogo lakše razgovarati o amandmanima, neki zakon, natezati se o nekim pitanjima, ali ako mi ne uzmemo u ozbiljno razmatranje ovu rezoluciju i ne prihvatimo je kao akt

političke volje, mi ćemo izgubiti jednostavno osnovicu za našu budućnost. Hvala lijepa.

HALID GENJAC

Gospodine Spahiću, zahvaljujem, gospodin Dokić.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, znam da ste na kraju strpljenja, ali ja vas molim za pet minuta. Slušajući gospodina Spahića, moram da vam kažem da sam se sjetio jednog izbora prodekana na Elektrotehničkom fakultetu, kad sam bio mladi asistent. Komitet je osporio tom gospodinu da bude izabran i onda saopšteno je komisiji i ja sam bio u toj komisiji i postavljeno je pitanje, kako to saopštiti vijeću, i profesor sociologije je rekao da to treba diplomatski i mi smo pitali, odnosno marksizma, pardon, tad se zvao marksizam. Mi smo pitali, šta to znači? Pa, kaže, treba pričati jedno 30 – 45 minuta, a ništa ne reći i, naravno, mi smo njega zadužili da to uradi i on je to uradio fantastično. Zaista je pričao jedno 45 minuta, ništa nije rekao i niko ništa nije pitao zbog čega taj profesor ne može dobiti prolaz da bude prodekan. Ovdje smo slušali pola sata, a da o socijalnim problemima, o ekonomiji, o rješenjima koja traži naš narod, zaista nismo čuli nijedne jedine riječi.

Čitajući pogotovu ovaj tekst, evo, ja odmah na početku sugerisem gospodinu Spahiću ili da ga on povuče ili da ga mi odbacimo, apriori odbacimo, bez diskusije, jer eventualno usvajanje ovog teksta bi bilo uvredljivo za ovaj visoki dom.

Ja moram da vam kažem da, čitajući tekst, da sam se pitao šta iza ovoga stoji. Jer gospodin Spahić nikad ne bi rekao da je nepismen, naprotiv, a ovo je napisano nepismeno i onda bi čovjek mogao da, opet se prisjećam, kada su jednog poznatog pjesnika pitali, šta misli o kritici njegove posljednje zbirke. On je rekao, pa, znate šta, kad sam pročitao kritiku, onda sam shvatio šta sam htio da kažem. Ovdje, zaista, bismo mi morali da tumačimo mnogo toga da bi gospodin Spahić shvatio šta je htio da kaže.

Kao prvo, ja ću vam navesti nekoliko ilustracija za ovu moju tvrdnju, jer su tvrdnje krupne, znate. Neću ostati paušalan. Pogledajte prve rečenice. Kaže, u skladu sa odjeljkom drugim, dio četvrti Rezolucije, predlažem Rezoluciju. Koje rezolucije? Na kojoj rezoluciji se bazira ova rezolucija? Dakle, od 16 stavova ove rezolucije, u 14 stavova se kaže da Zastupnički dom smatra, dakle, Zastupnički dom iza ničega od ovoga ne stoji. Ne iznositi, nego on smatra da je to tako. Ovo je najvjerojatnije prepisani dio programa stranke gospodina Spahića, koja se zove građanskom. Pogledajte u svemu tome šta se smatra. Sugerise se skupštini da skupština prihvati akt u kome stoji, npr., ključno je za BiH da se dovrši proces privatizacije što je moguće pravednije. Makar koliko mi znali koliko je privatizacija pravedna ili nepravedna, ali da izidemo sa skupštinskim aktom u kome pozivamo da bude što pravednija, zaista, jedan zakonodavni organ nikad sebi to ne bi smio da dozvoli. Ili jedna apsurdna rečenica. Pročitat ću vam je. Predstavnički, odnosno Zastupnički, čitam kako piše, dom Parlamentarne skupštine BiH, smatra problem nezaposlenosti i općeg siromaštva najvećim zadatkom svih vlada u BiH, komora i sindikata i prerastanje BiH u dinamičko društvo razvitka nije moguće bez sistematskih rješenja i saradnje sa

strateškim partnerima. Sve je ovo jedna jedina rečenica, nema ni zapete. Ili, molim vas, pogledajte ovu rečenicu. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH je posvećen jačanju institucija BiH, koje će, kao Spoljnotrgovinska komora BiH, ovdje se htjelo istaći kao Spoljnotrgovinska komora radi dobro, ali nije uopšte u tom kontekstu, koja će kao Spoljnotrgovinska komora BiH biti u stanju da sa Vijećem ministara i sindikatima i poslodavcima, u skladu sa svojom ulogom, obezbjeđuju uvjete za razvitak. Zaista, ovo je jezik, mislim, bošnjački jezik, koji ja veoma dobro razumijem, zaista, mislim da dobro razumijem i da mogu da čitam bez rječnika, ali ovaj tekst, ja vam moram priznati da ja ne razumijem i da vas ne zamaram dalje. Zaista imam upitnika, uskličnika, kod više stavova. Vrijeme je pođmaklo i moram da priznam, čitajući ovaj tekst, razmišljao sam da li je trebalo gospodinu Spahiću da napiše da građani BiH treba da dišu, i to po mogućnosti, čist zrak, treba da jedu po mogućnosti zdravu hranu i moram da vam kažem da sam našao nešto u tom smislu, jer on kaže ovdje na jednom mjestu: "Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, smatra, uvijek je smatra, ništa drugo nego smatra, da se BiH mora osloboditi prljavih tehnologija i osigurati zaštitu životne sredine". Vjerovatno je mislio gospodin Spahić, i ja bih ga podržao, da prljave tehnologije treba tamo negdje u Austriju, u Njemačku, a da oni nama daju lijepo kredite i donacije, da mi ovdje udišemo čist zrak i jedemo zdravu hranu. Hvala vam lijepa.

Ja sam predložio da se ovo odbaci.

HALID GENJAC

Hvala. Gospodin Jahić.

ADNAN JAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, prvo jedna mala replika gospodinu Dokiću. Naime, jedan dobar broj poslanika vrlo često, svjesno ili nesvjesno, bosanski jezik naziva bošnjačkim jezikom. Ja, naravno, ne sporim pravo da svako govori svojim jezikom i ako mi respektiramo činjenicu da Srbi govore srpskim jezikom, da Hvati govore hrvatskim, ne znam kome treba da smeta činjenica da Bošnjaci govore bosanskim jezikom. Dakle, ako je već do te mjere prisutna rasprava o ljudskim pravima, onda treba uvažavati jedno od temeljnih ljudskih prava, a to je pravo na jezik i na naziv tog jezika, zaista, ovako jedan prijateljski, kolegijalni apel svima da respektiramo tuđa prava i opredjeljenja. To je moja opaska.

Što se tiče Rezolucije, ja bih podržao samo intenciju gospodina Spahića da ovu ekonomsku i socijalnu problematiku uzdignemo na nivo države, da država uzme jednog udjela u rješavanju određenih ekonomskih i socijalnih pitanja. Obzirom da je nemoguće da jedna država, siromašna, mala država, kao što je BiH, bez jedne komplementarnosti, jedne kohezije na državnoj razini, kad je u pitanju ekonomska i socijalna problematika BiH, izađe na zelenu granu. Ja plediram da podržimo Spahićevu osnovnu ideju, njegovu inicijativu, da ova problematika dobije odgovarajući i zakonodavni tretman na razini BiH. Hoće li to biti ova rezolucija ili neki drugi akt, ja to ne znam. Možda nisam ni apsolutno meritorna osoba, ali ja sam prepoznao jednu njegovu dobru inicijativu i u svrhu podrške takvoj jednoj njegovoj osnovnoj, ja bih rekao, političkoj namjeri, ja ću dati podršku u načelu ovom aktu, premda nisam, također, siguran da je možda gospodin Spahić najmeritornija osoba da

predloži jednu ovakvu rezoluciju, odnosno da je on konsultovao niz ljudi, hajde da kažem, kompetentnih, koji mogu izaći sa jednom rezolucijom, koja bi apsolutno zadovoljavala naše potrebe na ovom planu. Ja ne znam, kao potpis stoji zastupnik u Zastupničkom domu, gospodin Spahić Ibrahim, a nije on sam, barem mi se tako čini, nije podrobnije obrazložio koje pouzdane autoritete iz ove sfere je konsultirao pri izradi ovakvog teksta.

Ja sam sam uočio određene nekonzistentnosti, gospodin Dokić je vrlo dobro naglasio da u Rezoluciji ne može tek puka konsideracija, smatranje, mišljenje da bude predominantno, da dominira, moraju biti kategorički obrazloženi stavovi koji su bazirani na statistici i stručnim pogledima, ali mislim, recimo, da ovaj zadnji detalj gdje se govori o tome da je nužno da i državne institucije BiH, kao i entitetske, kantonalne i opštinske vlasti preuzmu odgovornost za izradu socijalnih programa, itd., mislim da ne odgovara našoj stvarnosti i našim mogućnostima, pogotovu općine nisu, barem u Federaciji BiH, kadre da se uhvate u koštac sa tom problematikom, to je mnogo ozbiljnije da bi jedna općina bila kadra da preuzima bilo kakvu odgovornost za izradu socijalnih programa zaštite ugroženih kategorija stanovništva i tome slično.

Međutim, držim da je osnovna inicijativa dobra i iz tog razloga ne bi trebalo tek tako bagatelisati ono što je gospodin Spahić imao namjeru ovdje da predloži. Hvala.

HALID GENJAC

Hvala, gospodin Raguž, predsjedavajući Vijeća ministara BiH.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se, i ispričavam se, vrlo ću kratko, ako mogu dati doprinos i zastupnicima i nama u budućem radu vijeća. Kao predsjedavajući vijeća, smatram da upozorenje na jednu tešku situaciju stoji, i u tom smislu doživljam inicijativu gospodina Spahića i, naravno, htio bih da kanaliziram zajednički energiju u nešto što može biti produktivno za sviju nas, uvažavajući sve limite i tekstualne i sadržajne i sve koji su iskazani u ovom tekstu, ali mislim da je osnovna intencija, poruka, da ova zemlja i njene institucije počnu se brinuti za svoju strukturu, svoju perspektivu, svoje resurse i da u tom smislu povratimo jedno dostojanstvo. Ja mislim da ta intencija korespondira onome što je Vijeće ministara BiH preuzelo, a ovaj dom odobrio, a to je izrada jedne cjelovite strategije koju će ovaj dom, ovaj ili u nekom drugom sazivu, dobiti, ja mislim vrlo brzo, i da u tom pogledu pojačamo potrebu da se ona što prije donese, a ona bi bila urađena na jednoj kompetentnoj razini, što bi uključivalo sve razine vlasti i Vijeće ministara BiH i vlade entiteta i stručne institucije i ja bih rekao jednu međunarodnu opservaciju kondenzirala, koja objektivno postoji, analizama MMF-a i Svjetske banke i nekih drugih, tako da to dovedemo do toga da svi zajedno još jedan poticaj učinimo da to što prije dođe na dnevni red i da to temeljito raspravimo.

HALID GENJAC

Hvala.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvaženi kolege poslanici, poštovane kolege Ministarskog vijeća, dragi gosti, ja bih zaista htio se osvrnuti malo na ovu Rezoluciju, koju bih pohvalio u smislu napora našeg kolege poslanika koji je želio da jednim dokumentom skrene pažnju na jednu lepezu problema u našoj državi. Ali, nažalost, ova rezolucija je imanentna jednom samoupravnom društvu, a samoupravljanje je, inače, imanentno jednom razvijenom društvu ili bi trebalo biti imanentno jednom razvijenom društvu u kojem je ekonomija na vrlo visokom nivou. Vi vjerovatno se sjećate ovakvih rezolucija i u prijeratnoj Jugoslaviji, kada su dovođene u jednu zajedničku ravan ekonomska politika i socijalna politika. Nažalost, time su se bavili političari, a ne ekonomisti. Ekonomisti su u više navrata, da ne pominjem one privredne reforme '96. godine, pa nadalje, pa možda i one prije, pokušavali da naprave jedan sistem rješenja, međutim, političari su vidjeli kakve te socijalne tenzije dovode ekonomska rješenja, pa su političkim mjerama prepravljali te ekonomske reforme i, nažalost, dobijali smo ono što smo dobijali.

Naime, ja bih htio samo skrenuti pažnju na nekoliko stvari. U principu se slažem da je naša pozicija u ekonomskom smislu jako ružna. Isto tako se slažem da ovo ministarsko vijeće i naša država ne raspolažu niti jednim mehanizmom ekonomske politike kojim bi oni mogla regulisati bilo kakvu stvar u ekonomiji. Donositi rezoluciju, bez mehanizama ekonomske politike, bilo bi smiješno. Govoriti o monetarnoj politici u nas, zaista ne nepošteno, s aspekta nauke i sa aspekta teorije, ako znamo da naš bankarski sistem uopšte nije uvezan sistem, nego je sistem razbijenih organizama, aposlutno nepovezanih i nepodržavanih. Naša Centralna banka ima samo jednu funkciju i ona ni po čemu nije Centralna banka osim po nazivu. Naše komercijalne banke ničim nisu povezane sa Centralnom bankom, niti postoji bilo kakva institucija koja bi podržavala dnevnu ili višednevnu likvidnost banaka, a naše sve skupa banke su smiješne po svom potencijalu, naspram svih banaka u našem okruženju, a da ne govorimo šire u Balkanu i Evropi.

Ja bih sugerisao nekoliko stvari koje smatram vrlo ideološki opasnim. Naime, ovdje se pokušava reći da je vladin problem, problem nezaposlenosti. Ja se slažem da je to problem u socijalnom smislu, ali ne u smislu zapošljavanja, jer našoj vladi, našoj državi se ne dozvoljava da drži bilo kakve privredne potencijale i zbog toga su privatizacija i pitanje zapošljavanja prenijeti na neke druge segmente društva.

Mislim da je nekorektno tvrditi da je u našoj državi jeftina radna snaga. Za one koji se bave ekonomijom, ja bih samo napomenuo, prema informacijama koje ja imam, od BiH do Japana, dakle, bez Japana. U BiH je najskuplja radna snaga. Gospodine Spahiću, vidite, u ekonomiji postoje precizna mjerila kako se to izračunava, a vidite kolika su primanja u BiH za radnička zanimanja, a vidite kako je to od Bosne do Japana. Od komšiluka pa dalje, preko Indije i da ne pominjem sve zemlje do Japana.

Osigurati prava radnika i njihovih porodica je plemenit gest i ja se slažem da bi to trebalo na neki način učiniti.

Sindikalno organizovanje je zaista uslov koji treba da bude u smislu zaštite radničkih prava od njihovih poslodavaca. Njihovi poslodavci nisu više država i

državne institucije. Njihovo partnerstvo sa vlašću, e to je opet najveća podvala koja se može učiniti i to je ono na što bih ja skrenuo pažnju, da se ne pokušava praviti partnerstvo sa vlašću. Radničko pravo je da radi i da uživa ljudska prava u skladu sa Evropskom poveljom o ljudskim pravima, ako radi, ako ne radi, neće moći imati prava osim ona socijalna, koja će moći mu zagarantovati država u skladu opet sa opredjeljenjima i svojom materijalnom moći.

Što se tiče naše države, ja moram reći da platni bilans sa inozemstvom, nažalost, ne mjeri se milionima, nego milijardama, nažalost, i očito da nema rezervoara koji neće iscuriti, samo je pitanje kojim intenzitetom i sa kojim posljedicama. Ali, pored tog negativnog platnog bilansa sa inozemstvom, mi imamo jedan unutarnji vrlo žestok debalans u unutrašnjem platnom prometu, za koji je neophodna konsolidacija. Na koji način će se izvršiti to je pitanje. Način na koji reaguju organi gonjenja i sudski organi, u smislu krivičnih prijava, a ne pokušaja naplaćivanja od ljudi koji ne izmiruju svoje dužničko-povjerilačke odnose je zaista nakaradan put, pa ćemo mi u isto vrijeme imati neizmirene unutrašnje dužničko-povjerilačke odnose i usput ćemo imati promociju kriminala po osnovu neispunjenih dužničko-vjerovničkih odnosa. Tako da ja u svakom slučaju podržavam aktivnosti u smislu pravljenja Rezolucije i pohvalio bih gospodina Spahića da se na ovom zalaže, ali, u stručnom smislu, smatram da bi ovo jako dobro bilo razmotriti na nivoima znanja, struke, ekonomije i u tom smislu preko Ministarskog vijeća ovom parlamentu ponuditi jedan vid rezolucije, ali, nažalost, ja ovo ne bih zvao strategijom ekonomskog razvoja, jako je optimistično. Mi prvo treba da uradimo konsolidaciju našeg privrednog sistema, ekonomskog sistema, pa, onda, kad izvršimo konsolidaciju, da pokušamo krenuti ka razvitku. Hvala vam.

HALID GENJAC

Hvala Vam. Ja nemam prijavljenih diskutanata, gospođa Filipović se javlja u posljednjem trenutku.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Gospodine predsjedniče, kolegice i kolege, pozdravljam vrijedni rad našeg kolege Spahića i ja sam ovo shvatila više kao jedan poziv za Rezoluciju i svaka teza koju je iznio je vrlo vrijedna pažnje i ja se zahvaljujem našem novom premijeru što je to u tom smislu i shvatio i što će iskoristiti ove teze da napravi jedan dobar plan za naš budući rad.

Mene je posebno zaintrigirao onaj dio o nezaposlenosti, specijalno o nemanju plana za, gospodine Spahiću, Vi ste rekli da je najveći broj srednje stručne spreme, nekvalifikovane. Nažalost, međunarodna zajednica omogućava izlazak iz zemlje našim visokostručnim kadrovima, koje onda upošljava kao srednje stručni kadar i nekvalifikovanu radnu snagu, jer oni rade tamo bilo kakve poslove, a mi ostajemo bez onih koji bi trebali dizati ovu zemlju, možda, i u tom smislu neki apel treba poslati. Hvala vam lijepa.

HALID GENJAC

Replika, gospođa Desanka.

DESANKA RAĐEVIĆ

Replika je na upotrebu termina premijer, misleći se na predsjedavajućeg Ministarskog savjeta. Ako je ovdje upozoreno da se ne koristimo terminom bošnjački jezik, jer u Ustavu piše bosanski, sa čime se potpuno slažem, ono što u Ustavu piše moramo poštovati. Mada mi je potpuno očita nelogičnost, zašto bi Francuzi govorili francuski, Englezi engleski, Srbi srpski, Hrvati hrvatski, a Bošnjaci neće bošnjački. Međutim, jasno je nama svima i zašto je to tako, ali nije ni mjesto ni vrijeme da o tome sad govorim. Ovdje se danas nekoliko puta ponovilo Vlada BiH, a sada i premijer, a tako ne piše u Ustavu, pa, prema tome, budimo dosljedni.

HALID GENJAC

Ja ovo shvaćam da je ovo crta i da se od sada samo ustavne kategorije koriste i u pogledu bosanskog jezika i u pogledu Vijeća ministara BiH.

/neko je govorio sa mjesta/

HALID GENJAC

Organizirat ćemo okrugli sto na tu temu, a gospodin Ibro Spahić će pola minute.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, htio bih da vrlo precizno odgovorim Dokiću.

Prvo, ova prva rečenica u skladu sa odjeljkom II, dio IV, nalazi se, rezolucija – to je poslovnički osnov za predlaganje rezolucije, tako da tu nema nikakvog nesporazuma. Sve je vrlo pismeno.

Što se tiče tačke da nema u jednoj rečenici, drago mi je da ta tačka neće biti mala rupica iz koje će iscuriti interes predstavnika Predstavničkog doma i vlade da se bavi ovim problemima, uprkos Vašem pokušaju da to diskvalificirate na način kako ste to uobičajili, čitajući ono što Vam odgovara, preskačući ono što Vam ne odgovara u tekstu i nastavljaajući sa nekim drugim tekstom, što ne postoji uopće u tekstu.

Treće, što se tiče te tačke koju ste otkrili, sad bih i ja htio da stavim jednu tačku. Ja apsolutno ne mogu da shvatim da čovjek koji je inženjer i koji je profesor na Elektrotehničkom fakultetu i poslanik ignorira činjenicu da sam ja u svom izlaganju, koje je, također, poslovnička materija, rekao da je ovo dokument koji je osnova i povod za debatu, da čujemo vaše mišljenje, da podržimo ono što je već prihvatilo Vijeće ministara BiH, interpelaciju koju sam ja napisao u bobu i lektorirao usput, jer sam imao vremena za to. A što se tiče ovog teksta, Vaša zadnja intervencija na, odnosno, na prljave tehnologije, je, u najmanju ruku, bezobrazluk prema građanima BiH. Neće valjda građani BiH prihvatiti da ostanu unutar ovoga što ste Vi na lijep način, ironično, postavili kao odnos između svijeta i BiH. Nije integracija BiH, ni ekonomska ni socijalna ni politička u evropske i druge tokove takva da bismo mi

htjeli biti depo, ni balkanski ni bilo kojeg dijela Evrope i svijeta. Naprotiv, intencija ove rezolucije, doslovce, je ono što je rečeno u interpelaciji, što je Vijeće ministara BiH prihvatilo i moj je interes sljedeći. Da se zahvalim kolegama poslanicima i predstavnicima Vijeća ministara BiH, koji su pokazali interes da razgovaraju o pitanjima ekonomske i socijalne politike. Što Vi to, gospodine Dokiću, niste nikada nesistematično i sistematično predložili tokom Vaših pet godina mandata u ovom parlamentu, što nikada niste uspjeli da izdržite na zahtjevu jednom koji bi ovakav odnos uspostavio između zakonodavne i izvršne vlasti, to je Vaš problem. Ali, problem BiH nije Vaš problem samo, nego problem svih građana BiH. Zato, ako ste otkrili tu tačku i ako zbog nje odbacujete smisao diskusije i intencije ove rezolucije i ako smatrate da time što ste otkrili tu tačku koja nije udarena, ja vam moram reći nešto. Stavili mi tu tačku ili ne stavili, problem je na dnevnom redu, problem je prihvatilo Vijeće ministara BiH. Bosna i Hercegovina je konačno dobila, ako ništa više, jednu kategoriju koja je mnogo veća, mnogo suptilnija i važnija za građane BiH, od prosto naše polemike i nadmudrivanja šta je ovdje i šta je ondje.

Što se tiče stručnjaka koji su konsultovani. Svaka tačka ovdje je konsultovana i sadržana je, to ćete se vrlo brzo uvjeriti sa mnogim institucijama, ako hoćete da znate, sa komorom, ali, nažalost, nema spoljnotrgovinske komore, zato se tako kaže. Ta spoljnotrgovinska komora ne postoji u BiH, jer je blokirana. Blokirano je njeno formiranje. U junu je formirana odluka Predsjedništva BiH. Do danas, Vijeće ministara BiH nije moglo izaći s tim prijedlogom, a Vi znate, gospodine Dokiću, između ostalog zbog stava Vašeg ličnog, između ostalog zbog stavova ljudi kojima ne odgovara da BiH ima spoljnotrgovinsku komoru, nego bi htjeli da imamo tri komore. Spoljnotrgovinsku i dvije entitetske komore, naravno, neka budu i regionalne, neka budu i entitetske, ali BiH mora dobiti pravu spoljnotrgovinsku komoru, to je bio cilj ovog dokumenta. Nije da se mi svađamo, Vi i ja, nego sam iznenađen da Vi koji ste profesor, na neki način i privrednik, bavite se strategijom razvoja elektronike i mnogo čega drugoga, ne uviđate da je važnije na ovom parlamentu zatražiti od Vijeća ministara BiH da završi taj posao strategije, razvoja, itd., da donese zakon o spoljnotrgovinskoj komori i da ga predstavi, jer to je bit naših potreba. A ja da zaključim time što predlažem da Rezolucija ima svoju sudbinu, da bude prihvaćena ili odbačena, ali ne zbog jedne ili više tačaka i zarezova. Ona mora biti, kako je i dobro postavljeno u svojoj suštini, poziv Predstavničkog doma PSBiH da Vijeće ministara BiH, sa ekspertima, sa Privrednom komorom, sa sindikatima, nastavi taj dijalog. Ja mogu da razgovaram i o kategorijama, ako hoćete, i ranijeg sistema i ovog sistema i budućeg, ali nema na kugli zemaljskoj zemlje u kojoj vlada ne traži partnera u sindikatu i ne traži partnera u ekonomiji, u komorama, i ne traži partnere u nauci. Ja ovu rezoluciju, naravno, prepuštam vama i Vijeću ministara da završe taj posao kako treba.

HALID GENJAC

Dobit ćete riječ, samo da podsjetim, nakon uvodnog izlaganja, koje uvodničar podnese, svako ima pravo da učestvuje u raspravi po deset minuta.

MIRKO BANJAC

To ne piše nigdje.

HALID GENJAC

Piše u Poslovniku. Piše decidno, zato jer je Rezolucija prvi put na dnevnom redu, zato.

MIRKO BANJAC

U vezi Rezolucije.

HALID GENJAC

Dio 4., rezolucije. Predlagač rezolucije dobit će riječ u trajanju do 20 minuta, zatim ostali sudionici rasprave mogu dobiti riječ u trajanju do deset minuta. Amandmani na prijedlog rezolucije podnose se u pisanom obliku u bilo koje vrijeme sjednice.

Molim vas, nema do sada amandmana. Dakle, prijavio se za potrebu objašnjenja ili pogrešan navod, ili pogrešan citat, gospodin Dokić pa gospodin Banjac.

BRANKO DOKIĆ

Evo, ja ću kratko, zaista nemam potrebe za duže diskusije. Ne osporava niko validnost inicijative da se o jednom teškom socijalnom položaju ljudi u BiH raspravlja i ovdje, između ostalog. Ali, molim vas, nije u pitanju jedna tačka i jedna zapeta, u pitanju je to što ovdje nema suštine ni u jednom jedinom stavu. Budite strpljivi samo da vam pročitam ono što se odnosi, neću tumačiti, ja vas molim, ovdje su bile uvrede o tome diskvalifikacija, stručna, profesionalna, ja ne prepričavam, hoću da vam pročitam. Na koji način će ova rezolucija ohrabriti našeg penzionera nakon ovakvog skupštinskog stava, ako bismo ovo usvojili, a nadam se da nećemo usvojiti. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH smatra da se svim vidovima penzijskog i invalidskog osiguranja mora posvetiti puna pažnja i osigurati da svoje zaslužene mirovine građani BiH dobijaju redovno i u skladu sa odgovarajućim zakonima. Je li to poruka i ovog doma, vijeća, doma, kako god hoćete, je li to poruka ovog doma penzionerima u ovom trenutku? A što se tiče tehnologija, tačno je da je u mojoj konstataciji bilo ironije, ali zaboravlja gospodin Spahić da popravka ekonomske situacije nema bez tehnologije, nema bez proizvodnje, a mi u ovom trenutku nemamo nikakve tehnologije, to je suština. Nema nikakve tehnologije.

MIRKO BANJAC

Gospodo, poslije nastupa gospodina Dokića, i to prvog nastupa, i Ibrinog prvog i drugog nastupa, ja ne znam da li se radi o osnovi za izradu rezolucije, da li se radi o promemoriji za izradu rezolucije ili o rezoluciji. Ovdje piše rezolucija, ljudi moji, Ibro je sam sebe demantovao. Prvo kaže iznosi rezoluciju, pa onda kaže to je osnova za rezoluciju. Ja dobijam dojam da se radi o promemoriji. Ako znamo šta je promemorija. Ljudi, dajte da već jednom shvatimo da se mučimo na nečemu, izlaze ljudi da pričaju o svome dijelu i pričaju desetu stvar. Nemojte to raditi.

HALID GENJAC

Molim vas, ja nemam prijavljenih za raspravu. Nakon okončanja rasprave, Prijedlog rezolucije se stavlja na izjašnjavanje. Ovo je došlo na dnevni red kao Prijedlog rezolucije.

MIRKO BANJAC

Poslanik je rekao da je to osnov.

HALID GENJAC

Drugog načina nema. Ima poslovnička mogućnost da se Rezolucija usvoji i da Prijedlog rezolucije dođe na dnevni red, druge mogućnosti nema, molim vas. Prema tome, raspravu smo iscrpili. Svi prijavljeni su govorili i ja sam raspravu zaključio. Pristupit ćemo izjašnjavanju o Rezoluciji dok ustanovimo kvorum. Sačekat ćemo 2-3 minute.

RIJAD RAŠČIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se dovoljno/

Da se ova rezolucija uputi Vijeću ministara da se Vijeće ministara sa predlagačem usaglasi, i ako ima potrebu još sa nekim ljudima da usaglasi tekst. Bilo bi šteta odbiti.

/U vremenu dok se čeka kvorum, zajednička diskusija/

HALID GENJAC

Mi u ovom trenutku imamo kvorum za izjašnjavanje. Bilo je ovdje konsultacija u smislu da se prijedlog dostavi Vijeću ministara BiH. Međutim, u ovom trenutku, u proceduri je interpelacija gospodina Spahića. Ta interpelacija u sebi sadrži i socijalno-ekonomske prilike i interpelacija se po proceduri dostavlja Vijeću ministara BiH i ona je trenutno u proceduri. Prema tome, u proceduri je to pitanje, a pitanje Rezolucije, prema Poslovniku, mi moramo završiti izjašnjavanjem o prihvatanju ili odbijanju Rezolucije, i zato, nakon ove okončane rasprave, pozivam poslanike da se izjasne koje za tekst Rezolucije, koju ste dobili, koju je podnio gospodin Spahić. Nakon iscrpljene diskusije, stavlja se rezolucija na glasanje.

Ko je za Rezoluciju? Hvala.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Idemo po entitetima. Iz Federacije BiH, ko je za?

Iz RS, ko je za?

Od 22 prisutna poslanika, za je glasalo 14, protiv 6, suzdržano 2. Prijedlog rezolucije je dobio većinu prisutnih. Međutim, iz Federacije BiH 11, ali iz RS 3, i nije potrebno ovo glasanje, obzirom da nije dobilo entitetsku potrebnu trećinu, trebalo bi da ide na usaglašavanje, prema Poslovniku. Zahvaljujem i prelazimo na posljednju tačku dnevnog reda.

Ad.9. Poslanička pitanja i odgovori

Ja želim samo da vas obavijestim da ste vi dobili tekst, pismeni tekst odgovora na pitanja gospodina Ibri Spahića dva puta, gospodina Banjca dva pitanja, gospodina Abdurahmana Malkića jedno pitanje i gospođe Mare Perkanović jedno pitanje.

Pitam poslanike koji su postavili pitanje i dobili odgovor, da li su zadovoljni sa odgovorima, pa ćemo nakon toga pitanja. Da li su poslanici koji su dobili pismeni odgovor zadovoljni? Idemo redom. Gospodin Spahić.

IBRAHIM SPAHIĆ

Prvo, ja moram da još jednom napomenem, molim vas da čujete to pažljivo, premijer, odnosno predsjedavajući Vijeća ministara BiH, ja se slažem, predsjedavajući, ja Vas molim da osigurate da odgovor koji sam dobio kao poslanik na pitanje, od Ministarstva za evropske integracije, Ministarstva vanjskih poslova, pokušate svojim autoritetom, kao predsjedavajući, da uzmete u obzir, da pozovete jednog i drugog ministra i da jednu informaciju dobije Dom i javnost. Ne znam hoće li biti sjednica ovog doma, ali zahtijevam da javnost dobije jednu informaciju u vezi sa jednim istim pitanjem. Neprihvatljivo je da dobijem dvije informacije iz dva različita ministarstva koja se ne slažu u ciframa, ni u međusobnom odnosu. To pažljivo pogledajte.

HALID GENJAC

Hvala. Gospođa Perkanović, također, je imala odgovor.

MARA PERKANOVIĆ

Ja moram izraziti nezadovoljstvo sa dobijenim odgovorom po pitanju diskriminacije u privatizaciji stanova na koja ljudi imaju stanarska prava. Nezadovoljna sam zbog obrazloženja koje se iznosi da je to u svrhu stimulisanja povratka izbjeglih i raseljenih lica.

Gospodo, ovo je još jedno kršenje ljudskih prava i u samom odgovoru. Ljudi koji su imali prijeratno stanarsko pravo nisu svojom voljom napustili te stanove, nego su protjerani, ili su jedva izvukli živu glavu, što znači da im je silom oduzeto to stanarsko pravo i boravak u tom stanu.

Pod broj 2. Kad su primali te stanove i dobivali ih na korištenje, oni su u ugovoru imali pravo na razmjenu tih stanova, što znači mogli su da svoj stan razmijene bilo gdje za odgovarajući stan na teritoriji bivše Jugoslavije. Znači, lišeni su i tog prava.

Sada postavljam novo poslaničko pitanje na temelju ovog odgovora sa kojim nisam zadovoljna. Zbog čega se ljudima oduzima pravo da raspolažu sa svojim pravima?

HALID GENJAC

Hvala. Pitanje ima gospođa Desanka.

DESANKA RAĐEVIĆ

Moje pitanje je upućeno svima, pretpostavljam da mi predstavnici OHR-a mogu dati valjan odgovor. Dok sam jutros dolazila u Sarajevo na skupštinu, pošto je predizborna kampanja, sve oko puteva se šarenilo od raznih plakata i parola, što je u jednu ruku i normalno, međutim, jedna plakata koja je tako gusto nalijepljena pored puteva, nakon Maglaja pa na ovamo, dakle, na teritoriji Federacije BiH, mi je baš pala u oči i, evo, nisam mogla, a da ne postavim to pitanje. Ko je postavio velike plakate pored puteva u Federaciji BiH na kojima piše „vrijeme je za BiH, bez entiteta“? Da li je to atak na Ustav BiH? Zašto OHR ne sankcioniše takve incidente i šta bi se dogodilo kad bi se analogno tome nešto slično pojavilo u RS što bi iritiralo građane Federacije BiH?

MIRKO BANJAC

Imam ja odgovor.

DESANKA RAĐEVIĆ

Ja sam pitala javno, a ...

HALID GENJAC

Hvala, problematiziranje ovog pitanja je doprinos izbornoj kampanji jedne stranke, jer cilj plakata je da se privuče pažnja.

DESANKA RAĐEVIĆ

Mene bi odmah skinuli sa liste kad bih napisala RS samostalna, odmah bi me skinuli.

MARA PERKANOVIĆ

Moje pitanje je upućeno svim relevantnim faktorima u BiH, počev od Ministarskog savjeta BiH, OHR-a, UN-a, IPTF-a, Ombudsmana za ljudska prava, Vlade Federacije BiH i Vlade TP kantona, kao i političkih partija koje djeluju na Tuzlansko-podrinjskom kantonu. Po čijem scenariju se mudžahedini preseljavaju iz Bočinje na rubna područja Brčko Distrikta u naselja Roma koja pripadaju opštini Srebrenik? To je područje Tuzlansko-podrinjskog kantona. Njihovo naseljavanje destabilizuje prilike u tom području. Koči povratak Srba u prijeratne domove na području opštine Srebrenik i ozbiljno prijeti mirnom suživotu u Brčko Distriktu. Gospodo, to je počelo od prije mjesec dana, sinhronizovano, sa iseljenjem iz Bočinje. Od tada, iz dana u dan, u Brčko Distriktu se događaju čudne stvari. Militarizacija raste. Svakodnevno se događaju incidenti, a prije dvije noći je terorističkim napadom ubijena djevojka od 22 godine, dolazeći sa posla. Pucano je u nju iz pištolja iz automobila. S obzirom da znamo da je svima poznato šta znače mudžahedini za

stanovnike srpske nacionalnosti i šta je sa njima povezano, koja sve zbivanja, koja sve nedjela i koja su oni prijetnja miru i mirnom životu srpske nacije na području na koje se oni naseljavaju, i shodno tome, tražim i zahtijevam da mi se odgovori zbog čega se to radi i zašto baš u Brčkom i da li to ukazuje na jednu izjavu gospodina Alije Izetbegovića, nakon povratka iz Dejtona, da ako ne bude unitarna Bosna, bit će Palestina. Da li je Bejrut u Brčkom, molim vas, tražim taj odgovor?

HALID GENJAC

Gospođa Filipović.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Tražila bih odgovor na pitanje ko je organizirao demonstracije srednjoškolaca u Brčkom i ko je pretukao dvoje djece u Brčkom?

HALID GENJAC

Ovo je poslaničko pitanje koje se usmjerava nadležnim institucijama.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja bih želio da uputim Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH, Ministarstvu vanjskih poslova, jedno pitanje koje je istovremeno i jedan prijedlog.

Prvo, pozdravio bih promjene kod susjeda istočnog, na prošlim izborima, i želio bih da, u tom pogledu, predsjednika SRJ, koji je na zadnjem skupu u organizaciji Pakta za stabilnost, prema izvještajima javnosti, izjavio da prihvata sve sporazume, Dejtonski mirovni sporazum sa svim konsekvencama, poziva, obavezuje se da će SRJ, u tom smislu, zatražiti prijem u UN kao i sve ostale države koje su nastale iz područja bivše Jugoslavije, zahtijeva dobrosusjedske odnose i uspostavljanje diplomatskih odnosa, bez uslova, sa susjedima. U tom smislu, želim predložiti Predsjedništvu BiH, naravno, kao i pitanje, da li će Predsjedništvo BiH, pošto je gospodin Genjac istovremeno i predsjedavajući i član Predsjedništva BiH, na adekvatan način izaći u javnost sa preciznim stavom, zajedno sa Ministarstvom vanjskih poslova, u odnosu na ovu izjavu gospodina Koštunice?

Nadam se da će BiH danas taj proces moći pažljivo pratiti i biti, također, aktivna do zagrebačkog skupa, 24. novembra, i smatram da bi bilo jako važno da delegacija BiH bude tako sastavljena da osigura maksimalne interese BiH, u tom pogledu, unutar Vijeća ministara BiH i Predsjedništva BiH.

MIRKO BANJAC

Ne znam da li vam je poznato, ali zabranjen je kanal S, zato što je emitovao reportažu o svjedočenjima preživjelih Srba iz logora Čelebić kod Konjica. Postavljam pitanje IMCE-u. Zašto ne sankcioniše televizije u Federaciji BiH, koje su u isto vrijeme emitovale dokumentarni materijal o sahrani Mušana Topalovića – Cace, svjedočenja Bošnjakinja koje su tvrdile, u emisiji *Staze*, da su silovane i o drugim

forsiranjima mnogobrojnih zločina koje su navodno počinili Srbi. Zbog čega nema kazne za te televizijske kuće?

HALID GENJAC

Hvala. Iscrpljeni su prijavljeni postavljajući pitanja, gospodin Raščić.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici i uvaženi članovi Ministarskog vijeća, ja bih samo želio da iskoristim mogućnost da čestitam predsjedavajućem Skupštine na njegovom članstvu u Predsjedništvu BiH. Nisam to učinio na početku, a, evo, koristim ovu priliku da to na kraju učinim i nadam se da će bar od sada do kraja našeg mandata biti jedan član Predsjedništva BiH prisutan na našim zasjedanjima. Živjeli.

HALID GENJAC

Hvala i ovim završavam ovu sjednicu.

Sjednica je završena u 20.30 sati.